

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA

Sala Civil i Penal.

Ponent: Il·lm. senyor Carlos Mir Puig.

Procediment abreujat núm. 2/2021

Diligències Prèvies núm. 2/2021

TRIBUNAL:

Il·lms. senyors i senyora,

CARLOS MIR PUIG (President)

FRANCISCO SEGURA SANCHO

MARTA PESQUEIRA CARO

Dicten la següent

SENTÈNCIA núm. 1/2022

Barcelona, 15 de novembre de dos mil vint-i-dos.

VIST, en judici oral i públic, davant la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el **Procediment Abreujat núm. 2/2021**, obert per transformació de les Diligències Prèvies núm. 2/2021 del mateix tribunal, seguit per un delictes de **desobediència** de funcionari públic contra el Molt Honorable Senyor ROGER TORRENT I RAMIÓ, representat per la procuradora senyora Montserrat Pallàs García, i defensat per

l'advocat senyor Andreu Van den Eynde; contra el senyor JOSEP COSTA I ROSSELLÓ, representat pel procurador senyor Jesús Sanz López i autodefensat per ell mateix en ser advocat; contra el senyor EUSEBI CAMPDEPADRÓS I PUCURULL, representat pel procurador senyor Joan Ferrer Massanas i defensat per l'advocat senyor Jordi Pina Massachs i l'advocada Miriam Company Marsà; i contra la senyora ADRIANA DELGADO HERREROS, representada, per la procuradora senyora Montserrat Pallàs García, i defensada per la advocada senyora Olga Arderiu Ripoll; els quatre com acusats.

Ha exercit l'acusació pública el Ministeri Fiscal, representat per II·Im. senyor José Joaquín Pérez de Gregorio, i ha exercit l'acusació popular el Partit Polític VOX, representat pel procurador senyor Jorge Belsa Colina, assistit del advocat senyor Juan Cremades Gracia.

És ponent el magistrat i President d'aquest tribunal, l'II·Im. senyor Carlos Mir Puig, que expressa el parer majoritari del tribunal, en la deliberació i votació que ha tingut lloc el 21 d'octubre de 2022, havent anunciat vot particular la magistrada II·Ima. Senyora Marta Pesqueira Caro.

ANTECEDENTS DE FET

1.- Aquest Procediment Abreujat s'ha obert per transformació de les Diligències Prèvies tramitades davant aquest tribunal amb el núm. 2/2021, en haver-se presentat querella criminal pel Fiscal.

La interlocutòria de transformació a procediment abreujat es va dictar en data 10 de novembre de 2021.

2.- Un cop van ser qualificats provisionals els fets per les acusacions, del Fiscal i de la representació processal del partit polític VOX -que es va tenir per personat com a acusació popular en la interlocutòria de 6 d'abril de 2021 i en la interlocutòria de 12 de juliol de 2021-, es va dictar interlocutòria de 8 de març de 2022 d'obertura de judici oral.

3.- Una vegada varen ser qualificats provisionalment els fets per les defenses de tres acusats (el senyor Costa i Rosselló no va presentar escrit de conclusions provisionals), va concloure la fase intermèdia del procés i fou elevada la causa a la Sala pel coneixement plenari.

4.- Rebuda la causa en el Tribunal d'Enjudiciament, un cop aquest va quedar constituït formalment amb els seus tres membres, l'Excm. Senyor Jesús Maria Barrientos Pacho, com a President, l'Il·lm. senyor Carlos Mir Puig, i l'Il·lm. senyor Carlos Ramos Rubio (ponent), varen ser proveïdes les proves proposades per les parts per la interlocutòria de 12 de maig de 2022, i es va pel senyor Lletrat de l'Administració de Justícia, en la diligència d'ordenació de 16 de maig de 2022, data i hora per l'inici de les sessions del judici oral, convocant a totes les parts pels dies 12, 13 i 15 de juliol de 2022, a les 10 hores.

5.- Per provisió d'1 de juliol de 2022, signada pel magistrat ponent, consta que: *"Visto el contenido del Auto dictado el 30/06/2022 por la Sala de Recusaciones (art. 77 de la LOPJ) del TSJC, en el que se estima la recusación del Ilmo. Sr. Presidente de la Sala Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, D. Jesús Maria Barrientos Pacho, y la necesidad de completar el Tribunal de enjuiciamiento por las normas de Reparto y Sustitución vigentes, se acuerda la suspensión de la vista oral señalada para los días 12, 13 y 15 de julio de 2022."*

6.- Per diligència d'ordenació de 4 de juliol de 2022 es va acordar fixar les sessions del judici oral pels dies 26, 27 i 28

d'octubre de 2002 a les 10 h., però per impossibilitat d'assistir-hi el lletrat senyor Jordi Pina, advocat de l'acusat senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull, en tenir un previ senyalament, es va acordar per diligència d'ordenació de 6 de juliol de 2022, l'assenyalament del judici oral pels dies 5, 6 i 7 d'octubre de 2022.

7.- Per l'Excm. Senyor Jesús María Barrientos Pacho, magistrat President del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en data 7 de juliol de 2022 es va acordar: *"Que de conformidad con las facultades previstas en los artículos 199 y 200 de la Ley Orgánica del Poder Judicial, y con el objeto de completar el Tribunal de enjuiciamiento del Procedimiento 2/21 señalado para los días 5-6-7 de octubre de 2022, una vez resuelta la recusación formulada por la Sala de Recusaciones (77 LOPJ), y en los términos previstos en el art. 199.1 y 200.1 de la LOPJ, vengo a llamar a continuación al resto de sustitutos/as voluntarios/as, siempre que se encuentren libres de señalamiento, y antes de recurrir a las normas de sustitución interna de la propia Sala Civil y Penal, por el siguiente orden:*

1.-Itmo Sr. Francisco José Revuelta Muñoz (2794)

2.-Itma Sra. Marta Pesqueira Caro (3785)

3.-Itmo Sr. José Antonio Coloma Chicot (3534)."

8.- Per diligència d'ordenació de 20 de juliol de 2022, consta que: *"Asimismo, se ha recibido comunicación del llamamiento efectuado para completar el Tribunal de enjuiciamiento, y los Magistrados Sres. Francisco José Revuelta Muñoz y José Alberto Coloma Chicot carecen de disponibilidad según su agenda de señalamientos, mientras que la Magistrada Dª Marta Pesqueira Caro tiene disponibilidad, por lo que se completa el Tribunal de enjuiciamiento."*

9.- Per la Sala Especial de Recusacions de l'article 77 de la LLOPJ, es va dictar interlocutòria d'1 d'agost de 2022, per la

qual es va estimar també a l'Il·lm. senyor Carlos Ramos Rubio per l'enjudiciament d'aquesta causa, i contra la qual interlocutòria no era possible interposar cap recurs.

10.- Per l'Excm. Senyor Jesús Maria Barrientos Pacho, magistrat President del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya es va dictar, en data 2 de setembre de 2022, el següent Acord: *“Que de conformidad a las facultades y reglas previstas en el artículo 199.1 de la ley Orgánica del Poder Judicial, una vez resuelto por la Sala de Recusaciones (77 LOPJ) el incidente de recusación abierto, en el sentido de aprobar la recusación formulada respecto del magistrado Ilmo. Sr. D. Carlos Ramos Rubio, designado inicialmente como integrante del tribunal que debía celebrar el juicio oral correspondiente al Procedimiento Abreviado 2/21 de esta Sala, señalado para los días 5, 6 y 7 de octubre próximo, se abre ahora la necesidad de completar el tribunal del que formaba parte el magistrado ahora recusado. Así pues, dada cuenta de la ausencia de magistrados/as disponibles en la lista de sustitutos/as voluntarios/as libres de señalamiento en las fechas en que se mantiene el juicio oral, no existiendo tampoco jueces de Adscripción Territorial en disposición de ser llamados, se está en el caso de recurrir a las normas de la sustitución ordinaria de la propia Sala Civil y Penal (regla quinta del art. 199.1 LOPJ), de las que resulta, según también se da cuenta, que únicamente el magistrado Ilmo. Sr. D. Francisco Segura Sancho, de la Sección de Apelación penal se encuentra en disposición de concurrir a completar el tribunal de juicio, dado que tanto el Ilmo. Sr. Lacaba Sánchez como la Ilma. Sra. Manzano Meseguer han intervenido antes en la misma causa formando parte del tribunal de apelación y la Excm. Sra. Bach Fabregó está exenta de juicios orales por su condición de Vocal del Consejo General del Poder Judicial, por lo que procede efectuar ahora el llamamiento del referido magistrado Sr. Segura Sancho, para completar el tribunal que deberá conocer del juicio oral señalado para los días 5, 6 y 7 de octubre de*

2022 en la causa P.A. 2/2021 de la Sala Civil y Penal de este Tribunal Superior de Justicia”.

11.- En la diligència d’ordenació de 6 de setembre de 2022 consta que: *“Asimismo se ha recibido comunicación del llamamiento efectuado para completar el Tribunal de enjuiciamiento, el Magistrado D. Francisco Segura Sancho tiene disponibilidad, por lo que se completa el Tribunal de enjuiciamiento, sustituyendo al magistrado D. Carlos Ramos Rubio. Visto que en la composición del Tribunal de Enjuiciamiento no existe ningún Magistrado de la Sala Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, debe pasarse cuenta a dicho Tribunal a los efectos de designación del Magistrado Ponente”.*

12.- Per acord unànime del tribunal d’enjudiciament de 8 de setembre de 2022 es va decidir que la ponència fos assumida pel President d’aquest tribunal l’Il·lm. senyor Carlos Mir Puig, per ser el més antic en l’escalafó i en l’especialitat penal, i perquè d’acord amb les normes de substitució vigents, el magistrat substituït queda exonerat de ponència.

13.- Per provisió de 8 de setembre de 2022, atès que la representació processal del senyor Josep Costa i Rosselló va confirmar que el lletrat senyor Gonzalo Boye i senyora Isabel Elbal ja no exercien la seva defensa i que exerciria el senyor Costa la seva autodefensa en solitari, en ser advocat, es va acordar que: *“En ejercer el senyor Costa l’autodefensa en solitari i preveient que l’esmentat senyor no comparegui al acte del judici oral com li permet l’article 786.1 apartat segon de la Llei d’enjudiciament Criminal, atès que les penes a ell sol·licitades no són de presó superior a dos anys, ni de sis anys en cas de ser la pena de diferent naturalesa, i per tal d’evitar la suspensió del judici per la manca de lletrat que el defensi, s’acorda que “ad cautelam” se li designi advocat pel torn d’ofici, pel cas que el senyor Costa no comparegués a judici oral, per tal de defensar-lo. Cal dirigir ofici al Il·lustre Col·legi d’Advocats*

de Barcelona per tal que designi o nomeni advocat del torn d'ofici pel senyor Josep Costa i Rosselló".

14.- La representació processal del senyor Josep Costa i Rosselló va interposar recurs de súplica contra l'anterior provisió, al·legant,, entre altres motius la vulneració del dret a la lliure elecció d'advocat, exercint el senyor Costa l'autodefensa en ser advocat (art. 6.3.c del CEDH), i que s'oposava a la designació d'advocat d'ofici perquè se l'imposava un advocat aliè al procés en qui pot no tenir cap confiança i que pot interferir en una defensa lletrada legítimament desplegada fins aquest moment, entenent que en base a la literalitat de l'article 786.1 LECr. no hi hauria cap impediment per celebrar el judici amb la resta d'acusats en cas d'absència al judici per part del senyor Costa o altres acusats, i que en realitat, el que es posa de manifest és una llacuna legal, perquè la norma que es refereix a l'assistència preceptiva d'acusats i advocats, no preveu el cas que aquestes dues condicions puguin concórrer a la mateixa persona. També va al·legar el caràcter preventiu de la provisió que genera problemes deontològics, professionals i econòmics, que expressa, i per violentar el dret a la privacitat i el secret professional del senyor Costa.

15.- Donat trasllat a les altres parts per diligència d'ordenació de 15.9.2022 que va tenir per interposat l'esmentat recurs de súplica, només es va presentar escrit del Ministeri Fiscal en que s'oposava al recurs de súplica en haver manifestat el recurrent dins i fora del procés la seva intenció de no comparèixer a l'acte del judici oral assenyalat pels dies 5, 6 i 7 d'octubre.

16.- Per aquest tribunal d'enjudiciament es va dictar interlocutòria de 21 de setembre de 2022 en la qual es va estimar el recurs de súplica i es va deixar sense efecte el nomenament d'advocat d'ofici.

17.- Es va posar en coneixement d'aquest tribunal d'enjudiciament que el Ministeri Fiscal, representat per la

II·Ima. senyora Neus Pujals va interposar petició de nul·litat d'actuacions per manca de competència de la Sala Especial que va recusar el magistrat senyor Carlos Ramos Rubio, la qual cosa va motivar que totes les parts, menys el Ministeri Fiscal, demanessin per escrit la suspensió del judici oral assenyalat pels dies 5, 6 i 7 d'octubre fins que es resolgués la petició de nul·litat d'actuacions per la Sala Especial de recusacions de l'art. 77 de la LLOPJ, dictant-se per aquest tribunal d'enjudiciament interlocutòria de 30 de setembre de 2022 denegant la petició de suspensió, atès que la Sala Especial de Recusacions va dictar provisió en la qual encara no admetia l'esmentada petició de nul·litat d'actuacions, i la constitució del tribunal no havia variat. Es va presentar recurs de súplica per la representació processal del senyor Roger Torrent i Ramió, que es va desestimar el dia 5 d'octubre de 2022 en que aquest tribunal d'enjudiciament va acordar l'inici del judici oral, denegant de nou les peticions de totes les parts de suspensió del judici, atès que ja s'havia suspès en altres ocasions i que la Sala Especial de Recusacions no havia ni tan sols admès la petició de nul·litat d'actuacions, mantenint-se íntegra la competència de tots els membres d'aquest Tribunal.

18.- A l'acte del judici oral hi van comparèixer totes les parts, fins i tot el senyor Josep Costa i Rosselló, que com advocat va exercir la seva autodefensa. I en manifestar totes les parts acusades que coneixien l'objecte dels escrits de les acusacions, no va ser necessària la lectura dels escrits d'acusació.

Obert el tràmit de qüestions prèvies o preliminars, per l'advocat del senyor Roger Torrent, la advocada de la senyora Adriana Delgado Herreros, i per la defensa del senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull es va plantejar la "*inviolabilitat parlamentària*" que impediria l'accés a la jurisdicció penal dels acords de la Mesa del Parlament objecte d'acusació; per la defensa del senyor Roger Torrent es va impugnar la presència de "VOX" en el present procediment per a exercitar l'acusació

popular, a la qual impugnació es van adherir les defenses dels acusats senyora Delgado i senyor Costa; la defensa de la senyora Delgado va al·legar que no se li va prendre declaració durant la instrucció a la seva clienta per alguns dels fets objecte d'acusació; per part de la defensa de la senyora Delgado, de la defensa del senyor Campdepadrós i del senyor Costa es va al·legar infracció del dret al jutge predeterminat per la llei, en tant que essent els seus clients en el present procediment persones no aforades, no haurien de ser jutjades per la Sala Civil i Penal del TSJC que només pot jutjar persones aforades; i per part del senyor Josep Costa i Rosselló es va demanar la nul·litat radical de les actuacions.

19.- Després d'un recés per a deliberar les qüestions prèvies al·legades, el tribunal les va desestimar totes, amb els arguments que consten en la gravació del judici, sense perjudici que es completessin en la sentència.

20.- El senyor Josep Costa i Rosselló, sobtadament, es va aixecar i malgrat els requeriments del President del tribunal de que tornés al seu lloc, en exercir la autodefensa, va negar-se a que se li designés advocat d'ofici i va abandonar la sala.

21.- El tribunal d'enjudiciament en considerar que atès que el senyor Costa no volia expressament la designa d'advocat d'ofici, i atès que l'article 786.1 apartat segon Llecr permetia la celebració del judici en absència de l'acusa, en no excedir la pena demanada per les acusacions de sis anys, en tractar-se de les penes de multa i inhabilitació, va acordar continuar el judici sense la presència del senyor Costa i sense nomenar-li advocat d'ofici, atesa l'expressa oposició del senyor Costa a que se li designés advocat d'ofici, considerant que un advocat d'ofici no podia materialment defensar-lo, i que la seva presència merament formal era inútil.

22.- El judici va continuar el dia 6 d'octubre amb la pràctica de la declaració dels testimonis senyora Laura Vílchez Sánchez

(videoconferència), senyors Joan García González, David Pérez Ibáñez, Xavier Muro i Bas, Joan Ridao i Martin i Antoni Bayona i Rocamora, havent-se renunciat per la defensa del senyor H. Roger Torrent i Ramió i per la defensa de la senyora Adriana Delgado Herreros a la testimoni, senyora Elisabet Riambau Möller, sent els únics que la van proposar.

23.- El dia 7 d'octubre de 2022 es va dictar provisió per la qual es reiterava al senyor Josep Costa i Rosselló que podia comparèixer i declarar com acusat i després exercir el tràmit de "darrera paraula", la qual cosa fou rebutjada per l'acusat segons va indicar el seu procurador.

Van tenir lloc les declaracions dels altres tres acusats, el senyor Roger Torrent i Ramió, senyora Adriana Delgado Herreros i el senyor Eusebi Campdepadrós o Pucurull, segons es va acordar anteriorment en interlocutòria de data 8 de setembre de 2022, relativa al senyor Campdepadrós, que es va fer extensiu als altres acusats, amb el contingut que consta en la gravació del judici.

Es va tenir per reproduïda la documental proposada i admesa per totes les parts.

I el Ministeri Fiscal i l'advocat de l'acusació popular del partit polític VOX, van elevar a definitives les seves conclusions provisionals, entenent que els fets eren constitutius d'**un delict de desobediència de l'article 410.1 del Codi penal**, del que n'eren autors els quatre acusats, senyors Roger Torrent i Ramió, Adriana Delgado Herreros, Eusebi Campdepadrós i Pucurull i Josep Costa i Rosselló, sense la concurrència de cap circumstància modificativa de la responsabilitat criminal en cap d'ells, demanant les dues acusacions al senyor Roger Torrent i Ramió, al senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull, i al senyor Josep Costa i Rosselló les penes, a cadascun d'ells, d'una **multa de deu mesos** amb una quota diària de 100 euros i responsabilitat personal subsidiària

d'un dia de privació de llibertat per cada dues quotes diàries impagades, i **un any i vuit mesos d'inhabilitació especial** per a l'exercici de càrrecs públics electius i de funcions de govern o administració, de l'àmbit local, provincial, autonòmic, estatal o supranacional, demanant el Ministeri Fiscal, a més, accessòries legals i les costes.

El Ministeri Fiscal va demanar a la senyora Adriana Delgado Herreros, les penes de **multa de vuit mesos**, amb quota diària de 100 euros i responsabilitat personal subsidiària d'un dia per cada dues quotes diàries impagades, i **un any i quatre mesos d'inhabilitació especial** per a l'exercici de càrrecs públics electius i de funcions de govern o administració, de l'àmbit local, provincial, autonòmic, estatal o supranacional, accessòries legals, i costes.

L'acusació popular del partit polític VOX va demanar per a la senyora Adriana Delgado Herreros les mateixes penes, llevat de la pena d'inhabilitació especial que fou **d'un any i cinc mesos**, per a l'exercici de càrrecs públics electius, d'àmbit local, autonòmic, estatal o europeu, així com de funcions de govern o administració, de l'àmbit local, autonòmic, i de l'Estat.

24.- Finalment, després dels informes, va tenir lloc el tràmit "darrera paraula" per part dels tres acusats, senyors Torrent, Delgado i Campdepadrós, que en van fer ús; no fent-ho el senyor Costa que no comparegué, amb el contingut que consta en la gravació, i va quedar el judici per a dictar sentència.

25.- Per interlocutòria de 19 d'octubre de 2022 la Sala Especial de Recusacions de l'article 77 de la LLOPJ ha acordat inadmetre l'incident de nul·litat d'actuacions interposat pel Ministeri Fiscal contra la interlocutòria d'1 d'agost de 2022, a què es fa esment en l'antecedent de fet número 17, sense que contra aquella interlocutòria sigui possible interposar cap recurs.

FETS PROVATS

I.- El Molt Honorable senyor Roger Torrent i Ramió va accedir al ple exercici de la condició de parlamentari de la XII legislatura en data 17 de gener de 2018, essent nomenat President del Parlament de Catalunya, i presidia la Mesa del Parlament, estant adscrit al Grup Parlamentari Republicà. La senyora Adriana Delgado Herreros va accedir al ple exercici de la condició de parlamentari de la XII legislatura en data 17 de gener de 2018, essent nomenada Secretària Quarta de la mesa del parlament i estava adscrita al Grup Parlamentari Republicà. El senyor Josep Costa i Rosselló va accedir al ple exercici de la condició de parlamentari de la XII legislatura en data 17 de gener de 2018, essent nomenat Vicepresident Primer de la Mesa, estant adscrit al Grup parlamentari de Junts per Catalunya, i el senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull va accedir al ple exercici de la condició de parlamentari de la XII legislatura en data 17 de gener de 2018, essent nomenat Secretari Primer de la Mesa, estant adscrit al Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. (*vide* certificacions de la Secretària General del Parlament de Catalunya senyora Esther Andreu i Fornós, f. 2, 5, 8 i 10 de l'Annex 2, T. 1 de les actuacions).

II.- La Sentència del Ple del Tribunal Constitucional **259/2015**, de 2 de desembre, Roj: STC 259/2015 ECLI: TC:2015:259, va estimar la impugnació promoguda per l'advocat de l'Estat, en representació del Govern de l'Estat contra la Resolució 1/XI del Parlament de Catalunya de 9 de novembre de 2015, publicada en el BOPC el mateix dia, sobre *"l'inici del procés polític a Catalunya com a conseqüència dels resultats electorals del 27 de setembre del 2015"* i el seu annex, i va declarar la seva inconstitucionalitat i nul·litat.

Per la seva banda, la Sentència del Ple del Tribunal Constitucional **136/2018**, de 13 de desembre, (BOE-A- 2019-461. BOE núm. 13, de 15 de gener pag. 3091 -3106) va anul·lar els punts 1, 2 i 3 de la moció 5/XII del Parlament de Catalunya, aprovada el 5 de juliol de 2018.

Per altra banda, la sentència del Ple del Tribunal Constitucional **98/2019**, de 17 de juliol, (Roj: STC 98/2019 ECLI:ES:TC:2019:98) va declarar nuls i inconstitucionals els incisos c) i d) de la Resolució 92/XII, d'11 d'octubre del 2018, del Parlament de Catalunya, expressant l'incís c) que el Parlament de Catalunya: "*Rebutja i condemna el posicionament del rei Felip VI, la seva intervenció en el conflicte català i la seva justificació de la violència exercida pels cossos policials l'1 d'octubre de 2017*". I l'incís d): "*Referma el compromís amb els valors republicans i aposta per l'abolició d'una institució caduca i antidemocràtica com la monarquia*".

III.- Amb data **10 d'octubre de 2019**, el Tribunal Constitucional va dictar sengles provisions, una en el marc de l'incident d'execució nº 6330-2015 de la sentència 259/2015 de 2 de desembre, una altra en el marc de l'incident d'execució número 4039-2018 de la sentència 136/2018 de 13 de desembre, i una altra en el marc de l'incident d'execució número 5813-2018 de la sentència del Tribunal Constitucional 98/2019, de 17 de juliol, formulats pel Govern espanyol contra la Resolució del Parlament de Catalunya 534/XII, de 25 de juliol (publicada en el BOPC número 400, d'1 d'agost) "*sobre les propostes per a la Catalunya real*", pel que fa a determinats incisos dels apartats I.1 i I.2 (I.3) de l'esmentada resolució, que va suspendre en base a l'article 161.2 CE., i va acordar que es notifiqués personalment al President del Parlament i als altres membres de la Mesa del Parlament, a part a d'altres persones, les esmentades provisions, advertint-los de la seva obligació d'impedir o realitzar qualsevol iniciativa que suposi ignorar o eludir la suspensió acordada, amb apercibiment de

les eventuales responsabilitats, inclosa la penal en les que poguessin incórrer, i va requerir al President del Parlament de Catalunya i als altres membres de la Mesa del Parlament i al Secretari General del Parlament de Catalunya, de la seva obligació d'abstenir-se de realitzar qualsevol actuacions tendents a donar compliment als incisos impugnats de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, així com el seu deure de paraitzar qualsevol iniciativa, jurídica o material que directa o indirectament suposi ignorar la sentència del Tribunal Constitucional 259/2015, la sentència del Tribunal Constitucional 136/2018, i la sentència del Tribunal Constitucional 98/2019, respectivament. (*vide* f. 1948 i 1949; 1946 i 1947; 1958 i 1959 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions).

I amb data **16 d'octubre de 2019** el Tribunal Constitucional va dictar sengles provisions, una, en el marc de l'incident d'execució número 6330-2015 de la sentència 259/2015 de 2 de desembre, i l'altre, en el marc de l'incident d'execució número 4039-2018 de la sentència 136/2018, formulats pel Govern central contra la Resolució del Parlament de Catalunya 546/XII de 26 de setembre de 2019, publicada en el BOPC número 431, de 4 d'octubre de 2019, pel que fa als apartats I.1; I.2; I.3 i I.4, sobre *"l'orientació política general del Govern"*, que el tribunal Constitucional va acordar suspendre en base a l'article 161.2 CE., i va acordar el Tribunal Constitucional que es notifiquessin les esmentades provisions personalment al President del Parlament i als altres membres de la Mesa del Parlament, apart d'altres persones, i va requerir al President del Parlament de Catalunya, i al altres membres de la Mesa i al Secretari General del Parlament de la seva obligació d'abstenir-se de realitzar qualsevol actuacions tendents a donar compliment als apartats i incisos impugnats de la Resolució 546/XII del Parlament de Catalunya, així com el seu deure d'impedir o paraitzar qualsevol iniciativa, jurídica o material, que directa o indirectament suposi ignorar o eludir la sentència

del Tribunal Constitucional 259/2015 i la sentència del Tribunal Constitucional 136/2018, respectivament. (*vide* f. 1966 i 1967; 1974 i 1975 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions).

IV.- En data **22 d'octubre de 2019**, els grups parlamentaris de JxCat, ERC i CUP van registrar una proposta de resolució "*de resposta a la sentència del Tribunal Suprem sobre els fets de Primer d'Octubre*", que contenia 15 apartats, i a l'incís final del seu apartat 11 contenia la declaració:

"Per això, reitera i reiterarà tants cops com ho vulguin els diputats i les diputades, la reprovació de la monarquia, la defensa del dret a l'autodeterminació i la reivindicació de la sobirania del poble de Catalunya per decidir el seu futur polític".

V.- En la mateixa data de **22 d'octubre de 2019**, (segons consta a *la certificació* de l'acta de la sessió número 108 del Lletrat Major Senyor Joan Ridaó per ordre del Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, f. 1364 dors, 1364 i 1365 de l'Annex 1), (Annex 4 de les actuacions) la Mesa del Parlament va decidir admetre a tràmit la referida proposta de resolució, amb el vot majoritari dels quatre acusats (President, Vicepresident Primer, Secretari Primer i Secretària Quarta).

El Secretari General del Parlament va manifestar que, "*d'una lectura inicial i no aprofundida de la proposta, l'incís final de l'apartat 11 de la proposta de resolució pot entrar en contradicció amb les interlocutòries del Tribunal Constitucional... Per contra, considera que la part d'aquest incís en que es diu "reiterarà", seguida del mateix predicat, no suscita tants dubtes ja que es pot interpretar com una aspiració o una manifestació de voluntat política que encara no s'ha concretat*". Finalment va dir el Secretari General que "*la*

proposta de resolució no diu en cap cas que s'estigui exercint el dret d'autodeterminació".

En data **29 d'octubre de 2019** la Mesa del Parlament va desestimar les peticions de reconsideració de l'acord de 22.10.2019, formulades pels grups parlamentaris de Ciutadans, Socialistes i Units per Avançar i del Partit Popular, amb **Resolució Motivada** (*vide* f. 1389-1396 de l'Annex 1 (Annex 4) de les actuacions), explicant de manera detallada les raons de l'admissió de la proposta de resolució, amb el vot del President, del Vicepresident Primer i del Secretari Primer (la Secretària Quarta estava de baixa i no hi era present), i el vot de qualitat del President, contra els vots dels altres tres membres de la Mesa, Vicepresident Segon, Secretari Segon i Secretària tercera (*Vide* certificació de l'acta de la sessió núm. 109 de la Mesa del Parlament del dia 29 d'octubre de 2019 del Lletrat Major senyor Joan Ridao per ordre del Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, f. 1387 i 1387 dors de l'Annex 1 (Annex 4) de les actuacions).

VI.- Tanmateix, i sense que s'hagi acreditat que els acusats en tinguessin coneixement, l'Advocacia de l'Estat, en representació del Govern central va formular davant el Tribunal Constitucional uns altres incidents d'execució de les Sentències 259/2015, i 136/2018, i va interessar la suspensió de l'admissió a tràmit de la proposta de resolució abans referida, el que va obtenir en data 5 de novembre de 2019 en què el Tribunal Constitucional va dictar sengles **provisions de 5 de novembre de 2019**, en virtut de les quals s'acordava la suspensió dels esmentats acords de 22 i 29 d'octubre de 2019, que van ser notificades als Serveis Jurídics del Parlament l'11 i 12 de novembre de 2019 (*vide* f.1983 i 1983 dors, 1984 i 1984 dors; i 1990 i 1991, 1992 i 1992 dors, de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions), compareixent els Lletrats del Parlament de Catalunya en els esmentats incidents d'execució, en nom de la Mesa, defensant

els acords adoptats i argumentant que aquests no vulneraven ni incomplien cap resolució del tribunal Constitucional.

VII.-Després de la recepció de les Provisions de 5 de novembre de 2019, el Secretari General, va paraitzar la tramitació- sense oposició per part de la Mesa- del incís suspès de l'apartat 11 de la proposta de resolució de 22 d'octubre de 2019, que ja no van constar inclosos en l'ordre del dia del Ple següent fixat per el dia 12 de novembre. Per tant, davant la suspensió per part del Tribunal Constitucional de l'acord de la Mesa d'admissió a tràmit de la proposta de resolució, es va decidir suspendre la tramitació pel que fa a l'incís del apartat 11 i així es va publicar al DOPC.

Així doncs, la resolució que va ser votada al Ple, ja no incloïa l'apartat 11.

VIII.-En data **28 d'octubre de 2019**, vuit dies abans que es dictés pel Tribunal Constitucional la provisió de 5 de novembre, el subgrup parlamentari de la CUP va registrar al Parlament de Catalunya *una moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern*, a la apartat 1 de la qual es deia: *"El Parlament de Catalunya: Expressa la seva voluntat d'exercir de forma concreta el dret d'autodeterminació i de respectar la voluntat del poble català"*. I en data **29 d'octubre de 2019** la Mesa del Parlament va decidir admetre a tràmit la moció, segons consta en la certificació del Secretari General, senyor Muro, de l'acta de la reunió de 29 d'octubre de 2019 de la Mesa del Parlament (f. 25 i 25 dors, de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions), amb els vots majoritaris del President, Vicepresident Primer i Secretari Primer, sense que intervingués la Secretària Quarta en estar de baixa i no haver comparegut, i desestimar el **5 de novembre de 2019** (*vide* certificació del Secretari General de l'acta de la mesa del Parlament de

5.11.2019, f. 27 i 27 dors, de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions) les peticions de reconsideració formulades per altres grups parlamentaris, i ara amb la mateixa majoria i el vot també de la Secretària Quarta, en base a una **resolució motivada**, f. 28-34 del mateix Annex 1, que explicava de forma àmplia les raons de la seva desestimació. Però, malgrat això, no es va tramitar la proposta, doncs la Junta de Portaveus, en la sessió núm. 72 de 29.10.19, la va incloure a debat i deliberació al Ple del Parlament del dia 12 de novembre de 2019.

El Secretari General del Parlament, senyor Xavier Muro i Bas, moments abans que s'admetés la moció de la CUP el 29 d'octubre de 2019, va manifestar que: *“creu que l'apartat 1 suscita dubtes sobre si entra en contradicció amb les prohibicions emanades del Tribunal Constitucional amb motiu de diferents incidents d'execució. Afegeix que ha consultat els serveis lingüístics per fer una adequada interpretació gramatical. La conclusió és que donada la seva ambigüitat, el redactat d'aquest apartat admet diverses interpretacions. La interpretació més ajustada al sentit gramatical és que en cap cas s'exerceix mitjançant aquesta resolució, cas d'ésser aprovada, el dret d'autodeterminació, sinó que el possible exercici d'aquest resta diferit a un futur incert, sense determinar a més quin és el significat d'aquest dret essent possible diversos significats segons la doctrina, fins i tot dins el marc constitucional. Dedueix que el grup proponent no pretén amb aquest acord que s'exerceixi el dret a l'autodeterminació en el moment d'adoptar-lo, i per ell mateix, amb efectes directes i immediats, i que quan diu que aquest s'exerceix en el futur de manera “concreta” no està explicitant ni tan sols com es farà. En suma, **estima que inadmetre aquest apartat de la moció seria excessiu atesa l'ambigüitat del text**”.*(vide f. 25 de l'Annex 1 (Anex 1) de les actuacions).

IX.- L'advocat de l'Estat, en representació del Govern espanyol novament, i sense que s'hagi acreditat que els quatre acusats en tinguessin coneixement, va formular incidents d'execució de la Sentència del Tribunal Constitucional 259/2015 de 2 de desembre, i de la Sentència del Tribunal Constitucional 136/2018, promoguts respectivament en relació amb determinats apartats de les resolucions del Parlament de Catalunya 534/XII i 546/XII, en relació amb l'acord de la Mesa del Parlament de Catalunya de **29 d'octubre de 2019**, pel qual es va admetre a tràmit la "*moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern*" (302-00155/12), presentada el 28 d'octubre pel subgrup parlamentari de la CUP, així com amb l'acord de la Mesa de **5 de novembre de 2019** pel qual es rebutjaven les sol·licituds de reconsideració formulades per diferents grups parlamentaris, i el Tribunal Constitucional dictà sengles **provisions** en data **12.11.2019** (*vide* f. 2005 i 2006; 2007 i 2008 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions) en que suspenia en base l'article 161.2 de la CE els referits acords. En aquests incidents d'execució contra els acords de la Mesa de 29 d'octubre i 5 de novembre de 2019 contra l'admissió a tràmit de la moció de la CUP van comparèixer novament els Lletrats del Parlament de Catalunya en nom de la Mesa, defensant els acords i argumentant que aquests no vulneraven ni incomplien cap resolució del Tribunal Constitucional.

X.- En data 12 de novembre de 2019 es va celebrar el Ple del Parlament de Catalunya, segons l'acta de la sessió plenària núm. 42, i a les **10:05 h.** es va procedir a la votació de l'apartat 1 de la moció de la CUP, essent aprovada per 61 vots a favor. El Lletrat Major del Parlament, senyor Joan Ridao, actuant en substitució del Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, que no era present el dia del Ple, va comunicar la recepció a les **10:08 h. de la provisió de 12 de novembre**

de 2019 del Tribunal Constitucional, per la qual, com ja s'ha dit més a dalt, es va suspendre l'admissió a tràmit de la moció referida.

Així, consta en el Diari de Sessions del Parlament de Catalunya de la sessió 42 que el senyor Carlos Carrizosa va preguntar si havia arribat un avís del Tribunal Constitucional, i si per part del Lletrat hi havia constància, moment en que el President del Parlament, va dir que: *"No. M'ho ha expressat ara. No em rebut cap notificació. Per tant passem a la votació"*. Després de la votació i pocs minuts després, el Lletrat Major, senyor Joan Ridaó, va informar que a les **10:08** s'havia rebut la comunicació per part de la Secretària del ple del Tribunal Constitucional, tal com consta a l'acta de la sessió plenària núm. 42. (*vide* f. 39-49; 52-62 de l'annex 1 (Annex 1) de les actuacions).

L'escrit a mà signat pel Lletrat Major del Parlament, senyor Joan Ridaó dirigit al President del Parlament, f. 49 del Annex 1 (annex 1) diu que: *"El Lletrat Major del Parlament, que assisteix a la sessió, us informa que la secretària del ple del Tribunal Constitucional acaba de donar trasllat als serveis Jurídics de la Càmera, per correu electrònic, a les **10:08 h** dels incidents d'execució de sentència dictats en els procediments 6330-2015, 4039-2018, 5813-2018, que afecten a l'apartat 1 de la Moció subsegüent a la interpel·lació sobre l'autogovern (tram. 302-00155/12), i que el Ple del Tribunal Constitucional n'ha declarat la suspensió..."*.

Arrel del que va succeir, el Secretari General, senyor Muro, va certificar la seqüència de les actuacions d'aquella sessió plenària del dia 12 de novembre de 2019, tal com consta al certificat que va expedir, f. 78 i següents, de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions. A més, el Sr. Xavier Muro (Secretari General del Parlament de Catalunya) va emetre un certificat, f. 2051 del Annex 1 (Annex 5), en el que va fer constar que, segons informa la Cap del Servei d'Informàtica del Parlament

de Catalunya, els correus electrònics mitjançant els quals la secretària del ple del Tribunal Constitucional va donar trasllat de les resolucions dictades aquell mateix dia van tenir entrada a la bústia electrònica dels Serveis Jurídics del Parlament a les 10,09, a les 10:34 i a les 13:18h.

El correu que la Secretària del Ple del Tribunal Constitucional va **intentar** enviar a les 9,55h no va arribar mai a aquella hora perquè quan l'Alt Tribunal va enviar a la bústia dels serveis jurídics les resolucions dictades aquell dia, va adjuntar també tota la documentació annexa que, per l'excés de capacitat, va provocar que el sistema no permetés la sortida del correu. Això va donar lloc a que precisament a les 10:08 h., la Secretària del Ple del Tribunal Constitucional remetés novament un correu en el que manifestava *"repetimos el correo solo con las Providencias"* (f.2024), doncs l'inicial correu de les 9,55h els havia estat retornat i figurava com a no entregat degut a l'excés del pes de la documentació adjunta, f. 2052.

Finalment, el Secretari General del Parlament de Catalunya, Sr. Xavier Muro i Bas, va ordenar a la Directora del Departament de Gestió Parlamentària i al cap de l'Àrea de Ple que no es publicués la moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern *"...atès que el Tribunal Constitucional ha traslladat i comunicat la suspensió dels acords de la mesa del Parlament relacionats amb l'admissió a tràmit de l'apartat primer de la citada Moció, segons consta en el correu electrònic tramès per la secretària del lletrat major a les 12:07"*, (f. 79 de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions), tal com consta a l'informe elaborat pel Secretari General en justificació dels motius de la no publicació al BOPC (*vide* f.80 de l'esmentat Annex). Novament, no hi va haver cap oposició a la no publicació de la moció per part de la Mesa del Parlament.

XI.- No s'ha acreditat que els quatre acusats hagin incomplert allò que havia resolt pel Tribunal Constitucional, en el moment d'haver pres els acords de 22 i 29 d'octubre i de 29 d'octubre i 5 de novembre de 2019, d'admissió a tràmit de les propostes de resolució abans referides, ni fossin conscients de cap incompliment.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- SOBRE LES QÜESTIONS PRÈVIES.

I.- S'al·lega en primer lloc per les defenses dels quatre acusats, la "**inviolabilitat parlamentària**" del Parlament de Catalunya i dels seus diputats i diputades, en base a l'article 71.1 de la CE, i els arts. 57.1 i 55.3 del Estatut d'Autonomia (EA) i art. 21 del Reglament del Parlament de Catalunya.

L'article 71.1 CE disposa que: "*Los diputados y Senadores gozarán de inviolabilidad por las opiniones manifestadas en el ejercicio de sus funciones*". I l'article 57.1 del EA estableix que: "*Els membres del parlament són inviolables pels vots i les opinions que emetin en l'exercici de llur càrrec. Durant llur mandat gaudeixen d'immunitat amb l'efecte concret que no poden ésser detinguts si no és en cas de delictes flagrants*". L'article 21.1 RPC diu que: "*els diputats gaudeixen d'inviolabilitat per les opinions i els vots emesos durant l'exercici de llurs funcions, fins i tot després d'haver acabat el mandat*".

La inviolabilitat parlamentària significa l'exclusió de la jurisdicció ordinària (llevat de la jurisdicció constitucional).

I les defenses dels acusats, neguen que se'ls pugui jutjar en aquesta causa per suposat delictes de desobediència, en estar protegits per les prerrogatives de la inviolabilitat i immunitat parlamentàries.

Cal citar en aquest punt la **STC 184/2021**, de 8 d'octubre de 2021, que fa un estudi de la doctrina constitucional, així com la del TEDH i la del TJUE pel que fa a la inviolabilitat parlamentària.

Aquesta prerrogativa, atorgada, no com a privilegi individual, sinó com a garantia de la llibertat del Parlament, a través dels membres parlamentaris, no abasta "*qualsevol actuacions dels parlamentaris, sinó només les seves declaracions de judici o voluntat*" (STC 51/1985, FJ 6). En termes de l'article 57.1 EAC, l'àmbit material de la inviolabilitat s'estén als "vots" i les "opinions" que emetin" els diputats del Parlament de Catalunya. Ara bé, en cap cas, pot impedir- atesa la finalitat que la justifica- l'aplicació de les normes de disciplina parlamentària previstes en els reglaments de les Cambres (STC 76/2016, de 25 d'abril, FJ 3), sense que la llibertat de debat sigui absoluta, podent estar restringida per tal d'evitar formes d'expressió com les crides directes o indirectes a la violència (STE·DH Selahattin Demirtas c. Turquia, -núm.2-, paràgraf 245, amb cita de la STEDH assumpte Karácsony i altres c. Hongria, paràgraf 139).

Com diu el magistrat del Tribunal Constitucional, Excm. Senyor Ramon Sáez Valcárcel, en el vot particular a la STC 15/2022 de 8.2.2022 en el recurs d'empara 6205/2019, <II. Mostra de la doctrina clàssica constitucional sobre el control dels actes parlamentaris, és la interlocutòria del TC 135/2004, de 20 d'abril que va inadmetre la impugnació per part del Govern central dels acords del Govern Basc de proposta i iniciativa de

*reforma del estatut d'autonomia y, en allò que ens interessa, de la seva admissió per part de la Mesa del Parlament Basc...i resulta pertinent recordar que llavors, com ara, es discuteix la viabilitat del debat parlamentari sobre una iniciativa, doncs aquesta és la virtualitat de l'acord de la Mesa (ATC 135/2004, FJ.1). El tribunal va raonar que "el simple enunciat de una proposició contrària a la Constitució no constitueix objecte d'enjudiciament per aquest tribunal". Considero que es tracta d'un criteri aplicable a propostes que pretenen l'aprovació de declaracions de contingut essencialment polític en el marc de les funcions d'iniciativa i control del Govern pròpies del Parlament. Com el Parlament és <seu natural del debat polític>, lo que suposa un dels fonaments del sistema democràtic parlamentari, "el debat és absolutament lliure en el seu contingut". "Com es tradueixi normativament el fruit del debat...és qüestió que no ha de condicionar d'antuvi la sort de cap debat, sota pena de negar al Parlament la seva facultat d'arbitrar la discussió política en el termes que consideri pertinents. Sota pena, en definitiva, de sotmetre al Parlament a tuteles inacceptables". En definitiva, la jurisdicció constitucional podia reaccionar contra la forma jurídica que els projectes o iniciatives adquirissin després del debat contra el seu resultat en forma de norma o resolució, però no davant "la intenció mateixa i el seu debat o discussió que són immunes en una societat democràtica a tot control jurisdiccional, singularment si el debat es substancial en un Parlament, seu privilegiada del debat públic". D'això es pot concloure que només produiria efectes ad extra- possible de control per aquesta jurisdicció constitucional de manera respectuosa amb l'autonomia parlamentària – l'acte que culminarà la tramitació, **però no els actes de qualificació i admissió de la Mesa**>.*

Però la **nova** doctrina del Tribunal Constitucional iniciada a les SSTC 46 i 47/2018, després de la reforma de la LLOTIC 15/2015

de 16 d'octubre per a l'execució de les resolucions del Tribunal com garantia de l'Estat de Dret, diu que la Mesa d'un Parlament té la **facultat** d'admetre o inadmetre una proposta de resolució si és *inconstitucional*, i fins i tot si és *manifestament inconstitucional*, però aquesta facultat esdevé una **obligació** d'inadmetre a tràmit una proposta de resolució si és contrària a allò **resolt** pel Tribunal Constitucional, en base a l'article 9.1 CE ("*Los ciudadanos y los poderes públicos están sujetos a la Constitución y al resto del ordenamiento jurídico*") i 87.1 de la LLOTC ("*Todos los poderes públicos están obligados al cumplimiento de lo que el Tribunal Constitucional resuelva*") i les Assemblees legislatives són poders públics.

També diu la nova doctrina que en cas d'admetre a tràmit la Mesa una proposta de resolució contrària a allò resolt pel Tribunal Constitucional posa els parlamentaris en la tessitura d'haver d'optar entre complir el seu deure d'acatar la Constitució (art. 9.1 CE) i les decisions del Tribunal Constitucional (art. 87.1 LLOTC) i no participar en aqueix procediment o exercir el seu càrrec públic incomplint tals deures. Per això, l'Alt Tribunal ha sostingut que quan concorren aquestes circumstàncies es vulnera l'article 23.1 CE ("*Los ciudadanos tienen el derecho a participar en los asuntos públicos, directamente o por medio de representantes, libremente elegidos en elecciones periódicas por sufragio universal*"), és a dir, el "*ius in officium*".

El Tribunal Constitucional i la jurisprudència del Tribunal Suprem venen a entendre, a més, que la funció de la Mesa de qualificar i admetre o inadmetre una proposició de resolució, és de caràcter administratiu, i no representatiu, sense que estigui afectat el dret fonamental d'expressió, que és un dret individual, i quan la mesa exerceix la competència que ostenta de qualificar i admetre o no admetre iniciatives parlamentàries, no exercita un dret fonamental.

I també ve a dir la nova doctrina que la prerrogativa de la inviolabilitat parlamentària no és pot fer servir de pretext per a que una cambra es consideri legitimada per atribuir-se la potestat de vulnerar l'ordre constitucional, ni utilitzar-la com a excusa per incomplir allò resolt pel TC (STC 259/2015, FJ 7, i AATC 170/2016, FJ 4; 24/2017, FJ 8, etc.), que és el màxim intèrpret de la Constitució, que té una supremacia normativa.

És cert que consta a les actuacions, f. 68 a 74 del T. 1, una demanda del senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull, i una altra demanda separada del senyor Josep Costa i Rosselló, sobre els mateixos fets, davant del Tribunal Europeu dels Drets Humans sobre infracció de l'article 10.2 CEDH i de la jurisprudència del TEDH, en concret la STEDH de 13 de març de 2018, cas *Stern Taulats i Roura Capellera c. Espanya*, en què s'afirma que *"El artículo 10 del Convenio no deja mucho espacio a las restricciones a la libertad de expresión en el ámbito del discurso y del debate político- donde éste reviste una especial importancia- o cuestiones de interés general"* i afegeix que *"el interés de un Estado en proteger la reputación de su propio Jefe de Estado, no puede justificar la concesión a éste de un privilegio o una protección especial contra el derecho a informar y a expresar las opiniones sobre él"*; o que *"la libertad de expresión no sólo se aplica a las "informaciones" o "ideas" acogidas favorablemente o consideradas como inofensivas o indiferentes, sino también para aquellas que hieran, molestan o inquietan: así lo requieren el pluralismo, la tolerancia y el espíritu de apertura sin los cuales no existe la "sociedad democrática"*.

També diu el TEDH que *"dicha controvertida puesta en escena se inscribía en el marco de un debate sobre cuestiones de interés público, es decir, la independencia de Cataluña, la forma monárquica del Estado y la crítica al Rey, en tanto símbolo de la nación española. Todos estos elementos permiten concluir que no se trataba de un ataque personal contra el Rey"*

de España, con el objetivo de menospreciar y villipendiar a la persona de este último; sino que era una crítica contra lo que el Rey representa en tanto jefe y símbolo del aparato estatal y de las fuerzas que, según los demandantes, habían ocupado Cataluña- lo que incumbe al ámbito de la crítica o disidencia política y corresponde a la expresión de un rechazo de la monarquía en tanto institución”.

En tot cas, fins que no es conegui el resultat d'aquestes demandes davant el TEDH, cal respectar, per part d'aquest tribunal penal, la nova doctrina del Tribunal Constitucional, - seguida també per les SSTC 96/2019, 115/2019 i 128/2019, en base a l'article 87.1 de la LLOTC.

En conseqüència, cal desestimar la qüestió prèvia d'inviolabilitat parlamentària, al·legada per les defenses dels quatre acusats, en la present causa, com a causa d'exclusió de la jurisdicció ordinària, i de la jurisdicció en l'àmbit penal.

II.- Per les defenses dels acusats s'impugna, com a qüestió prèvia o preliminar, la presència del Partit Polític VOX en aquest procediment per a exercir **l'acusació popular**.

Cal dir que l'article 125 de la CE disposa que: *"Los ciudadanos podrán ejercer la acción popular."* L'article 101 LLeCr., estableix que: *"La acción penal es pública. Todos los ciudadanos españoles podrán ejercitarla con arreglo a las prescripciones de la Ley"*. I l'art. 270 LLeCr. diu que: *"Todos los ciudadanos españoles, hayan sido o no ofendidos por el delito, pueden querellarse, ejercitando la acción popular establecida en el art. 101 de esta Ley"*.

En el nostre ordenament jurídic l'acció penal assisteix a tots els subjectes de Dret que compleixin els requisits de capacitat previstos en els articles 101, 102 i 103 de la LLECr.

El fonament històric es troba en el control del Ministeri Fiscal, en la desconfiança d'aquesta institució (deguda al principi de jerarquia i vincle amb el poder executiu), no obstant, avui en dia, atès que està constitucionalment garantida la subordinació del Ministeri Fiscal al principi de legalitat, s'entén per la doctrina majoritària que el fonament de l'acció popular és doble: a) la assumpció d'un paper polític de participació del poble en la justícia, i b) la garantia més directa i econòmica de l'aplicació del principi de legalitat (GIMENO SENDRA).

Per tant, la realitat actual legislativa, és la possibilitat d'exercir l'acció popular per part dels ciutadans.

El Tribunal Constitucional en la seva sentència 34/1994, de 31 de gener, declara que: *"Aun cuando en el momento actual no existe duda de que tanto la acción particular como la acción popular integran el contenido de la tutela judicial efectiva su fundamento constitucional es diferente. Mientras que el acusador popular tiene una legitimación derivada del artículo 125 CE y no precisa afirmar que es el ofendido por el delito para que se le reconozca el derecho a ejercitar la acción penal, la legitimación del acusador particular deriva directamente del artículo 24.1 CE en cuanto que perjudicado por la infracción penal.."*

Respecte de les persones físiques no es presenten problemes rellevants, no obstant, la capacitat de les persones jurídiques per a l'exercici de l'acció penal ha resultat polèmica, en utilitzar la llei el terme "*ciudadanos*".

Però el Tribunal Constitucional ha reconegut la legitimació de les persones jurídiques per a l'exercici de l'acció popular (SSTC Sala 1^a, 129/2001, de 4 de juny (RA 799/1998); i Sala 2, 241/1992, de 21 de desembre (RA 529/1990), 34/1994, de 31 de gener (RA 1399/1991), 50/1998, de 2 de març (RA 2216/1996).

Pel que fa als partits polítics, la possibilitat que puguin exercitar l'acció popular és una qüestió controvertida. L'article 6 de la CE els confereix un paper rellevant en l'arquitectura constitucional en declarar que: "*expresan el pluralismo político, concurren a la formación y manifestación de la voluntad popular y son instrumento fundamental para la participación política*". No obstant, els dota de simple naturalesa associativa en preveure que: "*su creación y el ejercicio de su actividad son libres*" i que la seva "*estructura interna y funcionamiento deberán ser democráticos*".

Malgrat la naturalesa que la CE atorga als partits polítics es dubta sobre si s'hauria assimilar-los a les persones jurídiques **privades** o a les Administracions Públiques, degut a que les seves finalitats tenen un caràcter essencialment públic, i en tal cas caldria una previsió legal que les legitimés expressament.

Però el Tribunal Constitucional ha confirmat la **naturalesa associativa** privada dels partits polítics d'acord amb l'art. 6 CE ("*su creación y el ejercicio de su actividad son libres dentro del respeto a la Constitución y a la ley*"), de manera que poden personar-se en el procés penal com a acusació popular. (SSTC Sala 1^a, 13/1981, de 2 de febrer (RA 98/1980); Sala 2^a, 56/1995, de 6 de març (RA 1514/1992); 85/1986, de 25 de juny (RA 639/1985); Ple, 10/1983, de 21 de febrer (RA 144/1982). Aquesta jurisprudència ha estat acollida en l'Exposició de Motius de la LLei Orgànica 6/2002, de 27 de juny, de Partits Polítics (LLOPP, que sanciona que es tracta de "*entes privados de base asociativa*", rebutjant d'aquesta manera una suposada naturalesa institucional.

És cert que l'exercici de l'acció popular per part de partits polítics ha suscitat més interès arrel de la seva reiterada intervenció en processos penals de gran repercussió mediàtica, algunes vegades amb finalitats espúries i alienes al procés, utilitzant l'acció penal com un instrument de debat públic.

La Sala 2ª del Tribunal Suprem ha qualificat aquesta pràctica judicial com *"qüestionable"* i defensa la necessitat *"abordar una regulació de esta materia que excluya el riesgo de trasladar al proceso penal la contienda política"* (ATS de 6 d'octubre de 2016 (JUR 2016,232097) i STS 459/2019, de 14 d'octubre (2019/3900)). És cert que l'Avant Projecte de LLeccr de 2011, art. 82; el Projecte de Codi Processal Penal (PCCP), art. 70.2, i l'Avant Projecte de LLeccr. de 2020, art. 121.1 lletra d) prohibeixen la intervenció indels partits polítics en els processos penals, però encara no s'ha aprovat el darrer avantprojecte.

La sentència anomenada *"del procés"*, la causa especial 20907/2017 de la Sala Segona del Tribunal Suprem, va decidir mantenir el partit polític VOX com acusació popular, malgrat l'oposició d'algunes defenses dels acusats en l'esmentat procés a la seva presència.

En el cas present, es constata, en un examen de la causa, que el partit polític VOX en complir tots els requisits legals, entre ells el dipòsit d'una fiança de 10.000 euros ex art. 280 de la LLECR., es va tenir per personat degudament com acusació popular per la interlocutòria de 6 d'abril de 2021, f. 114 de la causa, i interposat recurs de súplica, va ser desestimat per la interlocutòria de 12 de juliol de 2021, f. 362, sense que hi hagi raons per les quals, atesos els arts. 125 de la CE, jurisprudència del Tribunal Constitucional, i arts. 101, 102 i 103 de la LLECR., se l'hagi d'apartar com acusació popular.

Es desestima la present qüestió prèvia.

III.- Per part de les defenses de la senyora Adriana Delgado, Eusebi Campdepadrós, i del senyor Costa s'al·lega ***infracció del dret del jutge predeterminat per la llei***, en ser jutjats per un tribunal que no els pertoca, que només pot jutjar a les

personas aforades, i aquests tres acusats no ho són actualment.

En el present supòsit, els quatre acusats formaven part de la Mesa del Parlament de Catalunya, i van acordar, per majoria de vots, admetre a tràmit les iniciatives parlamentaries a que fan referència les presents actuacions. És cert que la senyora Delgado el dia 28 d'octubre de 2019 no va votar, per estar de aixà mèdica, però sí va votar els dies 22.10.2019 i el 5.11.2019.

Es tracta d'una actuació conjunta per part de tots ells, com una mena de coautoria o coparticipació, per la qual cosa existeix una, anomenada per la jurisprudència del Tribunal Suprem i la doctrina, **connexió material <inescindible>**. De manera que és inseparable la conducta d'un dels acusats respecte dels altres. El fet ser jutjats per tribunals diferents podria trencar la <continència de la causa>, la qual cosa podria comportar el dictat de sentències contradictòries, tot això amb detriment del principi d'unitat del ordenament jurídic. I així ho entén la jurisprudència del Tribunal Suprem.

En el cas del "judici del procés" (causa especial 20907/2017) només es va celebrar, entre altres acusats, respecte de la Presidenta del Parlament de Catalunya en la XI legislatura, perquè a ella se l'imputaven delictes més greus, acordant el Tribunal Suprem per interlocutòria de 27 de desembre de 2018, que la resta de membres de la Mesa del Parlament de l'esmentada legislatura fossin jutjats per la Sala Civil i Penal, del TSJC, cosa que es va fer (dictant-se sentència el 19.10.2020, en el Sumari núm. 1/2019), estant pendent de judici en el Tribunal Suprem, un dels membres de la Mesa, en adquirir de manera sobrevinguda la condició d'aforat en aquest Tribunal, en arribar a ser diputat de les Corts Generals, que finalment va ser jutjat pel Tribunal Suprem que va dictar la sentència núm. 301/2021 de 8 d'abril, en la causa especial núm. 20011/2020.

En aquest cas el TSJC no podia jutjar l'esmentat membre de la Mesa del Parlament, juntament amb tots els altres membres de la Mesa –llevat de la Presidenta que ja havia estat jutjada en el “cas del procés”-, perquè l'esmentat membre va adquirir de manera **sobrevinguda** la condició d'aforat del Tribunal Suprem, en ser diputat de les Corts Generals.

La qüestió cal que sigui desestimada.

IV.-La defensa de la senyora Adriana Delgado Herreros va al·legar que no se li va prendre declaració durant la instrucció a la seva clienta per alguns dels fets objecte d'acusació i demana la **nul·litat** d'actuacions.

No obstant això, aquest tribunal, constata en examinar les actuacions, que l'esmentada senyora en la seva declaració, tal com consta al foli 495 de la causa, es va acollir al seu dret constitucional a contestar només les preguntes de la seva defensa, però no a la resta de les parts, ni tampoc les preguntes de la Il·lma. senyora instructora, sent coneixedora de la querella presentada pel Ministeri Fiscal , que també la va dirigir contra l'esmentada senyora Delgado en relació els acords de la Mesa de 11.10.2019 i 29.10.2019, i de 29.10.2019 i 5.11.2019.

Cal desestimar la qüestió i la pretesa nul·litat d'actuacions.

V.- Per part del senyor Josep Costa i Rosselló, que exerceix l'autodefensa, en ser advocat en exercici, es va demanar com a qüestió prèvia la **nul·litat radical** de tot l'actuat en el procediment, reproduint la petició de nul·litat que ja va plantejar en el seu escrit d'1 de desembre de 2022.

Considera que cal declarar la nul·litat de la interlocutòria d'admissió de la querella del Fiscal de 16 de març de 2021, així com de la interlocutòria de 12 de juliol que va desestimar el recurs de súplica contra l'anterior interlocutòria, i que la nul·litat d'ambdues resolucions ha de comportar, al seu torn, la de totes les actuacions subsegüents que en depenen, d'acord amb el que es desprèn de l'article 243.1 de la LLOPJ.

I aquesta petició de nul·litat radical de tot el que s'ha actuat, la fonamenta en el fet que la Sala especial de recusacions de l'art. 77 de la LLOPJ, va dictar, per una banda, el dia 30 de juny de 2022, interlocutòria en que va estimar la petició de recusació, formulada per la representació processal del senyor Costa, i va recusar al magistrat, Excm. Senyor Jesús Mª Barrientos Pacho i, per altra banda, després, per interlocutòria d'1 d'agost de 2022, la del magistrat Il·lm.. senyor Carlos Ramos Rubio, i atès que els dos magistrats formaven part de la sala d'admissions de la Sala Civil i Penal del TSJC que va admetre la querella de les presents actuacions, ambdós estaven contaminats per aquesta intervenció.

No obstant això, cal constatar que, en primer terme, aquesta argumentació pretén atorgar una mena d'efectes retroactius, fins i tot podríem dir retrospectius, a les interlocutòries de la Sala Especial de Recusacions. La Sala, en la seva decisió es va limitar, com no podria ser d'altra manera, a admetre la recusació dels dos magistrats esmentats pel *coneixement d'aquesta* causa, però no va acordar cap efecte respecte a les actuacions anteriors, ni, per tant, a la resolució d'admissió de la querella. Així, la recusació del magistrat Sr. Ramos es va admetre per unes expressions que va utilitzar respecte el Sr. Costa en el seu escrit d'informe en el propi incident de recusació, que es va tramitar l'any 2022, per tant molt posterior a la interlocutòria d'admissió de la querella del 16 de març de 2021.

A banda d'això, cal tenir en compte la naturalesa processal de la interlocutòria d'admissió a tràmit de la querella, en tant que es dicta en un moment molt preliminar de la causa i es limita a una valoració provisòria sobre l'existència d'indicis i en conseqüència en cap moment suposa una decisió de fons ni de caràcter fàctic ni jurídic.

En segon terme, al·lega el Sr. Costa que el Excm. Sr. Barrientos, un cop admesa la seva recusació per la Sala de l'article 77 LLOPJ, va adoptar els acords de designar els dos magistrats que havien de completar el tribunal, quan en realitat no podia prendre cap acord ja que havia estat recusat i no era imparcial. (L'actual magistrat president del tribunal d'enjudiciament ja havia estat designat anteriorment d'acord amb les normes corresponents).

No obstant, cal dir que l'Excm. Senyor Barrientos va actuar com a President del TSJC quan va designar els altres dos nous magistrats per la formació del tribunal d'enjudiciament, en base a les normes "reglades" de substitució aprovades prèviament per la Sala de Govern. De manera que era totalment irrellevant que aquestes designacions les fes el President, Sr. Barrientos o un altre magistrat en la seva substitució en el càrrec de president del TSJC, perquè *no havia cap marge de discrecionalitat* en les esmentades designacions, com clarament va afirmar la resolució del CGPJ que finalment va inadmetre el recurs del senyor Costa contra la presa del primer acord per part del President, senyor Barrientos.

Per tot això la qüestió prèvia o preliminar de nul·litat radical d'actuacions de totes les actuacions, plantejada pel senyor Costa cal que sigui desestimada.

SEGON.- SOBRE EL FONTS.

I.- Els fets declarats provats no són constitutius de cap delictes de desobediència funcional.

I.A.- L'article 410.1 del Codi penal, objecte de les acusacions, disposa:

"Les autoritats o funcionaris públics que es negaren obertament a donar el degut compliment a resolucions judicials, decisions o ordres de l'autoritat superior, dictades dintre de l'àmbit de la seva respectiva competència i revestides de les formalitats legal, incorreran en la pena de multa de tres a dotze mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per temps de sis mesos a dos anys."

Aquest precepte es refereix a la **desobediència funcional**, a diferència d'altres preceptes del Codi Penal es refereixen a la *desobediència del ciutadà a les ordres de l'autoritat* (art. 556 CP).

Amb aquest delictes s'ataca en concret el **principi de jerarquia** en sentit ampli i funcional.

És un delictes **especial**, perquè el subjecte **actiu** només pot ser una autoritat o funcionari públic "*a efectes penals*", essent d'aplicació l'article 24 del CP pel que fa al concepte de funcionari públic i autoritat, que és més ampli que el concepte administratiu, de manera que "*Es considerarà funcionari públic tot aquell que per disposició immediata de la llei, o per elecció o per nomenament de l'autoritat competent participa en l'exercici de funcions públiques*". I "*Als efectes penals es reputarà autoritat qui per si sol o com a membre d'alguna corporació, tribunal o òrgan col·legiat tingui comandament o exerceixi jurisdicció pròpia. En tot cas, tindran la consideració*

d'autoritat els membres del Congrés dels Diputats, del Senat, i de les Assemblees legislatives de les Comunitats Autònomes i del Parlament Europeu...."

No hi ha, doncs, cap dubte que els diputats del Parlament de Catalunya són funcionaris públics, en haver estat elegits i, a més, són autoritats per dir-ho expressament l'article 24.1 CP.

En aquest punt també hem de recordar que el Tribunal Constitucional exerceix la jurisdicció (constitucional) i les seves resolucions són judicials en el sentit de l'article 410.1 CP (STSJC de 13.3.2017, en el PA 1/2016, i STS 722/2018 de 23 de gener de 2019). I també és una autoritat superior (art. 87.1 LLOTIC) i és **competent** per impartir ordres, especialment a partir de la reforma de la LLOTIC, per LLO 15/2015 de 16 d'octubre per a l'execució de les resolucions del Tribunal Constitucional com a garantia de l'Estat de Dret, de la que es deriva que les seves decisions són títols executius.

I.B.- La conducta **típica** està constituïda per "**negar-se obertament a donar el degut compliment a resolucions judicials o ordres de l'autoritat superior, dictades dins de l'àmbit de la seva respectiva competència i revestides de les formalitats legals**" (STS 722/2018 de 23 de gener). L'excepció prevista en l'apartat segon de l'article 410, segons el qual "**no incorreran en responsabilitat criminal les autoritats o funcionaris per no donar compliment a un mandat que constitueix una infracció manifesta, clara i terminant d'un precepte de Llei o de qualsevol altra disposició general**", es fonamenta en que en aquests casos no hi ha cap deure d'obediència, exclusió que es configura com una causa d'atipicitat (STS 16.11.1990) i no només com una causa de justificació.

Es tracta d'un tipus penal **omissiu**, que té lloc quan no es compleix el mandat ordenat, sense deixar de ser omissiu quan el subjecte actiu fa quelcom diferent de l'ordenat.

El mandat que integra la conducta objectiva ha d'ésser **específic**, clar, **concret**, dirigit a un funcionari, o funcionaris o autoritats concrets o concretables; de manera que s'exclouen les disposicions reglamentàries d'aquest tipus penal. El mandat ha de consistir en **resolucions judicials** (sentències, interlocutòries o provisions), **decisiones o ordres de l'autoritat superior**, dictades en *l'àmbit de la seva competència* i *revestides de les formalitats legals*.

I.C.- En el tipus **subjectiu**, cal que concorri el **dol**, és a dir, el coneixement i la voluntat per part del subjecte passiu de realitzar la conducta típica, i **directe**, perquè es deriva de la locució "*es neguin obertament*", sense que es pugui cometre per imprudència, en no venir tipificat expressament cap delictes de desobediència per imprudència ex art. 12 CP.

I.D.- En el cas d'actuacions les acusacions entenen que és **objecte** de les **dues acusacions** (Ministeri Fiscal i VOX) el que els quatre acusats, com integrants de la **Mesa** del Parlament de Catalunya, en la XII legislatura (junt amb altres membres d'altres partits polítics dissidents), van adoptar **acords d'admissió a tràmit** de propostes de resolució de diferents grups parlamentaris, amb la seva majoria de vots, en concret, **els acords de 22.10.2019 i 29.10.2019** (aquest darrer de desestimació de les reconsideracions presentades per altres grups parlamentaris) així com els **acords de 29.10.2019 i 5.11.2019**, (aquest últim desestimant les reconsideracions efectuades per altres grups parlamentaris), i mitjançant aquests acords van desobeir allò resolt en les Sentències del Tribunal Constitucional del Ple **259/2015, 136/2018 i 98/2019** i en les **provisions** del mateix Tribunal de **10 i 16 d'octubre de 2019**.

I.E.-No obstant això, aquest tribunal d'enjudiciament, per majoria dels seus membres, ja ho podem avançar, considera, en una valoració conjunta de la prova practicada en el judici oral, (abundant documental, testifical i declaracions dels

acusats presents) que els quatre acusats, quan van acordar l'admissió a tràmit de les propostes de resolució referides **no es van negar obertament** a donar el degut compliment a les referides sentències i provisions del Tribunal Constitucional, i menys amb el dol directe que es desprèn dels termes "*negar-se obertament*" a l'esmentat compliment dels manaments del Tribunal Constitucional, que per cert, no són tot el clars i concrets que haurien de ser, en fer una remissió directa a les pròpies sentències que motiven l'incident d'execució i requereixen una interpretació d'integració amb les esmentades resolucions del Tribunal Constitucional i amb la seva pròpia doctrina.

I.F.- La primera dificultat és poder saber amb certesa quins són els manaments o mandats concrets que cal obeir.

Una primera aproximació, potser la més formalista, podria portar a entendre que el que s'ordena és que la Mesa del Parlament de Catalunya no pot admetre a tràmit qualsevol iniciativa parlamentària o proposta de resolució que faci esment a la **autodeterminació** del poble de Catalunya, o faci referència a **la monarquia**.

I aquesta interpretació és la que venen a donar els membres minoritaris de la Mesa del Parlament de Catalunya, (Sr. Joan Garcia González, Vicepresident segon de la Mesa, Sr. David Pérez Ibáñez, Secretari segon de la Mesa, i la Sra. Laura Vílchez Sánchez, Secretària tercera de la Mesa), com es va constatar en les seves declaracions testificals en el judici oral.

Però no és aquesta interpretació la que en van fer el Secretari General del Parlament de Catalunya i els Lletrats. Aquests van entendre, en síntesi, que allò que estava prohibit per les resolucions indicades era en realitat fer declaracions tendents a exercir efectivament l'autodeterminació del poble de Catalunya, de manera unilateral, i al marge dels instruments de reforma de la Constitució que aquesta mateixa estableix, y en el

context de continuar el procés d'independència iniciat a Catalunya, arrel de la Resolució 1/XI de 9 de novembre de 2015 i annex del Parlament de Catalunya.

L'opinió d'aquests testimonis és especialment rellevant en tant que es tracta de *professionals objectius i independents* sense adscripció política.

I.G.- Aquest tribunal considera que és essencial, als efectes de valorar la hipòtesi acusatòria, interpretar, delimitar i fixar allò que real i concretament "ordenava" el Tribunal Constitucional, per poder saber si els acusats van desobeir o no els seus manaments, com exigeix l'article 410 del Codi Penal.

I per això cal examinar amb molt deteniment les Sentències del Tribunal Constitucional anteriorment referides, que són la font i causa de posteriors incidents d'execució efectuats pel mateix Alt Tribunal a petició de l'advocat de l'Estat, en representació del Govern de l'Estat.

Per situar la qüestió que analitzem en el seu context, hem de posar de manifest que aquest tribunal té constància que el Parlament de Catalunya ja des de, al menys l'any 1989, ha vingut aprovant nombroses resolucions i mocions que feien referència al *dret d'autodeterminació*, sense que les referides resolucions i mocions fossin impugnades ni declarades nul·les pel Tribunal Constitucional. També que l'autodeterminació ha format part del programa polític de partits nacionalistes catalans, que no ha estat anul·lat pels tribunals. I tot això en base a les declaracions del propi Tribunal Constitucional que sempre ha dit que la Constitució Espanyola no és "militant" en el sentit de que calgui una "adhesió" ideològica a la mateixa, com s'exigeix en altres constitucions (SSTC 48/2003, F.J 7, 5/2004, de 16 de gener, F.J. 17, 235/2007, F.J. 4, 12/2008, F.J. 6, 31/2009 de gener, F.J. 13. La STC 42/2014 del Ple també reitera aquesta doctrina i afirma que: *"Este Tribunal ha reconocido que tienen cabida en nuestro ordenamiento*

constitucional cuantas ideas quieran defenderse y que no existe un núcleo normativo inaccesible a los procedimientos de reforma constitucional” (entre d’altres, STC 31/2009, F.J. 13). I l’esmentada STC 42/2014 conclou que “las referencias al “derecho a decidir de los ciudadanos de Cataluña” contenidas en la resolución impugnada, de acuerdo con una interpretación constitucional (conforme als fonaments jurídics 3 i 4 de la sentència) no contradicen los enunciados constitucionales.”

II.-La STC 259/2015, de 2 de desembre, una de les sentències de les que deriven els incidents d’execució d’actuacions, estima la impugnació promoguda per l’advocat de l’Estat, en representació del Govern de l’Estat contra la resolució 1/XI del Parlament de Catalunya. Adoptada el 9 de novembre de 2015 (publicada en el “Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya” de la mateixa data), *“sobre l’inici del procés polític a Catalunya com a conseqüència dels resultats electorals del 27 de setembre de 2015” i el seu annex, declarant la seva inconstitucionalitat i nul·litat.*

I diu en el F.J 4 que: *“De la lectura de la resolució I/XI, de modo inequívoco, se desprende que se la considera el acto fundacional del “proceso” de creación de un estado catalán independiente en forma de república (apartado segundo) y a tal efecto se sirve de un lenguaje (futura “constitución”, en el apartado tercero, o “soberanía” y “poder constituyente” en el sexto) que se pretende asimismo materialmente “constitucional”.*

En el F.J. 7, afirma: *“La Constitución como ley superior no pretende para sí la condición de lex perpetua. La nuestra admite y regula, en efecto, su “revisión total” (art. 168 CE y STC 48/2003, de 12 de marzo, F.J. 7). Asegura así que “sólo los ciudadanos actuando necesariamente al final del proceso de reforma, puedan disponer del poder supremo, esto es, del poder de modificar sin límites la propia Constitución” (STC 103/2008, de 11 de septiembre, F.J. 2). Todas y cada una de*

las determinaciones constitucionales son susceptibles de modificación, pero “siempre y cuando ello no se prepare o defienda a través de una actividad que vulnere los principios democráticos, los derechos fundamentales o el resto de los mandatos constitucionales”, pero para ello es preciso que “el intento de su consecución efectiva se realice en el marco de los procedimientos de reforma de la Constitución, pues, el respeto a estos procedimientos es, siempre y en todo caso, inexcusable” (STC 138/2015, de 11 de junio, F.J. 4, y jurisprudencia allí citada). “Es plena la apertura de la norma fundamental para su revisión formal, que pueden solicitar o proponer, entre otros órganos del estado, las asambleas de las Comunidades Autónomas (arts.87.2 y 166 CE); como ya tuvo oportunidad de recordar este Tribunal hace poco más de un año y medio, en la STC 42/2014 (FFJJ 3 y 4) relativa al examen de constitucionalidad de la resolución 5/X de 23 de enero de 2013 adoptada por el Parlamento de Cataluña. **Ello depara la más amplia libertad para la exposición y defensa pública de cualesquiera concepciones ideológicas, incluyendo las que “pretendan para una determinada colectividad la condición de comunidad nacional, incluso como principio desde el que procurar la conformación de una voluntad constitucionalmente legitimada para, mediante la oportuna e inexcusable reforma de la Constitución, traducir ese entendimiento en una realidad jurídica”** (STC 31/2010, de 28 de junio, F.J. 12). **El debate público, dentro o fuera de las instituciones, sobre tales proyectos políticos o sobre cualesquiera otros que propugnaran la reforma constitucional goza, precisamente al amparo de la misma Constitución, de una irrestricta libertad.** Por el contrario, la conversión de esos proyectos en normas o en otras determinaciones del poder público no es posible sino mediante el procedimiento de reforma constitucional. Otra cosa supondría liberar al poder público de toda sujeción a Derecho, con daño irreparable para la libertad de los ciudadanos. El parlamento de

Cataluña ha optado por aprobar, a través del procedimiento parlamentario propio de las propuestas de resolución, la Resolución 1/XI, cuyo contenido incide directamente, como ya se ha puesto de manifiesto, sobre cuestiones reservadas en su tratamiento institucional, al procedimiento de reforma constitucional del artículo 168 CE...Este Tribunal dijo ya en la STC 103/2008 que el respeto a los procedimientos de reforma constitucional es inexcusable, de modo que "tratar de sortear, eludir o simplemente prescindir de esos procedimientos sería intentar una inaceptable vía de hecho (incompatible con el Estado social y democrático de Derecho que se proclama en el art. 1.1 CE) para reformar la Constitución al margen de ella o conseguir su ineficacia práctica" (FJ 4). Esto es lo recogido en realidad en la resolución 1/XI, cuya apariencia de juridicidad - por provenir de un poder sin duda legítimo en origen- debe ser cancelada mediante la declaración de inconstitucionalidad que aquí se decide cuando se pretenden alterar aquellos contenidos de manera unilateral y se ignoran de forma deliberada los procedimientos expresamente previstos a tal fin en la Constitución, se abandona la única senda que permite llegar a ese punto, la del Derecho.."

El que el Tribunal Constitucional declara inconstitucional en aquesta sentència és la independència o autodeterminació de Catalunya, portada a efecte *de forma unilateral* sense fer ús dels instruments de reforma que la pròpia Constitució preveu per a ser reformada, perquè això vulnera el text fonamental. Però es reconeix el dret a l'exposició i defensa pública de qualsevol concepcions ideològiques, incloent-hi les que pretenguin per la condició de comunitat nacional a una determinada col·lectivitat.

El que decideix el Tribunal Constitucional no és, doncs, que no es pugui debatre o parlar d'autodeterminació o abordar aquesta qüestió per part de les assemblees legislatives, sinó únicament només que no es faci referència a l'autodeterminació quan es

pretén exercir-la, materialitzant-la, de forma unilateral, sense fer ús del procediment que la mateixa Constitució contempla per la seva pròpia reforma, en un context de secessió.

Aquesta decisió del Tribunal Constitucional sembla que és el seu autèntic mandat o "manament" realment vinculant a tots els poder públics d'acord amb l'article 87.1 LLOTC i que ha de ser obeït.

III.- En aquesta mateixa línia cal fer esment a la Sentència del Tribunal Constitucional del Ple, **98/2019**, de 17 de juliol.

Aquesta sentència estima la impugnació de disposicions autonòmiques (títol V LOTC) núm. 5813-2018, promoguda pel Govern de l'Estat, en relació a les lletres c) i d) de l'apartat 15 de l'epígraf II de la Resolució 92/XII del Parlament de Catalunya, d'11 d'octubre de 2018, "*sobre la prioritització de l'agenda social i la recuperació de la convivència*", publicada en el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya núm. 177, de 18 d'octubre de 2018.

Aquesta resolució té com a títol: "*Institucions i Administracions*", i disposa:

"El Parlament de Catalunya, en defensa de les institucions catalanes i les llibertats fonamentals:

c) Rebutja i condemna el posicionament del rei felip VI, la seva intervenció en el conflicte català i la seva justificació de la violència exercida pels cossos policials l'1 d'octubre de 2017.

d) Referma el compromís amb els valors republicans i aposta per l'abolició d'una institució caduca i antidemocràtica com la monarquia".

El Tribunal Constitucional en el F.J 2 d'aquesta sentència 98/2019 diu que: *Comenzando por su ubicación sistemática, este Tribunal aprecia que las letras c) y d) impugnadas*

aparecen incluidas en la resolución 92/XII, apartado decimoquinto, epígrafe II, que fue aprobada en el curso de un debate de política general, celebrado en el Parlamento catalán al amparo de lo dispuesto en los arts. 155 y 156 RPC. Asimismo, el contexto en el que se sitúa la resolución de referencia es el propio de un debate de impulso de la acción política y de gobierno prevista en el art. 55.2 EAC, lo que así reconoce la propia representación del Parlamento de Cataluña. El apartado decimoquinto, epígrafe II de la resolución 92/XII, encabezado por la rúbrica "instituciones y administraciones", recoge de modo literal, que "el Parlamento de Cataluña, en defensa de las instituciones catalanas y libertades fundamentales", en sus dos primeras letras no impugnadas (a) y (b), de una parte, "insta a las instituciones del Estado a garantizar la convivencia, la cohesión social y la libre expresión de la pluralidad política en el Estado, al tiempo que reprueba los actos represivos contra la ciudadanía y condena las amenazas de aplicación del art. 155 CE, la ilegalización de partidos políticos catalanes, la judicialización de la política y la violencia ejercida contra los derechos fundamentales. De otro lado, también "insta" a las instituciones y partidos políticos catalanes al diálogo, al acuerdo y al respeto de las diferentes opciones políticas. A las anteriores le siguen las letras c) y d) impugnadas, cuyo contenido ha sido precedentemente reproducido. La resolución de referencia, como sí se destaca en la contestación de la demanda, fue aprobada por el Pleno del Parlamento de Cataluña en el curso de un debate "sobre la orientación política general del Gobierno", de conformidad con lo dispuesto en el art. 154.1 RPC. En su transcurso, los grupos parlamentarios presentaron diferentes propuestas de resolución entre las que se encontraba la posteriormente aprobada resolución 92/XII. Por tanto, esta resolución y lo que la misma contiene atiende a una finalidad, la de realizar una actividad previa de orientación y estímulo de la labor gubernamental, que es propia de cualquier órgano parlamentario, en la que expresa

cuál es su decisión sobre un determinado tema de relevancia pública. Incluida dentro de este apartado decimoquinto, la letra c), primera de las impugnadas, expresa la posición institucional de la Cámara catalana sobre el discurso del rey Felipe VI, pronunciado el día 3 de octubre de 2017 y referido a los acontecimientos acaecidos en Cataluña en las fechas inmediatamente anteriores, particularmente los del día 1 de octubre, en que tuvo lugar un referéndum, suspendido en su celebración por providencia de 7 de septiembre de 2017 de este Tribunal, que había admitido a trámite el recurso de inconstitucionalidad núm. 4334-2017, interpuesto por el presidente del Gobierno de la nación contra la Ley del parlamento de Cataluña, 19/2017, de 6 de setiembre, llamada del "Referéndum de autodeterminación", que lo había autorizado. Sin entrar ahora a valorar el contenido de la referida letra c), se advierte que la resolución expone un juicio crítico de censura a la intervención del rey, para lo que utiliza los términos "rechaza" y "condena", al tiempo que se apoya en la consideración de que el monarca hizo "una "justificación de la violencia de los cuerpos policiales el 1 de octubre de 2017", por lo que esta decisión del Parlamento contiene en sí misma, no sólo una declaración política, como así pretende el letrado de la cámara catalana, sino que también encierra una decisión productora de efectos jurídicos...por lo que, además de expresar y hacer de público conocimiento el contenido de aquella resolución, en cuanto fruto de una voluntad política, estaba también, encaminada a una finalidad que trascendía de la propia resolución, la de censurar la intervención del rey en unos hechos de extraordinaria relevancia pública, como los que habían tenido lugar el día 1 de octubre de 2017, con la carga peyorativa que conlleva el uso de términos tan expresivos como los de rechazar y condenar. Por lo que se refiere a la letra d), igualmente impugnada, su texto guarda identidad de razón y de sentido con la anterior y no puede ser extraída del contexto general que enmarca el conjunto del apartado 15 de la

resolución 92/XII. El texto de lo aprobado por el Parlamento en esta letra d), esto es la reafirmación del compromiso con los valores republicanos y la apuesta por la abolición de la monarquía como institución caduca y antidemocrática, no puede ser objeto de un análisis aislado e individual, como tampoco puede ser estudiada al margen de todo el conjunto del citado apartado decimoquinto de la resolución. Las expresiones utilizadas en esta letra d) solo pueden ser entendidas si son puestas en conexión con el juicio de censura a la intervención del rey, recogido previamente en la letra c). El "rechazo" y "la condena" del rey y "su intervención en el conflicto catalán", con motivo de los hechos del 1 de octubre, lleva en la lógica de la mayoría del Pleno de la cámara que aprobó la resolución, a entender, como consecuencia aparejada de lo anterior, que la institución monárquica que personifica el rey deba ser reputada como "caduca" y "antidemocrática". Si la mayoría de la cámara, con su voto aprobatorio de la resolución, ha mostrado su "rechazo" y "condena" al titular de la Corona, la "apuesta por la abolición" de la monarquía, personificada en el rey Felipe VI, constituye una extensión lógica de aquel juicio de censura. La conexión que este Tribunal aprecia entre ambas letras determina también que los mismos efectos jurídicos que hemos puesto de relieve en el análisis de la letra c) hayan de extenderse también a la letra d).

La continuació diu la Sentència 98/2019, en el FJ 2 "in fine": **"Supuesto distinto del que ahora analizamos habría sido aquel en que el contenido de lo acordado, de similar o parecido enunciado al recogido en la letra d), hubiera figurado, o bien aisladamente en otra resolución diferente, o bien en un contexto distinto dentro de la misma resolución, que no guardara vinculación con el de la letra c) con el que acabamos de apreciar su conexión y unidad de sentido. En tales supuestos, no tendría este Tribunal por qué llegar necesariamente a declarar inconstitucional y nulo su texto en cada caso. En este**

sentido, resulta pertinente recordar que los actos, acuerdos y resoluciones que aprueba una cámara legislativa, como es el Parlamento de Cataluña, emanan del órgano que encarna la representación de la voluntad popular y **son expresión de la autonomía parlamentaria** que caracteriza el contenido esencial de su naturaleza institucional..."

La sentència, com es pot veure, permet la possibilitat d'aprovar resolucions del Parlament de Catalunya en què el contingut de **similar o semblant enunciat** al de la lletra d) figurés, bé en una resolució diferent, o bé en un **context** diferent dins de la mateixa resolució, que no guardi relació amb la lletra c), és a dir, en el rebuig o condemna del rei Felip VI per la seva intervenció, com a titular de la monarquia, en ser "inviolable" segons la Constitució, com es diu també després en l'esmentada sentència.

Cal recordar que la lletra d) diu: "Referma el compromís amb els valors republicans i aposta per l'abolició d'una institució caduca o antidemocràtica com la monarquia".

La sentència permet, fins i tot, la crítica de la monarquia com a institució *en general*, però deslligada del seu titular actual.

En conseqüència, el Tribunal Constitucional està admetent que al Parlament es pot debatre sobre la monarquia, fins i tot en els termes de la lletra d) de la sentència abans referida, sense que suposi una desobediència a allò que ha resolt el propi Tribunal en aquesta sentència.

Aquesta doctrina és congruent amb la jurisprudència del **Tribunal Europeu de Drets Humans i Llibertats Fonamentals**, que afirma que pel que fa a "*els interessos del lliure debat de les qüestions polítiques, les excepcions a la llibertat d'expressió requereixen una interpretació restrictiva*" (Assumpte Otegi Mondragon c. Espanya de 15.3.2011, paràgraf 50). També la STEDH de 17.5.2016, assumpte Karácsony i altres c. Hungría, sobre la llibertat d'expressió dels

parlamentaris, paràgraf 137, i la llibertat d'expressió del Parlament, paràgraf 138. També la STEDH assumpte Stern Taulats i Roura Capallera c. Espanya, de 13.2.2018 pel que fa a la crítica política de la monarquia com a institució, paràgrafs 36 i 38.

També és congruent amb la anomenada **nova doctrina** del **Tribunal Constitucional** (SSTC **46/2018** de 26 d'abril de 2018, del Ple, recurs d'empara 4856/2017, ponent Excm. Senyor Juan Antonio Xiol Ríos; **47/2018**, de 26 d'abril de 2018, del Ple, recurs d'empara núm. 5239-2017 ponent Excm. Senyor Antonio Narváez Rodríguez; **96/2019**, de 15 de juliol de 2019, del Ple, recurs d'empara 2634-2018, ponent Antonio Narváez Rodríguez; **115/2019** de 16 d'octubre de 2019, del Ple, recurs d'empara núm 3846-2018, ponent Excma. Senyora María Luisa Balaguer Callejón; **128/2019**, de 11 de novembre de 2019, del Ple, recurs d'empara núm. 2114-2018, ponent Excm. Senyor Andrés Ollero Tassara).

En aquesta nova doctrina el que es ve a afirmar, en síntesi, és que la Mesa del Parlament, tot i que les iniciatives parlamentàries, proposades de resolució, siguin *contràries a la jurisprudència* del Tribunal Constitucional, i fins i tot *manifestament contràries a la seva jurisprudència*, pot admetre les esmentades proposades de resolució. És a dir, la Mesa del Parlament té la "**facultat**" d'admetre-les o inadmetre-les a tràmit (tenint en compte el "ius in officium" dels parlamentaris (art. 23 CE), i la autonomia parlamentària o inviolabilitat, però aquesta "facultat" esdevé en "**obligació** de inadmetre-les" quan són *contràries* a allò **result** pel Tribunal Constitucional, que cal que sigui acatat en base a l'article 87.1 de la LLOTIC, que disposa que: "*Todos los poderes públicos están obligados al cumplimiento de lo que el Tribunal Constitucional resuelva*", i les Assemblees Legislatives són poders públics.

L'anterior jurisprudència del Tribunal Constitucional, anterior a la nova doctrina, es conté, entre d'altres, a les STC 40/2003,

de 27 de febrer; ATC 135/2004, 20 d'abril; STC 78/2006, de 13 de març; 158/2014, STC 11/2017, etc., que considera les propostes de resolució i mocions parlamentàries com a instruments essencials per al debat parlamentari, i diu que: *"es doctrina consolidada de este Tribunal que las proposiciones no de ley "se configuran como un instrumento para poner en marcha la función de impulso político y control del Gobierno, pero también, como una vía adecuada para forzar el debate político y obligar a que los distintos grupos de la Cámara y esta misma tengan que tomar expresa posición sobre un asunto o tema determinado, por lo que, en razón de esta doble naturaleza, las Mesas de las Cámaras, en tanto que órganos de administración y gobierno interior, han de limitar sus facultades de calificación y admisión a trámite **al exclusivo examen de los requisitos reglamentariamente establecidos**. De lo contrario, no sólo estarían asumiendo bajo un pretendido juicio técnico una decisión política que sólo al Pleno o a las Comisiones de las Cámaras corresponde, sino, además, y desde la óptica de la representación democrática, estarían obstaculizando la posibilidad de que se celebre un debate público entre las distintas fuerzas políticas con representación parlamentaria, cuyos efectos representativos ante los electores cumplen con su mera existencia, al margen, claro está, de que la iniciativa en su caso, prospere"*.

IV.- La STC 136/2018, de 13 de desembre de 2018 del Ple, (BOE-A-2019-461), de la que també deriven els incidents d'execució d'actuacions, va declarar la nul·litat i inconstitucionalitat dels apartats 1, 2 i 3 de la moció 5/XII del Parlament de Catalunya: 1) *"per ratificar la seva voluntat de dur a terme les actuacions necessàries i aprovades per aquest Parlament, per assolir i culminar democràticament la independència de Catalunya"*, 2) *"reiterar els objectius polítics*

la Resolució 1/XI del 9 de novembre, sobre l'inici del procés polític a Catalunya com a conseqüència dels resultats electorals del 27 de setembre de 2015, legitimats pels resultats del referèndum de l'1 d'octubre i de les eleccions del 21 de desembre de 2017", i 3) per declarar-se "dipositari de la sobirania del poble de Catalunya".

El Tribunal Constitucional ve a dir que aquests tres apartats de la moció 5/II incorren en les mateixes vulneracions constitucionals que la resolució anul·lada en al STC 259/2015 i fa una remissió expressa, en el F.J. 6, a la STC 259/2015 que reitera que: " *la Constitución, como ley superior no pretende para sí la condición de lex perpetua...permite y regula su "revisión total" (art. 168 CE)...y por esta razón en nuestro ordenamiento constitucional no tiene cabida un modelo de "democracia militante", esto es, "un modelo en el que se imponga, no ya el respeto, sino la adhesión positiva al ordenamiento" y, en primer lugar a la Constitución*"(STC 48/2003, F.J. 7; doctrina reiterada, entre otras, en las SSTC 5/2004, de 16 de enero, F.J. 17; 235/2007, F.J. 4; 12/2008, F.J. 6, y 31/2009, de 29 de enero, F.J. 13). Este Tribunal ha reconocido que tienen cabida en nuestro ordenamiento constitucional cuantas ideas quieran defenderse y que "no existe un núcleo normativo inaccesible a los pronunciamientos de reforma constitucional" (STC 42/2014, de 25 de marzo, F.J. 4 c)... "Así pues, es posible que no sólo los ciudadanos, obvio es decirlo, sino también un órgano del Estado como es un Parlamento autonómico exteriorice su defensa del denominado "derecho a decidir" como aspiración política susceptible de ser defendida en el marco de la Constitución (STC 42/2014, F.J 4 in fine), siempre que no se excluya "seguir los cauces constitucionalmente establecidos para traducir la voluntad política expresada en la resolución en una realidad jurídica" (STC 42/2014, F.J. 3)."

Com es pot veure la STC 136/2018 és una mena de **reiteració** de la STC 259/2015.

La idea central és que el que prohibeix el Tribunal Constitucional és l'autodeterminació del poble de Catalunya, així como la sobirania del poble de Catalunya, dins d'un procés de sedició unilateral sense respectar els instruments de la Constitució per a la seva pròpia reforma. El que no prohibeix és que es pugui exterioritzar la seva defensa com a aspiració política per part del Parlament.

V.- Les Provisions de 10 i 16 d'octubre de 2019 del Tribunal Constitucional.

A).- Pel que fa a les **provisions** del Tribunal Constitucional de data **10 d'octubre** de 2019, cal dir, que en són tres.

La primera, en el marc de l'incident d'execució núm. 6330-2015 de la **STC 259/2015**, de 2 de desembre, f. 1948 i 1949 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions, sobre *determinats incisos dels apartats 1.1 i 1.2 de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, de 25 de juliol de 2019, "sobre les propostes per a la Catalunya real", per contravenció de la STC 259/2015, de 2 de desembre, que va declarar la inconstitucionalitat i nul·litat de la Resolució I/XI del Parlament de Catalunya, de 9 de novembre de 2015, "sobre l'inici del procés polític en Catalunya com a conseqüència dels resultats electorals del 27 de setembre de 2015" i annex.* L'esmentada provisió *suspèn*, per invocació de l'advocat de l'Estat, en representació del Govern de l'Estat, de l'art. 161. 2 LLOTCSuspensió automàtica- els esmentats incisos de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, de 25 de juliol de 2019.

La segona, en el marc de l'incident d'execució 4039-2018 de la **STC 136/2018**, de 13 de desembre, f. 1946 i 1947 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions, sobre *determinats*

incisos dels apartats 1.1 i 1.2 de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, de 25 de juliol de 2019 “sobre les propostes per a la Catalunya real”, **per contravenció de la STC 136/2018**, que va declarar inconstitucionals i nul·ls els apartats 1,2 o 3 de la Moció 5/XII del Parlament de Catalunya, de 5 de juliol de 2018, “sobre la normativa del parlament anul·lada i suspesa pel Tribunal Constitucional”. L’esmentada provisió suspèn, per invocació de l’advocat de l’Estat en representació del Govern central de l’art. 161.2 de la LLOTC- suspensió automàtica- els esmentats incisos de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, de 25 de juliol de 2019.

La tercera, en el marc de l’incident d’execució núm. 5813-2018 de la **STC 98/2019**, de 17 de juliol, f. 1958 i 1959 de l’Annex 1 (Annex 5) de les actuacions, sobre *determinats incisos dels apartats 1,1, 1.2 i 1.3 de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya “sobre les propostes per a la Catalunya real” **per contravenció de la STC 98/2019, de 17 de juliol***, que va declarar la inconstitucionalitat i nul·litat de les lletres c) i d) de l’apartat 15è, epígraf II, de la Resolució 92/XII del Parlament de Catalunya, d’11 d’octubre de 2018, de “priorització de l’agenda social i la recuperació de la convivència”. L’esmentada provisió suspèn, per la invocació del Govern central de l’art. 161.2 CE- suspensió automàtica -els esmentats incisos de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, de 25 de juliol de 2019.

En aquests incisos dels apartats 1.1 i 1,2 de la Resolució 534/XII es parlava del autogovern i que el Parlament “*Reafirma el seu compromís amb els valors republicans i aposta per l’abolició de una institució caduca i antidemocràtica com la monarquia, tal com ja va quedar recollit en la Resolució 92/XII aprovada per la majoria del Parlament de Catalunya i reafirma també el seu rebuig al posicionament del rei Felip VI i la seva intervenció en el conflicte català i a la seva justificació de la violència exercida pels cossos policials el Primer d’Octubre*”, i

“El Parlament de Catalunya es ratifica en la defensa de l’exercici del dret d’autodeterminació com a instrument d’accés a la sobirania del conjunt del poble de Catalunya” i “El Parlament de Catalunya, seu de la sobirania popular, manifesta que és en la voluntat dels ciutadans que radica la màxima legitimitat en democràcia, i reivindica aquesta legitimitat com a principi per a afrontar els reptes d’arrel política (f. 23 i següents de l’Annex 2 (T. 1) de les actuacions).

En aquestes tres provisions del Tribunal Constitucional s’acorda a més, en haver-ho demanat l’advocat de l’Estat, notificar-les personalment al President del Parlament senyor Roger Torrent i Ramió, al Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, i als membres de la Mesa, senyor Josep Costa i Rosselló, senyor Joan García González, senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull, senyor David Pérez Ibáñez, senyora Laura Vílchez Sánchez i senyora Adriana Delgado i Herreros; advertint-los de la seva obligació d’impedir o paralitzar qualsevol iniciativa que suposi ignorar o eludir la suspensió acordada, advertint-los de les eventuais responsabilitats, inclosa la penal, en que pogueren incórrer.

A més, en les tres provisions esmentades, es va acordar *requerir* a les mateixes persones de la seva obligació d’abstenir-se de realitzar qualsevol actuacions dirigides a donar compliment als incisos impugnats de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya, així com del seu deure d’impedir o paralitzar qualsevol iniciativa, jurídica o material, que directa o indirectament suposés ignorar o eludir la **STC 259/2015**, la **STC 136/2018** i la **STC 98/2019**, respectivament. (La negreta és nostra).

B).- Pel que fa a les provisions del Tribunal Constitucional del 16 d’octubre de 2019, cal dir que són dues.

La primera, es va dictar en el marc de l'incident d'execució 6330-2015 de la Sentència 259/2015 del Tribunal Constitucional sobre els apartats 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4 de la Resolució 546/XII del Parlament de Catalunya sobre "*orientació política general del Govern*", adoptada en la sessió de 26 de setembre de 2019, per **contravenció de la STC 259/2015, de 2 de desembre, que va declarar la inconstitucionalitat i nul·litat de la Resolució I/XI del Parlament de Catalunya, de 9 de novembre de 2015, "sobre l'inici del procés polític en Catalunya com a conseqüència dels resultats electorals del 27 de setembre de 2015".(f. 1966 y 1967, de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions).**

La segona, es va dictar en el marc de l'incident d'execució número 4039-2018 de la Sentència 136/2018 del Tribunal Constitucional sobre el apartats 1.1, 1.2, 1.3 i 1.4 de la Resolució 546/XII del Parlament de Catalunya sobre "*la orientació política general del Govern*", en la sessió de 26 de setembre de de 2019, **per contravenció de la STC 136/2018, de 13 de desembre, que va declarar la inconstitucionalitat i nul·litat dels apartats 1.1, 1.2,1.3 i 1.4 1,2 i 3 de la Moció 5/XII del Parlament de Catalunya, sobre normativa del parlament anul·lada i suspesa pel Tribunal Constitucional, aprovada en la sessió de 5 de juliol de 2018** (f.1974 i 1975 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions.

En aquests apartats de la Resolució 546/XII es disposava:

<1. Drets i llibertats. 1.1. Defensa de l'Estat de dret i dels drets civils i polítics, incís 17. El Parlament de Catalunya, més enllà de les legítimes i diverses posicions ideològiques, defensa la necessitat de garantir a Catalunya el coneixement i el reconeixement dels principis democràtics essencials, els drets socials, civils i polítics en especial el dret d'autodeterminació, i rebutja la criminalització i la judicialització en el camp polític. 1.2. Diàleg amb el Govern de l'Estat. Incís 20. El Parlament de Catalunya reitera el reconeixement del dret inalienable del

poble de Catalunya a l'autodeterminació i la voluntat d'exercir-la amb plenitud. 1.3. Resposta de consens davant la sentència del judici al procés. Incís 23. El Parlament de Catalunya es ratifica en la defensa de l'exercici del dret a l'autodeterminació com a instrument d'accés a la sobirania del conjunt del poble de Catalunya. Incís 26. El Parlament de Catalunya, una vegada coneguda la sentència del Tribunal Suprem, si aquesta és condemnatòria :..b) Es conjura a liderar una resposta institucional a la sentència basada en el respecte, la garantia i la defensa dels drets fonamentals civils i polítics, de les llibertats i de l'exercici del dret d'autodeterminació i en el respecte de la democràcia, conjuntament amb la resta d'institucions democràtiques de Catalunya. 1.4 Reconeixement i exercici del dret d'autodeterminació i exigència de l'amnistia. Incís 28. El Parlament de Catalunya constata que la construcció d'una república independent és un objectiu legítim i desitjat per cada vegada més ciutadans d'arreu dels Països Catalans. És obligació de totes les forces polítiques i socials democràtiques construir i articular els més amplis consensos, i garantir que les institucions públiques posin a l'abast de la ciutadania totes les eines perquè aquest objectiu sigui realitzable en el marc del reconeixement o l'exercici del dret a l'autodeterminació dels pobles, reconegut per la declaració universal dels drets humans i el pacte Internacional dels drets civils i polítics. 29...30...31...32..i 33..>(f. 42 i següents de l'Annex 2 T. 1 de les actuacions).

Ambdues provisions del Tribunal Constitucional de 16 d'octubre de 2019 van acordar la **suspensió** dels apartats de la Resolució 546/XII abans esmentats, en haver-se invocat l'article 161 de la CE per l'advocat de l'Estat (suspensió automàtica). També va acordar la notificació personal al President del Parlament, senyor Roger Torrent i Ramió, al senyor Secretari General Xavier Muro i Bas i a tots els membres

de la Mesa del Parlament, així com a altres autoritats del Consell de Govern, advertint-los de la seva obligació d'impedir o paraitzar qualsevol iniciativa que suposi ignorar o eludir la suspensió acordada, amb advertència de les eventuais responsabilitats, inclosa la penal, en què poguessin incórrer. I van requerir a les mateixes persones de l'obligació d'abstenir-se de realitzar qualsevol actuacions dirigides a donar compliment als apartats e incisos impugnats en la Resolució 546/XII del Parlament de Catalunya, així com del seu deure d'impedir o paraitzar qualsevol iniciativa, jurídica o material. Que directa o indirectament suposi ignorar o eludir la sentència del Tribunal Constitucional 259/2015 i de la sentència del Tribunal Constitucional 136/2018, respectivament.

_VI.- Els acords de la Mesa del Parlament de Catalunya de 22.10.2019, i 29.10.2019 desestimant aquest últim les sol·licituds de reconsideració; **i els acords de la Mesa del Parlament de 29.10.2019 i de 5.11.2019**, desestimant aquest darrer les sol·licituds de reconsideració, com a **objectes** de les acusacions per delicte de desobediència funcional

A) Els acords de la Mesa del Parlament de Catalunya de 22.10.2019, 250-01015/12, sessió núm. 108, i de **29.10.2019** desestimant les sol·licituds de reconsideració (Acta de la sessió núm. 108 de la Mesa de 22.10.2019, f.1364- 1365 , i acta de la sessió de la Mesa núm. 109 de la Mesa de 29.10.2019, f. 1387 de l'Annex 1 (Annex 4) de les actuacions.

La Mesa del Parlament de Catalunya amb data 22 d'octubre de 2019 amb el vot de la majoria, del seu President senyor Roger Torrent i Ramió, del Vicepresident Primer, senyor Josep Costa i Rosselló, del Secretari Primer, senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull, i de la Secretària Quarta, senyora Adriana Delgado

Herreros,- i els vots en contra del Vicepresident Segon, senyor Joan Garcia González, del Secretari Segon, senyor David Pérez Ibáñez i de la Secretaria Tercera, senyora Laura Vílchez Sánchez- va qualificar i admetre a tràmit la proposta de resolució de "**resposta del Tribunal Suprem sobre els fets del Primer d'octubre**", presentada pels grups parlamentaris ERC, JxCAT i el subgrup parlamentari la CUP-CC.

Aquesta proposta de resolució, que contenia 15 punts o apartats, en el punt 11 últim incís afirmava:

"Per això, reitera i reiterarà tants cops com ho vulguin els diputats i les diputades, la reprovació de la monarquia, la defensa del dret a l'autodeterminació i la reivindicació de la sobirania del poble de Catalunya, per decidir el seu futur polític".

De la simple lectura d'aquesta proposta de resolució es constata que no s'afirmava ni s'esmentava que s'estigués exercint el dret a l'autodeterminació. Simplement s'incorporava una proclama o afirmació de caràcter polític en defensa en abstracte del dret d'autodeterminació. Completament diferent, en conseqüència, de la Resolució 1/XI que declarava, en *una altra legislatura anterior, la XI*, l'inici del procés de creació d'un estat català independent en forma de república, és a dir, la secessió unilateral. Així mateix, i a diferència de la Resolució del Parlament 92/XII, d'11 d'octubre de 2018, en aquesta proposta de resolució no es reprovava la figura del rei Felip VI, sinó que es reprovava la monarquia de forma genèrica.

Per això, els membres de la Mesa del Parlament, avui acusats, consideraven, i així ho van expressar per escrit en la **Resolució Motivada** de 29 d'octubre de 2019, f.1389-1396, que l'esmentada proposta de resolució no incomplia les sentències i provisions del Tribunal Constitucional, en la mesura en què no es vinculava la defensa del dret d'autodeterminació amb la voluntat de materialitzar-lo per a la via de fet, a diferència del

que succeïa amb la Resolució 1/XI de l'anterior legislatura. I de la mateixa manera, tampoc van considerar que concorregués la línia de continuïtat entre la resolució 92/XII i la proposició de resolució presentada, en la mesura en què no és el mateix reprovar la figura concreta d'un monarca- que és inviolable constitucionalment- que la institució de la monarquia en general, com ja hem exposat anteriorment.

Es pot considerar, a parer de la majoria d'aquest tribunal d'enjudiciament, en una **interpretació teleològica** -i no estrictament literal -i derivada de les pròpies sentències del Tribunal Constitucional 259/2015,136/2018 i 98/2019 abans examinades- que aquesta proposta, en *el moment* d'esser admesa a tràmit el 22 d'octubre de 2019, és a dir, en una perspectiva "ex ante", té com a objecte *defensar* un pretès dret a la autodeterminació, però **no dur a terme un procés de <desconnexió de l'Estat espanyol>, ni iniciar un procés per a la creació d'un estat català independent**, com establia la resolució 1/XI declarada inconstitucional i nul·la per la STC 259/2015. Cal tenir en compte que, com establia l'esmentada sentència amb cita de la STC 42/2014, la plena obertura de la norma fonamental per a la seva revisió formal:

<Depara la más amplia libertad para la exposición y defensa públicas de cualesquiera concepciones ideológicas, incluyendo las que pretendan para una determinada colectividad la condición de comunidad nacional, incluso como principio desde el que procurar la conformación de una voluntad constitucionalmente legitimada para. Mediante la oportuna e inexcusable reforma de la Constitución, traducir ese entendimiento en una realidad jurídica (STC 31/2010, de 28 de junio, F.L. 12). El debate público, dentro o fuera de las instituciones, sobre tales proyectos políticos o sobre cualesquiera otros que propugnara la reforma constitucional goza, precisamente al amparo de la misma Constitución, de una irrestricta libertad>.

Aquesta mateixa interpretació va ser la que va sostenir el Secretari General, Senyor Xavier Muro, segons consta en l'acta de la sessió núm. 108 de la Mesa va dir, finalment (després de dir que des d'una lectura *inicial i no aprofundida* de la proposta, l'incís final de l'apartat 11 de la proposta de resolució pot entrar en contradicció amb les interlocutòries del Tribunal Constitucional), que "*la proposta de resolució no diu en cap cas que s'estigui exercint el dret d'autodeterminació*". I en el judici, va dir que havia fet una anàlisi gramatical de forma oral i que no va tenir temps per analitzar-ho més profundament. Els membres de la Mesa dissidents en el seu vot a l'admissió de l'acord, van manifestar la seva disconformitat per estimar que l'acord podia contrariar als manaments del Tribunal Constitucional. La senyora Laura Vílchez, que va declarar per videoconferència, va manifestar que es parlava en la moció d'autodeterminació i de reprovació de la monarquia, i que tots van ser notificats de les provisions del Tribunal Constitucional i advertits de possibles responsabilitats penals. El senyor David Pérez Ibáñez va dir que és cert que deia que no tenia clar que la moció fos afectada pel Tribunal Constitucional. Coneixia el mandat del Tribunal, tenia els requeriments, sabia l'abast que tenien (autodeterminació i monarquia). El senyor Joan García González, es va ratificar en la seva declaració de 13 d'octubre de 2021, i va dir que el 22 d'octubre es van oposar a l'acord d'admissió per ser la proposta de resolució contrària al Tribunal Constitucional.

Ara bé, és rellevant que, davant de les sol·licituds de reconsideració efectuades per la senyora Lorena Roldán Suárez, portaveu del GP de Ciutadans, f. 1367-1368 de les actuacions, de la senyora Eva Granados Galiano, portaveu del GP Socialistes i Units per Avançar, f. 1370-1373, del senyor Alejandro Fernández Álvarez, del Sub Grup parlamentari del PPC, f. 1375-1380, la Mesa del Parlament de Catalunya va dictar una **Resolució Motivada** de 29.10.2019, f. 1389-1396, en què es fonamenta la decisió de desestimar les

reconsideracions formulades contra l'acord de 22 d'octubre de 2019.

Cal remarcar que la referida resolució motivada de la Mesa del Parlament explicava detalladament les raons de la desestimació, basant-se en la jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre el dret d'iniciativa en l'àmbit parlamentari als efectes del "*ius in officium*" dels diputats (art 23.2 de la CE) citant la STC 11/2017, FJ 3, i en la jurisprudència del mateix Tribunal en relació a les propostes de resolució com a instrument essencial per al debat parlamentari (SSTC 40/2003, de 27 de febrer, FJ 7, 78/2006, de 13 de març, FJ 3, i 158/2014, FJ 4). També es basava en la STC 46/2018, FJ 6, que afirmava que l'objecte d'una determinada iniciativa parlamentària pot ser contrari a la jurisprudència constitucional, i això no determina que la Mesa estigui obligada a inadmetre-la. I pel que fa a la decisió sobre l'admissió dels diferents apartats de la proposta de resolució sobre els quals es demana la reconsideració, es basa també en la STC 98/2019, segons la qual la reiteració, en una proposta de resolució, d'un enunciat similar el d'una altra resolució aprovada pel Parlament que, anteriorment, en un context determinat, hagi estat declarada inconstitucional i nul·la, no necessàriament ha de donar lloc a la mateixa declaració d'inconstitucionalitat i nul·litat en un context diferent, en l'àmbit d'una altra resolució, citant el **FJ 2 in fine** de la **STC 98/2019** (que es descriu en la seva totalitat en el nostre Fonament Jurídic Segon ap. III). Respecte de la proposta de resolució admesa a tràmit el 22.10.2019, es diu que:

<no es deriva ("trae causa", ni es fonamenta, ni tampoc és aplicació de la Resolució 534/XII, de 25 de juliol de 2019, com tampoc ho és de la Resolució 546/XII, de 26 de setembre de 2019... Per més que entre elles hi pugui haver connexió per raó de la matèria com a qüestions d'interès públic que són, són iniciatives independents, sense que la proposta de resolució

*admesa doni compliment a cap mandat adreçat al Parlament per cap dels apartats suspesos de les resolucions esmentades. La proposta de resolució admesa tampoc és aplicació o execució de cap acte o norma anterior que hagi estat declarat inconstitucional, de manera que tampoc no pot ser considerada com un acte d'aplicació ni de la Resolució 1/XI, declarada inconstitucional per la STC 259/2015, ni de la Moció 5/XII, declarada inconstitucional per la STC 136/2018, ni de la Resolució 92/XII, declarada inconstitucional per la STC 98/2019...Cal recordar, a més, que de conformitat amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, els diferents apartats d'una proposta de resolució no poden ésser llegits amb independència del seu **context**. En aquest sentit, l'esmentada jurisprudència imposa una interpretació sistemàtica de les resolucions (cita de nou el FJ 2 de la STC 98/2019)...A més, però, cal afegir que una interpretació sistemàtica de la proposta de resolució, en els termes que estableix la jurisprudència del Tribunal Constitucional, obliga la Mesa a llegir l'apartat **onzè**, així com l'apartat tretzè, en connexió amb l'apartat **desè** de la mateixa proposta de resolució, que afirma que: el Parlament "reivindica el dret dels diputats i les diputades a poder debatre sobre tots els assumptes que interessin la ciutadania, inclosos el dret d'autodeterminació, la monarquia o la sobirania". És en aquest **context** que han de ser llegits, doncs, tant l'últim incís de l'apartat onzè, com també l'apartat tretzè. Tant l'apartat onzè ("tants cops com ho vulguin els diputats i les diputades"), com l'apartat tretzè ("si aquesta és la voluntat dels diputats i diputades de la cambra"), no poden ser llegits amb independència de l'apartat **desè**. La interpretació que proposen els grups que demanen la reconsideració implicaria que, mentre durés la suspensió relativa a una determinada resolució sobre una determinada matèria impediria, pro futur, la celebració de qualsevol debat parlamentari sobre les matèries a les quals es refereix la proposta de resolució admesa a tràmit. Aquesta interpretació no resulta compatible amb els drets de les*

diputades i els diputats d'aquesta Cambra... Cal recordar que la sentència del tribunal Europeu de Drets Humans de 13 de març de 2018, en l'assumpte **Stern Taulats i Roura Capellera c. Espanya**, va determinar que "la independència de Catalunya, la forma monàrquica de l'Estat i la crítica del rei" són qüestions d'interès públic el debat sobre les quals es troba emparat pel dret a la llibertat d'expressió. Específicament amb relació a la qüestió de la monarquia, la sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans de 15 de març de 2011, en l'assumpte **Otegi Mondragon c. Espanya**, també va declarar que "el fet que el rei no estigui subjecte a responsabilitat, en virtut de la Constitució espanyola, en particular en l'àmbit penal, no hauria de suposar, per sí sol, un obstacle al lliure debat sobre la seva eventual responsabilitat institucional, o àdhuc simbòlica, com a cap d'Estat, dins els límits del respecte a la seva reputació com a persona"... Finalment, amb relació a la defensa del dret a l'autodeterminació, cal recordar, un cop més, com ja vàrem fer a la resolució de la Mesa de 4 d'octubre de 2018, que d'ençà la Resolució 98/III, aprovada el 12 de desembre de 1989, el Parlament ha aprovat nombroses protestes de resolució relatives al dret a l'autodeterminació. També ho ha fet en aquesta legislatura, sense que aquests acords hagin estat impugnats. En un sentit semblant ho va fer també, en la sessió celebrada el 29 de maig de 2014, el parlament basc, sense que aquesta decisió fos objecte de cap impugnació. En definitiva, per les raons indicades, no es pot dir que les providències de 10 i 16 d'octubre de 2019 obliguin la Mesa a inadmetre a tràmit l'apartat onzè i l'apartat tretzè de l'esmentada proposta de resolució. La proposta admesa a tràmit no es deriva, ni es fonamenta, ni és aplicació de la Resolució 534/XII, de 25 de juliol de 2019, ni de la Resolució 546/XII, de 26 de setembre de 2019, ni la seva admissió una actuació tendent a donar-li compliment, ni, per tant, es pot dir que l'admissió n'ignori o n'eludeixi la suspensió. L'admissió objecte de les peticions de reconsideració, per últim, tampoc no suposa ignorar o eludir

cap decisió del Tribunal Constitucional. Per contra, la proposta de resolució admesa es troba emparada pels drets de participació i representació polítiques i a la llibertat d'expressió de les diputades i els diputats proposants, i de les ciutadanes i ciutadans als quals representen, la qual cosa n'obliga a l'admissió a tràmit. Naturalment, al marge que la iniciativa acabi prosperant o no un cop produït el corresponent debat parlamentari..>

B) Els acords de la Mesa del Parlament de Catalunya de 29.10.2019, 302-00155/12, d'admissió a tràmit de proposta de resolució de la CUP presentada el 28 d'octubre i publicada al B.O.P.C núm. 453, de 30 d'octubre de 2019 sobre **la moció subsegüent a la interpel·lació del Govern sobre l'autogovern, ap.1**, i de **5.11.2019**, desestimant les reconsideracions formulades a l'anterior acord (acta de la reunió de la Mesa, f. 27 de l'Annex 1(Annex 1) de les actuacions).

L'apartat 1 disposa que:

"El Parlament de Catalunya: expressa la voluntat d'exercir de forma concreta el dret d'autodeterminació i de respectar la voluntat del poble de Catalunya".

La Mesa del Parlament va aprovar la referida proposta de resolució amb els vots majoritaris del President, senyor Roger Torrent i Ramió, del Vicepresident Primer, senyor Josep Costa i Rosselló i de Secretari Primer, senyor Eusebi Campdepadrós i Pucurull, amb el vot de qualitat del President (no hi era la Secretària Quarta, senyora Adriana Delgado Herreros en estar de baixa laboral), amb els vots en contra del Vicepresident Segon, senyor Joan García González, del Secretari Segon, senyor David Pérez Ibáñez, i de la Secretària Tercera, senyora Laura Vílchez Sánchez.

El Secretari General, senyor Xavier Muro, segons consta a l'acta de la reunió de la Mesa del Parlament de 29.10.2019, f. 25 de l'Annex 1 (Annex I), en demanar-se el seu criteri pel Vicepresident Segon, va manifestar que: *“creu que l'apartat 1 suscita dubtes sobre si entra en contradicció amb les prohibicions emanades del Tribunal Constitucional amb motiu de diferents incidents d'execució. Afegeix que ha consultat els serveis lingüístics per fer una adequada interpretació gramatical. La conclusió és que donada la seva ambigüitat, el redactat d'aquest apartat admet diverses interpretacions. La interpretació més ajustada al sentit gramatical és que **en cap cas s'exerceix mitjançant aquesta resolució, cas d'ésser aprovada, el dret a l'autodeterminació**, sinó que el possible exercici d'aquesta resta diferit a un futur incert, sense determinar a més quin és el significat d'aquest dret essent possible diversos significats segons la doctrina, fins i tot dins el marc constitucional. Dedueix que el grup proponent no pretén amb aquest acord que s'exerceixi el dret a l'autodeterminació **en el moment d'adoptar-lo**, i per ell mateix, amb efectes directes i immediats, i que quan diu que aquest s'exerceixi en el futur de manera “concreta” no s'està explicitant ni tan sols com es farà. En suma, **estima que inadmetre aquest apartat de la moció seria excessiu atesa l'ambigüitat del text**”.*

El Secretari General, senyor Xavier Muro, va comparèixer com a testimoni en l'acte del judici oral, i va confirmar les seves declaracions en la referida acta, i va exposar que hi havia arguments a favor de l'admissió a tràmit de la proposta de resolució, així com van fer la valoració del text i del context i si havia o no línia de continuïtat.

És cert que en l'acta de la sessió consta l'oposició dels altres membres de la Mesa, representants de Ciutadans, PSC, i PPC, que si bé entenien que la redacció de la moció era ambigua,

no obstant això, consideraven que era contrària els manaments del Tribunal Constitucional.

I van declarar com a testimonis en l'acte del judici oral, la senyora Laura Vílchez Sánchez, per videoconferència, el senyor Joan García González i el senyor David Pérez Ibáñez, que van confirmar allò que van dir en l'acta referida i en la seva declaració el 13 d'octubre de 2021 davant la senyora magistrada instructora de la causa.

Davant les reconsideracions demanades pels grups parlamentaris de Ciutadans (GP, reg. 50299) i Socialistes i Units per Avançar (reg. 50244) i pel subgrup parlamentari del Partit Popular de Catalunya (SGP, reg 50297) amb relació a l'acord de la mesa de 29 d'octubre de 2019, d'admissió a tràmit de la moció de la CUP, per part de la Mesa es va dictar una **resolució motivada**, (*vide* f. 28-36 de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions). L'esmentada resolució és bastant coincident amb la resolució motivada dictada en relació a l'acord de 22.10.2019, a la qual s'ha fet referència a l'anterior l'apartat A) d'aquest Fonament Jurídic Segon VI, i que donem per reproduïda.

En aquesta resolució de 5.11.2019 es van desestimar les reconsideracions dels esmentats GP i SGP contra l'acord de 29.10.2019, per la mateixa majoria de la Mesa, votant a favor també la Secretària quarta, senyora Adriana Delgado Herreros

VII. La provisió del Tribunal Constitucional de 5 de novembre de 2019.

El Tribunal Constitucional en el marc de l'incident d'execució núm. 6330-2015 de la STC 259/2015 va dictar provisió del Ple amb data 5.XI.2019, que va entrar en el Registre del Parlament de Catalunya en data 11.11.2019, entrada núm.

51009, com es constata al f. 1983 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions.

En aquesta provisió es va acordar la suspensió (art. 161.2 CE., suspensió automàtica) dels acords de 22.10.2019 i 29.10.2019- de desestimació de les reconsideracions- de la Mesa del Parlament de Catalunya en admetre una moció, l'apartat 11 de la qual, conté un incís que diu: *"Por ello, reitera y reiterará tantas veces como lo deseen los diputados y las diputadas de Cataluña la defensa del derecho a la autodeterminación y a la reivindicación de la soberanía del pueblo de Cataluña para decidir su futuro político"*.

La referida provisió va acordar que es notifiqués personalment al President del Parlament, senyor Roger Torrent i Ramió, al senyor Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, i a tots els membres de la Mesa del Parlament, amb l'advertiment de la seva obligació d'impedir o paraitzar qualsevol iniciativa que suposi ignorar o eludir la suspensió acordada, amb advertència de les eventuals responsabilitats, inclosa la penal, en les quals poguessin incórrer, i va requerir al Parlament perquè remetés en el termini de 30 dies l'acta de la sessió de la Mesa de 22.10.2019 i l'acta de la Mesa de 29 d'octubre de 2019.

Cal dir que aquesta provisió es va notificar al Parlament de Catalunya el 11.11.2019, bastants dies **després** de l'adopció dels acords de la mesa de 22.10.2019 i 29.10.2019, de manera que *no era coneguda pels acusats en el moment d'adoptar els esmentats acords*. Tampoc en el moment d'adoptar els acords de 29.10.2019 i de 5.11.2019, de desestimació de les reconsideracions formulades pels GP i SP dissidents.

No es pot dir, en cap cas, que la Mesa del Parlament hagi pogut desobeir l'esmentada provisió de suspensió, en ser

posterior a la presa dels acords, i en no haver fet res en contra del que en la mateixa s'hi acordava.

VIII. Les provisions del Tribunal Constitucional de 12 de novembre de 2019.

El Tribunal Constitucional en el marc dels incidents núm. 6330-2018 de la STC 259/2015, i núm. 4039-2018 de la STC 136/2018 va dictar sengles provisions de data 12.11.2019 en referència als acords de la Mesa del Parlament de Catalunya de 29.10.2019 i 5.11.2019- aquest darrer desestimant les reconsideracions- que van admetre a tràmit *"la moció subsegüent a la interpel·lació del Govern sobre l'autogovern"*, presentada per el SGP la CUP-CC, respecte de l'apartat 1: *"El Parlamento de Catalunya: 1. Expresa su voluntad de ejercer de forma concreta el derecho a la autodeterminación y de respetar la voluntad del pueblo catalán"*.

En aquestes provisions es va acordar la suspensió dels esmentats acords, en base a l'article 161.2 CE (suspensió automàtica) i que aquelles es notifiquessin personalment al President senyor Roger Torrent i Ramió i al Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, i a tots els membres de la Mesa del Parlament de Catalunya, amb advertència de la seva obligació d'impedir o paraitzar qualsevol iniciativa que suposi ignorar o eludir la suspensió acordada, amb advertiment de les eventuals responsabilitats, inclosa la penal, en les quals poguessin incórrer.

Les esmentades provisions van tenir entrada en la bústia electrònica dels Serveis Jurídics del Parlament de Catalunya el dia 12.11.2019, a les **10:09**, a les 10:34 i a les 13:18h, segons consta en la certificació del Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, f. 20151 de l'annex 1 (Annexe 5).

També consta certificació del Secretari General, senyor Xavier Muro i Bas, de "*que la votació de la Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autodeterminació amb número d'expedient 302-00155/12, que va tenir lloc el dia 12 de novembre de 2019, va començar a les 10:06:01 i va acabar a les **10:07:08**, segons consta al sistema d'indexació de sessions parlamentàries (Digiton)*", f. 2062 de l'Annex 1 (Annex 5) de les actuacions.

Això fa palesa que quan va tenir entrada per correu electrònic la primera provisió de 12.11.2019 en el Parlament de Catalunya **ja s'havia votat i aprovat, abans**, en el Ple del Parlament la Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'Autogovern.

Però no es va publicar la Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern (302-00155/12) en el BOPC per l'ordre del Lletrat Major, senyor Joan Ridaó, d'acord amb el Secretari General, donada a la directora del Departament de Gestió Parlamentària i al cap de l'Àrea de Ple, "atès que el TC els havia traslladat i comunicat la suspensió dels acords de la Mesa del Parlament relacionats amb l'admissió a tràmit de l'apartat primer de la citada Moció, segons consta en el correu electrònic tramès per la secretària del lletrat major a les 12.07 hores. Posteriorment, a les 13.18 hores, es produeix la recepció d'un missatge de correu electrònic del Ple del Tribunal Constitucional adreçat als Serveis Jurídics del Parlament amb la tramesa de les providències IDA 6330/2015 i IDA 4039/2018, juntament amb la demanda de plantejament de l'incident d'execució, i es determina que siguin notificades per correu postal certificat amb acusament de rebuda, amb la corresponent entrada al Registre General del Parlament. Finalment, **el dia 18 de novembre de 2019, es produeix la recepció en el Registre General del Parlament de les resolucions, notificades per correu postal**, del Tribunal Constitucional de 12 de novembre de 2019 (IDA 6330-2015,

amb Reg. Entrada núm. 51498, i IDA 4039/2018, amb Reg. Entrada núm. 51499, de 18 de novembre de 2019)".(vide la certificació del Secretari General de 20 de febrer de 2020, que consta als folis 78 i 79 de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions).

Segons consta a l'esmentada certificació del Secretari General, "el dia 12 de novembre de 2019, es presenta al Registre General del Parlament la **sol·licitud** subscripta per **més d'una cinquena part de diputats**, per a que es modifiqui l'ordre del dia de la sessió plenària, en el sentit que **el punt 6 de l'ordre del dia** (Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern. Tram. 302-00155/12), sigui sotmès a debat i votació com **a primer punt** de l'ordre del dia a l'inici de la sessió, prevista a les 9.00 hores del mateix dia (Reg. Entrada núm. 51029). Segons consta a l'acta corresponent a la sessió del dia 12 de novembre de 2020, la sessió plenària es va iniciar a les 9.02 hores. Seguidament, a les 9.04 hores, el president anuncia la sol·licitud presentada per més d'una cinquena part de diputats d'alteració de l'ordre del dia, consistent en tractar el punt 6 abans del punt 1, es produeix a les 9.18 hores i s'aprova per 70 vots a favor, 54 en contra i cap abstenció. A les 9.26 s'inicia el debat del punt 6 de l'ordre del dia: la Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern (tram. 302-00155/12. A les **10:05** hores s'inicia la votació. El punt 1 s'aprova per 61 vots a favor, cap en contra, 8 abstencions i 21 diputats presents que no van votar. Els punts 2a, 2b i 2c es rebutgen per 3 vots a favor, 73 en contra, 10 abstencions i 4 diputats presents que no van votar. La resta de la Moció es vota a les 10:07, i es rebutja per 11 vots a favor, 71 en contra, 3 abstencions i 4 diputats presents que no van votar. Amb posterioritat, a les **10.09** hores, segons dades contingudes al servidor informàtic, es rep un correu electrònic del Ple del Tribunal Constitucional adreçat als Serveis Jurídics del Parlament (PAjuridics@parlament.cat)

*amb les providències IDA 6330/2015 i IDA 4039/2018 referents a la Moció subsegüent a la interpel·lació al Govern (Tram. 302-00155/12. Posteriorment, a les **10.33** hores, i a la mateixa bústia de correu electrònic, es produeix la recepció d'un justificant d'enviament del Tribunal Constitucional del correu electrònic esmentat." (Vide també f. 2055, 2056, 2057 i 2058, informe del Cap del Departament d'Informàtica i Comunicacions, Dª Gemma Menéndez Cahué, que s'acompanya a la certificació del Secretari General).*

No consta acreditat que el President del Parlament, senyor Roger Torrent i Ramió *tingués coneixement* que el dia 8 de novembre de 2019 l'advocat de l'Estat, en nom del Govern registrés escrit formulant un nou incident d'execució, com s'afirma en el escrit d'acusació del Ministeri Fiscal, ni que esperés la provisió del Tribunal Constitucional suspentent la Moció referida, com consta en el Diari de Sessions del Parlament de Catalunya, f. 62 (*vide* també l'acta de la sessió plenària número 42 del parlament de Catalunya dels dies 12 i 13 de novembre de 2019, f. 40 o 41 de l'Annex 1 (Annex 1) de les actuacions).

El canvi de l'ordre del dia del punt 6 al punt 1er, va ser conseqüència de la **sol·licitud de més d'una cinquena part del diputats**, i el President del Parlament es va limitar a posar en votació la referida sol·licitud d'alteració de l'ordre del dia, que es va aprovar per 70 vots a favor, 54 en contra i cap abstenció, com consta a la certificació referida del Secretari General, f. 78 de l'annex 1 (annex 1) de les actuacions. L'alteració del ordre del dia no va ser una decisió unilateral del President, sinó el resultat d'una votació favorable per part dels diputats del Parlament.

No es pot deduir *necessàriament* que l'alteració de l'ordre del dia fos producte, com sostenen les acusacions, de conèixer el senyor Roger Torrent i Ramió l'existència de l'adopció d'un

nou incident d'execució, a instància de l'advocat de l'Estat, per part del Tribunal Constitucional, amb anterioritat.

IX.- Les interlocutòries del Tribunal Constitucional núm. 9/2020 de 28 de gener, 11/2020, de 28 de gener, i 16/2020 d'onze de febrer.

És cert que la interlocutòria del Ple del Tribunal Constitucional, núm. **9/2020 de 28 de gener de 2020**, (BOE núm. 52, de 29.2.2020 Sec. TC pàg. 21620), va estimar l'incident d'execució núm. 6330-2015 de la STC 259/2015, de 2 de desembre, formulat per l'advocat de l'Estat en representació del Govern central, respecte de l'acord de la Mesa del Parlament de Catalunya de **22 d'octubre de 2019**, pel que va admetre a tràmit la proposta de resolució "*de respuesta a la sentencia del Tribunal Supremo sobre los hechos del 1 de octubre*", respecte de l'incís final del seu apartat 11, així com de l'acord del **29 d'octubre de 2019**, pel que es van rebutjar les sol·licituds de reconsideració d'aquella decisió, i va declarar la nul·litat dels esmentats acords, respecte a l'admissió a tràmit de l'incís final de l'apartat 11 de la referida proposta de resolució: "*Per això, reitera i reiterarà tants cops com ho vulguin els diputats i les diputades (...) la defensa del dret d'autodeterminació i la reivindicació de la sobirania del poble de Catalunya per decidir el seu futur polític..*" Contra l'esmentada interlocutòria es van interposar dos recursos de súplica, un, pel senyor Costa i el Sr. Campdepadrós, per una banda, i un altre, per la senyora Elsa Artadi Vila i 32 diputats més, per altra banda, que van ser desestimats per interlocutòria del Tribunal Constitucional de 17 de juny de 2020 (f.1511 a 1535, i 1723 i ss.).

També és cert, que la interlocutòria del Tribunal Constitucional en Ple núm. **11/2020 de 28 de gener de 2020**, (BOE núm. 52 de 29.2.2020, Se. TC pàg. 21661, i f.

1082-1100 de l'Annex 1 (Annex 3) de les actuacions), va estimar l'incident d'execució núm. 5813-2018 de la STC 98/2019, de 17 de juliol, formulat per l'advocat de l'Estat en representació del Govern, respecte de l'acord de la Mesa del Parlament de Catalunya de **22 d'octubre de 2019**, pel que s'admet a tràmit la proposta de resolució: *"de respuesta a la Sentencia del Tribunal Supremo sobre los hechos del 1 de octubre"*, pel que fa al incís de l'apartat 11: *"Por ello, reitera y reiterará tantas veces como lo deseen los diputados y las diputadas, la reprobación de la monarquía"*, així com l'acord de 29 d'octubre de 2019, pel que es van rebutjar les sol·licituds de reconsideració d'aquella decisió, i el Tribunal Constitucional declara la nul·litat dels esmentats acords. Contra aquesta interlocutòria es van interposar també dos recursos de súplica, per una banda pels senyors Costa i Campdepadrós, i per l'altra banda per la senyora Elsa Artadi Vila i 31 diputats més, que van ser desestimats per interlocutòria del TC de 17 de juny de 2020, (f. 1226-1237 de l'Annex 1 (Annex 3) de les actuacions).

També és cert que la interlocutòria **16/2020, d' 11 de febrer de 2020**, (BOE núm. 59 de 9.3.2020 Sec. TC pàg. 23593), va estimar l'incident d'execució núm. 6330-2015 de la STC 259/2015 de 2 de desembre, formulat per l'advocat de l'Estat, en nom del Govern central, respecte de l'acord de la Mesa del Parlament de Catalunya de **29 d'octubre de 2019**, el qual va admetre a tràmit la moció *"subsegüent a la interpel·lació al Govern sobre l'autogovern"*, pel que fa a l'apartat 1, així com de l'acord de **5 de novembre de 2015**, pel què es van rebutjar les sol·licituds de reconsideració d'aquella decisió, i el Tribunal Constitucional va declarar la nul·litat dels esmentats acords, pel que fa a l'admissió a tràmit de l'apartat 1 de la referida moció.

Ara bé, cal dir que totes aquestes interlocutòries són, lògicament, de data **posterior** a la presa dels acords de

22.10.2019, i 29.10.2019, i 29.10.209 i 5.11.2019, i no podien ser *conegudes* pels acusats, ni tampoc desobeïdes “*en el moment*” de ser adoptades.

També quan es va dictar pel Tribunal Constitucional la interlocutòria **180/2019** de **18.12.2019**, que va estimar l'incident d'execució de la STC 259/2015 respecte dels incisos dels apartats I.1 i I.2 de la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya de 25.7.2019 “*sobre las propuestas para la Cataluña real*” (i que havia dictat prèviament la provisió de 10.10.2019), el Tribunal va declarar la seva nul·litat, però l'esmentada interlocutòria és de **data posterior** a la data en que van tenir lloc els acords de la Mesa de 22.10.2019 i 29.10.2019, i 29.10.2019 i 5.11.2019.

Cal dir, que **són objecte** de les acusacions, en aquest procés, només aquests darrers acords de la Mesa (22.10.2019, 29.10.2019, 29.10.2019 i 5.11.2019) no la Resolució 534/XII del Parlament de Catalunya.

El mateix succeeix quan es va dictar pel Tribunal Constitucional la interlocutòria **181/2019, de 18.12.2019**, que va estimar l'incident d'execució de la STC 259/2015, pel que fa als incisos dels apartats I.1, I.2, I.3 o I.4 de la Resolució 546/XII del Parlament de Catalunya de 26 de setembre de 2019 “*sobre la orientación política general del Gobierno*”, (que havia dictat prèviament la provisió de 16.10.2019) i va declarar el Tribunal la seva nul·litat, l'esmentada interlocutòria és també de **data posterior** als acords de la Mesa de 22.10.2019 i 29.10.2019, i 29.10.2019 i 5.11.2019.

I cal dir també, que l'**objecte de les acusacions**, en el present procés, són aquests **darrers acords** de la **Mesa**, no la Resolució 546/XII, que és del Parlament de Catalunya.

I també succeeix el mateix respecte de la interlocutòria del Tribunal Constitucional número **184/2019, de 18 de**

desembre de 2019, que va estimar l'incident d'execució de la STC 98/2019 respecte de la Resolució número 534/XII del Parlament de Catalunya, *"sobre propuestas para la Cataluña real"*, incisos 1.1, 1.2 i 1.3 (i va dictar el Tribunal Constitucional prèviament la provisió de 10.10.2019), el Tribunal va declarar la seva nul·litat, però l'esmentada interlocutòria es de **data posterior** als acords de 22.10.2019 i 29.10.2019, i 29.10.2019 i 5.11.2019.

També, cal dir, que igualment l'**objecte** de les acusacions en aquest procediment són aquests **darrers acords** de la **Mesa**, i no la resolució 534/XII del Parlament de Catalunya.

Totes aquestes interlocutòries, en ser de data **posterior** als acords abans esmentats, no es poden tenir en consideració als efectes d'un suposat delictes de desobediència.

X.- La qüestió que es planteja en la present causa és si els acords de la Mesa de 22.10.2019 i 29.10.2019, i 29.10.2019 i 5.11.2019 en admetre les propostes de resolució de ER, JxCat, CUP, i de la CUP van desobeir allò que havia resolt el Tribunal Constitucional, i si els acusats tenien consciència de la seva desobediència.

Els acusats mantenien **en el moment** d'adoptar els esmentats acords, és a dir, en una perspectiva *"ex ante"*, una interpretació derivada de les pròpies SSTC 259/2015, 136/2019 i 98/2019, que no és arbitrària, sinó abastament fonamentada, (Resolucions Motivades davant les sol·licituds de reconsideració). Una interpretació que posteriorment el Tribunal Constitucional no ha avalat, però això no implica que els acusats desobeïssin, conscientment, el que havia decidit l'Alt Tribunal Constitucional. En cap cas, concorre el "dol" directe que deriva de l'expressió *"es negaren obertament a donar el degut compliment a resolucions judicials, decisions o ordres de l'autoritat superior"*.

En aquest sentit és important posar de manifest que les actuacions que analitzem són absolutament diferents a les de la anterior Mesa de la XI Legislatura, els membres de la qual foren condemnats per aquest TSJC en la sentència núm. 10/2020, de data 19.10.2020, i també en la STS núm. 301/2021, de 8 d'abril, respecte d'un altre membre de la dita Mesa, a part de la condemna de la anterior Presidenta, en la sentència "del procés" per part del Tribunal Suprem, per delictes de sedició, que va absorbir el delictes de desobediència funcional.

Estem davant d'una nova Legislatura, la XII, després d'unes noves eleccions, i l'actitud dels ara acusats en prendre els acords de 22.10.2019 i 29.10.2019, 29.10.2019 i 5.11.2019 era molt diferent a la de l'anterior Mesa. I la diferència essencial es troba en la **manca de continuïtat** en el procés "unilateral" de desvinculació de la Constitució i de les resolucions del Tribunal Constitucional, que va dur a terme l'anterior Mesa del Parlament, tot i que no ho va aconseguir.

Difícilment en dret penal, i en els tribunals de justícia, és donen dos casos iguals, tenint cadascun les seves peculiaritats.

XI.- En conclusió, cal dir:

1. Que les provisions de 10 i 16 d'octubre de 2019, es refereixen a l'execució de les SSTC 259/2015, 136/2018 i 98/2019 i a les resolucions 534/XII de data 25.7.2019 i 546/XII de 26 de setembre de 2019, que no són acords de la Mesa del Parlament, sinó que són resolucions del Parlament de Catalunya, i que per saber quin és el mandat del Tribunal Constitucional, que no és específic ni clar, cal fer una interpretació que no és unívoca.
2. Que els acusats tenint en compte els informes del Secretari General i del Lletrat Major del Parlament, càrrecs que no

són polítics, i que són funcionaris objectius i imparcials, van adoptar una interpretació derivada de les pròpies SSTC 259/2015 i 98/2019, en els acords presos de 22.10.2019 i 29.10.2019, i 29.10.2019 i 5.11.2019, que van manifestar i justificar per escrit en les corresponents **Resolucions motivades** desestimant les reconsideracions efectuades per altres grups parlamentaris contra els inicials acords d'admissió a tràmit de les propostes de resolució efectuades.

3. Que els acords de la Mesa del Parlament objecte d'acusació són exclusivament els esmentats acords de **22.10.2019, i de 29.10.2019** –acord de desestimació de les reconsideracions- així com els acords de **29.10.2019 i de 5.11.2019** -acord de desestimació de les reconsideracions formulades per altres grups parlamentaris-. No són objecte d'acusació les Resolucions 534/XII i 546/XII del Parlament de Catalunya, que no són acords de la Mesa.
4. Que d'acord amb una **interpretació teleològica**, i no estrictament literal o formal, es pot entendre- i no és arbitrari- que el que realment estava prohibit pel Tribunal Constitucional era continuar el procés polític d'independència iniciat en la Resolució 1/XI de 9.11.2015 del Parlament de Catalunya, i voler materialitzar o exercir l'autodeterminació, és a dir, la secessió de Catalunya, així com continuar rebutjant al rei Felip VI- persona inviolable constitucionalment- per haver pronunciat un discurs arrel del fets de l'1 d'octubre de 2017.

I que en els acords de 22.10.2019, 29.10.2019, 29.10.2019 i 5.11.2019 d'admissió a tràmit de propostes de resolució de diversos grups parlamentaris, en el **moment** de ser adoptats, i en una perspectiva "*ex ante*", senzillament només es volia parlar de l'autodeterminació com a mera proclama política, de futur, però sense intenció de materialitzar-la, en una nova legislatura, la XII, després de noves eleccions; i que res a veure tenia amb l'anterior legislatura XI del Parlament de Catalunya. I tot això tenint en compte les nombroses resolucions del Tribunal

Constitucional anterior a l'inici del "procés", que permetien parlar del dret de decidir en abstracte.

5. Que la interpretació seguida pels quatre acusats va ser la mateixa interpretació que van fer el Secretari General i el Lletrat Major del Parlament de Catalunya, que van acabar aconsellant que es prenguessin els acords d'admissió a tràmit de les propostes de resolució d'actuacions.
6. Que els acusats van tenir en compte la jurisprudència del TEDH, *especialment en l'assumpte **Stern Taulats i Roura Capellera c. Espanya***, en la sentència del qual s'afirma que *"la independència de Catalunya, la forma monàrquica de l'Estat i la crítica del rei" són qüestions d'interès públic, el debat sobre els quals es triba emparat pel dret a la llibertat d'expressió*. I específicament en relació a la qüestió de la monarquia, la STEDH de 15.3.2011, *en l'assumpte **Otegi Mondragon c. Espanya***, també va declarar que *"el fet que el rei no estigui subjecte a responsabilitat, en virtut de la Constitució Espanyola, en particular en l'àmbit penal, no hauria de suposar, per sí sol, un obstacle al lliure debat sobre la seva eventual responsabilitat institucional o àdhuc simbòlica, com a cap d'Estat, dins els límits del respecte a la seva reputació com a persona"*.
7. Que les interlocutòries del Tribunal Constitucional 9/2020 de 28 de gener, 11/2020, de 28 de gener i 16/2020 d'11 de febre així com les interlocutòries del Tribunal Constitucional 180/2019 de 18.12.2019, 181/2019 de 18.12.2019 i **184/2019**, de 18 de desembre, i les provisions de 5 de novembre i de 12 de novembre de 2019 del Tribunal Constitucional són totes elles **posteriors en el temps**, als acords de 22.10.2019, 29.10.2019, 29.10.2019 i 5.11.2019. Els acusats no podien conèixer, doncs, **en el moment** de prendre els esmentats acords, el contingut de les referides resolucions, de manera que no es pot desobeir el que encara no es coneix.
8. Que falta en les provisions del Tribunal Constitucional 10 i 16 d'octubre de 2019 un clar i específic mandat, essent possible més d'una interpretació derivada de les mateixes

sentències del Tribunal objecte d'incidents d'execució (SSTC 259/2015 i 98/2019), per la qual cosa faltaria la tipicitat objectiva.

9. En cap cas es pot parlar de que concorri el tipus subjectiu, el **dol directe**, de que els acusats tinguessin coneixement i volguessin desobeir el mandat del Tribunal Constitucional, no essent possible castigar el delicte de desobediència funcional per imprudència, en no venir tipificada expressament pel legislador (art. 12 CP). I tampoc, és possible en aquest delicte el dol eventual, segons la doctrina tradicional del Tribunal Suprem, doncs el tipus objectiu exigeix que *"es negaren obertament a donar el degut compliment a resolucions judicials, decisions o ordres de l'autoritat superior"* de manera que s'exigeix "dol directe" en aquest delicte, que no es dona en el cas d'actuacions.
10. En conseqüència, no hi a delicte de desobediència funcional del article 410 del Codi penal.

XII.- Atès l'art. 123 CP, i 240 i s. de la Llei d'Enjudiciament Criminal, no es poden imposar les costes als processats que fossin absolts, de manera que cal declarar les costes d'ofici.

VISTOS els articles citats i altres preceptes legals d'aplicació

D E C I D I M

Absoldre, i així ho fem, els acusats, Molt Honorable senyor **ROGER TORRENT I RAMIÓ**, senyor **JOSEP COSTA I ROSSELLÓ**, senyor **EUSEBI CAMPDEPADRÓS i PUCURULL** i senyora **ADRIANA DELGADO HERREROS**, del delicte de desobediència funcional de l'article 410,1 del Codi Penal de

què venien acusats pel Ministeri Fiscal i l'acusació popular del Partit Polític VOX, amb tots els pronunciaments favorables, i amb declaració de les costes de la present causa d'ofici.

Cal traduir aquesta sentència a la llengua castellana.

Notifiquis aquesta sentència, junt al vot particular que presenti la magistrada Il·lma senyora Marta Pesqueira Caro, a les parts, fent-les saber que contra aquesta sentència es pot formular recurs de cassació per infracció de llei o per trencament de forma, dins del termini de cinc dies, davant d'aquesta Sala Civil i Penal del TSJC, per a la seva preparació, i posterior elevació a la Sala Segona del Tribunal Suprem per a la seva interposició i resolució.

Així, per aquesta sentència, ho pronunciem, manem i signem,

PUBLICACIÓ: L'anterior sentència fou llegida i publicada en el dia de la seva data per l'Il·lm. Senyor magistrat ponent, constituït en audiència pública. En dóno fe.

VOTO PARTICULAR

En Barcelona, a veintiuno de noviembre de 2022.

Que formula la Magistrada Marta Pesqueira Caro a la sentencia dictada por la Sala Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña de fecha 15 de noviembre de 2022, en la causa seguida bajo el número de procedimiento abreviado 2/ 2021 (diligencias previas 2/ 2021) contra el Sr. Roger Torrent i Ramió, el Sr. Josep Costa i Rosselló, el Sr. Eusebi Campdepadrós i Pucurull y la Sra. Adriana Delgado Herreros, como presuntos autores de un delito de desobediencia del artículo 410. 1 del Código Penal.

La sentencia mayoritaria utiliza como mecanismo para justificar la absolución de los acusados la falta del elemento subjetivo del tipo, en el sentido de que éstos no fueron conscientes de estar desobedeciendo en ningún momento al Tribunal Constitucional (en adelante TC).

Lamento sinceramente no poder suscribir la sentencia que en este caso se ha dictado y considero un deber y obligación manifestar mi discrepancia, que gira fundamentalmente, sobre el valor, tanto fáctico como normativo, que mis compañeros han atribuido a los resultados arrojados por el cuadro probatorio plenario.

Dicha discrepancia no empece, sin embargo, que acoja parte de la declaración fáctica y de las referencias jurisprudenciales, que bajo mi criterio permiten discrepar de la justificación probatoria y, especialmente, del tratamiento dado a la extensa documental que a mi juicio ha permitido, estimar acreditado, fuera de toda duda razonable, que los acusados, en sentido contrario a lo estimado por mis compañeros, son responsables criminalmente, cada uno de ellos, de un delito de desobediencia, como pretendía la acusación pública.

A los efectos previstos en los articulo 206 y 260 ambos de la LOPJ, paso a exponer mis conclusiones discrepantes en forma de sentencia.

ANTECEDENTES DE HECHO.

Único.- Acepto los que constan en la sentencia mayoritaria.

HECHOS PROBADOS.

De la actividad probatoria practicada en el acto del juicio oral, de conformidad a los principios de oralidad, contradicción e igualdad de armas, ha quedado acreditado:

Primero.- El Sr. Roger Torrent accedió al pleno ejercicio de su condición de parlamentario de la XII legislatura en fecha 17 de enero de 2018, siendo designado Presidente del Parlamento de Cataluña, por lo que una de sus funciones era la de presidir la Mesa del Parlamento Catalán, procediendo del grupo parlamentario republicano.

La Sra. Adriana Delgo accedió al pleno ejercicio de su condición parlamentaria en la misma legislatura y en la misma fecha que el Sr. Torrent, siendo designada Secretaria Cuarta, procediendo, también, del grupo parlamentario republicano.

El Sr. Josep Costa i Roselló accedió al pleno ejercicio de su condición de parlamentario en la misma legislatura y en idéntica fecha que los anteriores, siendo designado Vicepresidente Primero de la Mesa, procediendo del grupo parlamentario Junts per Catalunya.

El Sr. Eusebi Campdepadrós i Pucurrull accedió al pleno ejercicio de su condición de parlamentario en la misma legislatura y en idéntica fecha que los anteriores, siendo designado Secretario Primero de la mesa, procediendo del grupo parlamentario Junts per Catalunya.

Segundo.- En fecha 10 de octubre de 2019, el Tribunal Constitucional dictó sendas Providencias en el marco del Incidente de Ejecución 633-2015 de la Sentencia 259/ 2015 de 2 de diciembre y en el Procedimiento de Ejecución 1039/ 2018 de la Sentencia 136/2018 de 13 de diciembre y otra en el Procedimiento de Ejecución 5813/2018 de la Sentencia dictada por el TC 98/ 19, de 17 de julio, previa petición formulada por el Gobierno Estatal contra la Resolución del Parlamento de Cataluña 534/ XII de 25 de julio “ *sobre les propostes per a la Catalunya real*”, en lo relativo a los apartados 1.1 y 1.2 de la citada Resolución, que el TC suspendió de conformidad con el artículo 161.2 de la CE.

Dichas Providencias fueron notificadas personalmente a los hoy acusados y al resto de miembros de la Mesa, advirtiéndoles de su obligación de abstenerse de realizar cualquier actuación tendente a dar cumplimiento a los incisos impugnados de la Resolución 534/XII del Parlamento de Cataluña, así como de su deber de paralizar cualquier iniciativa, jurídica o material que directa o indirectamente supusiera ignorar las Sentencias del TC 259/ 15, 136/ 18 y 98/ 19. (véanse los folios 1.948 y 1.949; 1.946 y 1.947; 1. 958 y 1. 959 del Anexo 1 (Anexo 5) de las actuaciones).

En fecha 16 de octubre de 2019, el Tribunal Constitucional dictó nuevas Providencias en el Incidente de Ejecución 6330-2015 respecto de la Sentencia 259/ 2015 de 2 de diciembre y en el Incidente de Ejecución 4039-2018 de la Sentencia 136/ 2018 formulados a solicitud del Gobierno Central contra la Resolución del Parlamento de Cataluña 546/ XII de 26 de octubre de 2019, en lo relativo a los apartados 1.1, 1.2, 1.3 y 1.4 sobre “*L’orientació política general del Govern*”, que el TC suspendió de conformidad con el artículo 161.2 de la CE. Dichas Providencias fueron notificadas a los hoy acusados y a los restantes miembros de la Mesa, apercibiéndoles de su obligación de abstenerse de realizar cualquier actuación tendente a dar cumplimiento a los apartados impugnados de la Resolución 546/ XII del Parlamento de Cataluña, así como su deber de impedir o paralizar cualquier iniciativa, jurídica o material, que directa o indirectamente suponga ignorar o eludir la STC 259/ 156 y la 136/ 18, respectivamente (Véanse folios 1966 a 1975 del Anexo 1 (Anexo 5)).

Tercero.- En fecha 22 de octubre de 2019, los grupos parlamentarios JxCat, ERC y la CUP registraron una propuesta de resolución “ *de resposta a la sentència del Tribunal Suprem sobre els fets del primer d’octubre*”, que contenía 15 apartados. En el último inciso del apartado 11 se recogía la siguiente declaración “ *Per així, reitera i reiterarà tants cops com ho vulguin els diputats i diputades, la reprovació de la monarquia, la defensa del dret d’autodeterminació i la reivindicació de la sobirania del poble de Catalunya per decidir el seu futur polític*”.

Cuarto.- En dicha fecha, la Mesa, según resulta del acta de sesión 108, decidió admitir a trámite la referida propuesta de resolución, con el voto mayoritario de los cuatro acusados, a sabiendas de que ello era contrario al mandato que el TC les había dirigido.

El Secretario General del Parlamento Catalán manifestó que “ *d’una lectura inicial i no aprofundida de la proposta, l’incís final de l’apartat 11 de la proposta de resolució pot entrar en contradicció amb les interlocutòries del TC. Per contra, considera que la part d’aquest incís en que es diu “ reiterarà”, seguida del mateix predicat, no suscita tants dubtes ja que es pot interpretar com una aspiració o una manifestació de voluntat política que encara no s’ha concretat*”.

Quinto.- En fecha 29 de octubre de 2019, la Mesa del Parlamento Catalán desestimó las peticiones de reconsideración del acuerdo citado, formuladas por los grupos parlamentarios de Ciutadans, Socialistes i Units per Avançar, y Partido Popular, mediante resolución motivada y con el voto del Presidente, Vicepresidente Primero, y Secretario Primero. Dicho acuerdo fue tomado asimismo con plena consciencia de su carácter ilícito. La Sra. Delgado en tal momento no estuvo presente y, por ello, no pudo emitir su voto.

Sexto.- La Abogacía del Estado formuló ante el TC Incidente de Ejecución de las Sentencias 259/ 15, 136/ 18 y 98/ 19 e interesó la suspensión de la admisión a trámite de la propuesta de resolución antes citada, lo que se acordó mediante Providencia de fecha 5 de noviembre de 2019.

Séptimo.- Tras la recepción de la citada Providencia, el Secretario General paralizó la tramitación, sin oposición por parte de la Mesa, del apartado suspendido del punto 11 de la Propuesta de Resolución de fecha 22 de octubre de 2019. No quedaron incluidos, por ende, en el orden del día del Pleno fijado para el día 12 de noviembre de 2019. Ello se publicó en el Diario Oficial del Parlamento de Cataluña (DOPC).

Octavo.- En fecha 28 de octubre de 2019, el subgrupo parlamentario de la CUP registró en el Parlamento de Cataluña “ *una moció subsegüent a la interpel.lació al Govern sobre l’ autogovern*”, cuyo apartado primero presentaba el tenor literal siguiente “ *El Parlament de Catalunya: Expressa la seva voluntat d’exercir de forma concreta el dret d’autodeterminació i de respectar la voluntat del poble català*”. Dicha propuesta fue admitida a trámite por la Mesa el día 29 de octubre de 2019, según resulta del acta de la sesión número 109 de la Mesa del Parlament, con los votos mayoritarios del presidente, vicepresidente y secretario primero de la Mesa, con el ánimo de menoscabar lo resuelto por el TC. En el anterior acuerdo no tuvo intervención la Sra. Delgado, al encontrarse de baja.

Noveno.- En fecha 5 de noviembre de 2019 se desestimó la petición de reconsideración formulada por otros grupos parlamentarios, con el voto favorable del Presidente, Vicepresidente y Secretario Primero y Cuarta de la Mesa, a sabiendas de que con ello infringían el deber de cumplir las resoluciones jurisdiccionales dictadas. La propuesta citada fue incluida en el debate previsto para el Pleno para el día 12 de noviembre de 2019.

El Secretario General del Parlament, senyor Xavier Muro i Bas, antes de que se admitiera la moción de la CUP de fecha 29 d’octubre de 2019, manifestó que: “ *creu que l’apartat 1 suscita dubtes sobre si entra en contradicció amb les prohibicions emanades del*

Tribunal Constitucional amb motiu de diferents incidents d'execució. Afegeix que ha consultat els serveis lingüístics per fer una adequada interpretació gramatical. La conclusió és que donada la seva ambigüitat, el redactat d'aquest apartat admet diverses interpretacions. La interpretació més ajustada al sentit gramatical és que en cap cas s'exerceix mitjançant aquesta resolució, cas d'ésser aprovada, el dret d'autodeterminació, sinó que el possible exercici d'aquest resta diferit a un futur incert, sense determinar a més quin és el significat d'aquest dret essent possible diversos significats segons la doctrina, fins i tot dins el marc constitucional. Dedueix que el grup proponent no pretén amb aquest acord que s'exerceixi el dret a l'autodeterminació en el moment d'adoptar-lo, i per ell mateix, amb efectes directes i immediats, i que quan diu que aquest aquest s'exerceix en el futur de manera "concreta" no està explicitant ni tan sols com es farà. En suma, estima que inadmetre aquest apartat de la moció seria excessiu atesa l'ambigüitat del text".

Décimo.- La Abogacía del Estado formuló solicitud de Incidente de Ejecución de la Sentencia del Tribunal Constitucional 259/ 15 de 2 de diciembre y de la Sentencia del Tribunal Constitucional 136/ 2018 (sobre los incidentes de ejecución promovidos sobre determinados apartados de las resoluciones 534/XII y 546/XII) en relación con el acuerdo de fecha 29 de octubre de 2019 antes indicado, lo que motivó que el TC dictara Providencia en fecha 12 de noviembre de 2019, suspendiendo el mismo en aplicación del artículo 161.2 de la CE.

Undécimo.- El acuerdo de fecha 29 de octubre de 2019 iba a someterse a debate en el Pleno del Parlamento Catalán el día 12 de noviembre de 2019 a las 15.00 horas. No obstante, el Sr. Roger Torrent, en su condición de Presidente, el día 11 de noviembre, modificó el orden del día, trasladando a los parlamentarios que éste se avanzaba a las 9.00 horas. Tal decisión fue tomada por el Sr. Torrent tras tener conocimiento de que se le iba a notificar formalmente la suspensión del citado acuerdo por el TC y para evitar que la resolución que se les notificara pudiera afectar al texto sometido a debate.

En fecha 12 de noviembre de 2019, se celebró el Pleno del Parlamento de Cataluña, según acta de la sesión número 42. Antes de la votación, el Sr. Carlos Carrizosa, del grupo parlamentario de Ciudadans, interpeló a la Mesa en el sentido de si se había recibido alguna comunicación por parte del TC, a lo que éstos respondieron que no.

A las 10.05 horas, se procedió a la votación del apartado 1 de la moción de la CUP, siendo ésta aprobada por 61 votos a favor, entre los cuales estaban los de los acusados. Como resulta del Acta de la sesión plenaria número 42, el Letrado Mayor del Parlamento, Sr. Joan Ridau, comunicó la recepción a las 10.09 horas de la Providencia de 12 de noviembre de 2019 dictada por el TC, por la que se suspendía a trámite la moción referida.

El Sr. Xavier Muro, Secretario General del Parlamento Catalán, emitió un certificado (f. 2051 del Anexo 1 (Anexo 5)), en el que hizo constar que, según informó el responsable del Servicio de informática del Parlamento de Cataluña, los correos electrónicos mediante los cuales la Secretaría del Pleno del TC le envió las citadas resoluciones entraron en la bandeja electrónica de los Servicios jurídicos del Parlamento a las 10.09, 10.34 y 13.18 horas.

La Secretaría del Pleno del TC había tratado de enviar a las 9.55 horas esas comunicaciones, pero no fueron recibidas a esa hora, por exceder los anexos de la capacidad

tolerada por el sistema. Así, según resulta del f. 2024 la Secretaría del Pleno del TC remitiera nuevamente el citado correo, manifestando “ *repetimos el correo solo con las providencias*”.

El Secretario General del Parlamento, Sr. Xavier Muro, ordenó que no se publicará la moción subsiguiente a la interpelación del Gobierno sobre el autogobierno ...*atès que el Tribunal Constitucional ha traslladat i comunicat la suspensió dels acords de la mesa del Parlament relacionats amb l'admissió a tràmit de l'apartat primer de la citada Moció, segons consta en el correu electrònic tramès per la secretària del lletrat major a les 12:07*”. No consta oposición a la no publicación.

FUNDAMENTOS JURÍDICOS

Primero.- Sobre el carácter jurisdiccional de las resoluciones del Tribunal Constitucional.

El artículo 9. 1 de la Constitución Española establece que “ *Los ciudadanos y los poderes públicos están sujetos a la Constitución y al resto del ordenamiento jurídico*”, por lo que se debe, necesariamente y de forma imperativa, por todos, obedecer el texto constitucional.

El Tribunal Constitucional forma parte esencial del sistema de garantías establecido por nuestra Constitución, cuya regulación la encontramos en el Título IX de la CE, y en la Ley Orgánica 2/1979 de 3 de octubre, la cual fue actualizada por la LO 15/15 de 16 de octubre. Esta última modificó el contenido del artículo 87, pasando a presentar el tenor literal siguiente “ *1. Todos los poderes públicos están obligados al cumplimiento de lo que el Tribunal Constitucional resuelva. En particular, el Tribunal Constitucional podrá acordar la notificación personal de sus resoluciones a cualquier autoridad o empleado público que se considere necesario. (...) A estos efectos, las sentencias y resoluciones del Tribunal Constitucional tendrán la consideración de títulos ejecutivos.*” Con dicha reforma no sólo se reafirmaba la condición de garante de la CE por parte del Tribunal Constitucional, sino que se recogía de forma expresa que todos los poderes públicos están obligados a acatar las resoluciones por él dictadas, disponiendo de las más amplias facultades para asegurar su cumplimiento. Según el contenido del artículo 92 de la LOTC, introducido por la reforma citada, se expresa, además, “ *1. El Tribunal Constitucional velará por el cumplimiento efectivo de sus resoluciones. Podrá disponer en la sentencia, o en la resolución, o en actos posteriores, quién ha de ejecutarla, las medidas de ejecución necesarias y, en su caso, resolver las incidencias de la ejecución*”. Se establece como consecuencia en caso de incumplimiento la imposición de multas, la suspensión en funciones de las autoridades o empleados públicos, la ejecución de las resoluciones constitucionales o la deducción de testimonio de particulares para exigir la correspondiente responsabilidad penal.

Tampoco cabe olvidar que el artículo 161.2 de la CE dispone “ *El Gobierno podrá impugnar ante el Tribunal Constitucional las disposiciones y resoluciones adoptadas por los órganos de las Comunidades Autónomas. La impugnación producirá la suspensión de la disposición o resolución recurrida, pero el Tribunal, en su caso, deberá ratificarla o levantarla en un plazo no superior a cinco meses*”. Ello implica, que es efecto automático de la impugnación por parte del Gobierno Central de alguna resolución dictada por un órgano de una Comunidad Autónoma su suspensión, sin perjuicio de que posteriormente se resuelva sobre la prolongación o no de esa suspensión, y de manera definitiva sobre el fondo impugnado.

El Tribunal Constitucional no se encuentra incluido dentro de la estructura del Poder Judicial (véase su regulación y ubicación dentro del propio texto constitucional), si bien ninguna duda cabe de que las resoluciones dictadas por el TC, de conformidad con los artículos antes citados, gozan del carácter de resolución jurisdiccional, ya que así se ha pronunciado el mismo Tribunal en Sentencia 170/2021 de fecha 9 de noviembre. En consecuencia, la plena legitimidad jurisdiccional de nuestro TC es indiscutible.

Sobre tal cuestión, conforme a lo previsto en el art. 3.1 LOPJ, ya se pronunció esta Sala en Sentencia 5/2017 de 13 marzo (FD1), posteriormente analizada en la STS 722/2018, de 21 enero 2019, que resolvió los recursos de casación interpuestos contra aquella, en la que (FD9) se dice: « *La CE de 1978 -proclama tal resolución- configura al TC como un órgano jurisdiccional al que confiere en exclusiva el ejercicio de la jurisdicción constitucional. Goza por sí de la potestad inherente a todo órgano jurisdiccional, de ejecutar sus resoluciones. Todos los poderes públicos, y por ende sus titulares, están obligados al debido cumplimiento de las resoluciones del TC, lo que es consecuencia de su sumisión a la CE (art. 9.1). Y antes y después de la citada reforma - se indica- el TC es un órgano con potestad jurisdiccional en materia constitucional. Sus resoluciones son ejecutivas. Es este rasgo esencial propio desde la aparición de la jurisdicción constitucional no algo que habría surgido a raíz de esa reforma».*

En el mismo sentido, puede verse la STS 177/2017, de 22 marzo [FD3.V], en la que se declara que: " *La consideración del Tribunal Constitucional como verdadero órgano jurisdiccional, en la medida en que ejerce la jurisdicción constitucional con exclusividad, está hoy fuera de cualquier duda. Está llamado a asegurar la efectiva vinculación a la Constitución de todos los poderes públicos. Y esa naturaleza de genuino órgano jurisdiccional no se resiente por razón de su específico ámbito competencial (cfr. arts. 161 CE y 2 LO 2/1979), que hace explicable que, como se ha apuntado con acierto, le corresponda juzgar con arreglo a criterios y razones jurídicas verdaderas controversias políticas. En suma, el Tribunal Constitucional se constituye como órgano único de una jurisdicción especial a la que se ha atribuido la específica función del juicio de constitucionalidad sobre las disposiciones y actos de los diversos órganos del Estado. El poder jurisdiccional es, pues, atributo y carácter esencial del Tribunal Constitucional, de ahí que le sea atribuida supremacía como poder decisorio en materia de garantías constitucionales (art. 164 CE) y sus sentencias tengan valor de cosa juzgada, sean firmes y produzcan efectos frente a todos (cfr. SSTC 113/1995, 6 de julio y 150/1985, 5 de noviembre)".*

Por lo tanto, partiendo del obligado cumplimiento y acatamiento de la Constitución y de las resoluciones dictadas por el Tribunal Constitucional, por parte de todos los ciudadanos y más en concreto por parte de los funcionarios públicos, en atención a su especial función, debe destacarse, en relación con su condición de miembros de la Mesa, la STC 58/ 22 de 7 de abril que se estableció de forma clara y expresa que " *Las mesas de las cámaras parlamentarias, como poderes públicos que son y en base al artículo 89 LOTC, tienen vedado admitir a trámite iniciativas parlamentarias que de forma manifiesta incumplan el deber de lo decidido por el TC (SSTC 46/ 2018 y 47/ 2018 de 26 de abril, es decir, un mandato jurisdiccional que impone esa obligación", de modo que, aquello que se configura como un deber de conducta cuya transgresión lleva aparejadas consecuencias que pueden llegar a ser penales no puede ser considerado, al mismo tiempo, un agere licito" (STC 47/2018).*

Así, ya podemos afirmar que concurre el primero de los elementos exigidos por el tipo, cuál sería la existencia de una resolución dictada por un órgano jurisdiccional.

Segundo.- Sobre la calificación jurídica de los hechos.

1. Análisis de las resoluciones dictadas por el Tribunal Constitucional y de los acuerdos adoptados por los acusados.

Entrando en los hechos objeto de enjuiciamiento, las Providencias dictadas por el TC de fecha 10 y 16 de octubre de 2022 requirieron a los miembros de la Mesa del Parlamento para que dieran cumplimiento a las STC 259/ 15, 136/ 18 y la 98/ 19.

El planteamiento de las defensas parte de que el contenido de las citadas Providencias es vago, impreciso y ambiguo, hasta el punto de no poder conocer de qué manera, a través de las Propuestas admitidas a trámite por la Mesa los días 22, y 29 de octubre de 2019, se estaba incumpliendo el mandato del TC, apoyándose además en las dudas que expresó el Secretario General del Parlamento. Dicho argumento es acogido en parte por la sentencia mayoritaria dictada en el presente procedimiento, la cual considera que el contenido de esas resoluciones no es lo exhaustivo que debería ser, pues contienen referencias genéricas a otras sentencias dictadas por el TC, de modo que les dificultaban comprender el alcance de la prohibición.

Es por ello, por lo que es preciso analizar dichas sentencias, para así resolver si existe un mandato expreso, concreto, terminante e inteligible de hacer o no hacer por una autoridad o funcionario público, que sería el elemento normativo del tipo. Así, la Sentencia del Tribunal Constitucional 259/ 15 declaró la inconstitucionalidad de la Resolución I/ XII, cuyo tenor literal presentaba el siguiente contenido “ *El Parlamento de Cataluña constata que el mandato democrático obtenido en las pasadas elecciones del 27 de septiembre de 2015 se basa en una mayoría en escaños de las fuerzas parlamentarias que tienen como objetivo que Cataluña sea un estado independiente y en una amplia mayoría soberanista en votos y escaños que apuesta por la apertura de un proceso constituyente no subordinado.*”

SEGUNDO.- El Parlamento de Cataluña declara solemnemente el inicio del proceso de creación de un estado catalán independiente en forma de república.

TERCERO.- El Parlamento de Cataluña proclama la apertura de un proceso constituyente ciudadano, participativo, abierto, integrador y activo para preparar las bases de la futura constitución catalana.

CUARTO.- El Parlamento de Cataluña insta al futuro gobierno a adoptar las medidas necesarias para hacer efectivas estas declaraciones.

QUINTO.- El Parlamento de Cataluña considera pertinente iniciar en el plazo de treinta días la tramitación de las leyes de proceso constituyente, de seguridad social y de hacienda pública.

SEXTO.- El Parlamento de Cataluña, como depositario de la soberanía y como expresión del poder constituyente, reitera que esta cámara y el proceso de desconexión democrática del Estado español no se supeditarán a las decisiones de las instituciones del

Estado español, en particular del Tribunal Constitucional, que considera falto de legitimidad y de competencia a raíz de la sentencia de junio de 2010 sobre el Estatuto de autonomía de Cataluña, votado previamente por el pueblo en referéndum, entre otras sentencias.

SÉPTIMO.- El Parlamento de Cataluña debe adoptar las medidas necesarias para abrir este proceso de desconexión del Estado español, de una forma democrática, masiva, sostenida y pacífica que permita el empoderamiento de la ciudadanía a todos los niveles y se base en una participación abierta, activa e integradora.

OCTAVO.- El Parlamento de Cataluña insta al futuro gobierno a cumplir exclusivamente las normas o los mandatos emanados de esta cámara, legítima y democrática, a fin de blindar los derechos fundamentales que puedan resultar afectados por decisiones de las instituciones del Estado español, como los especificados en el anexo de esta resolución.

NOVENO.- El Parlamento de Cataluña declara su voluntad de iniciar negociaciones para hacer efectivo el mandato democrático de creación de un estado catalán independiente en forma de república, y acuerda ponerlo en conocimiento del Estado español, de la Unión Europea y del conjunto de la comunidad internacional”.

Lo que decide, pues, el TC, a través de dicha Sentencia, no es que no se pueda hablar del derecho de autodeterminación por parte de las asambleas legislativas, sino que se trate de ello al margen de las vías legales establecidas al efecto, mediante un procedimiento de reforma constitucional.

Por otro lado, la Sentencia del Tribunal Constitucional 98/ 2019, analiza la impugnación formulada por el Gobierno en relación con las letras c) y d) apartado decimoquinto, epígrafe II de la Resolución 92/ XII del Parlamento de Cataluña de fecha 11 de octubre, de “*priorización de la agenda social y la recuperación de la convivència*”. Son los acuerdos impugnados los siguientes “*c) Rebutja i condemna el posicionament del rei Felip VI, la seva intervenció en el conflicte català i la seva justificació de la violència exercida pels cossos policials l’1 d’octubre de 2017.d) Referma el compromís amb els valors republicans i aposta per l’abolició d’una institució caduca i antidemocràtica com la monarquia*”.

En dicha Sentencia, el TC declaraba “*Por último, ya hemos destacado supra que el análisis de las letras c) y d) debe hacerse de manera conjunta, porque el contenido de las decisiones parlamentarias allí expresado guarda una unidad de sentido, al recoger expresiones que encuentran una conexión entre ellas. Sin perjuicio de desarrollar después este razonamiento, podemos adelantar ya que el texto de la letra d) no es más que una consecuencia lógica de lo que se afirma en la anterior; al rechazo y a la condena del rey por su actuación, sigue como corolario la declarada reafirmación del compromiso con los valores republicanos y la apuesta por la abolición de la monarquía, en cuanto institución “caduca y antidemocrática”. La ubicación de este apartado de la resolución, a continuación del anterior y conectado al mismo, pues sigue la misma línea discursiva de rechazar la figura del rey, en cuanto titular de la Corona, que, a su vez, encarna en su persona a la institución monárquica, permite deducir que su contenido lo que pretende es ahondar aún más en ese juicio de condena y rechazo del rey, que intervino en los hechos a los que se refiere el texto de la letra c). (...)*

b) *El análisis del contenido de las dos letras impugnadas, como hemos dicho anteriormente, no puede prescindir del contexto en que estas han sido enmarcadas, ni tampoco del encabezamiento del apartado decimoquinto al que pertenecen, pues ambas han sido adoptadas “en defensa de las instituciones catalanas y las libertades fundamentales”, lo que, desde la perspectiva del Parlamento que aprobó esta resolución, lo que hace es transmitir al público conocimiento del ciudadano y del resto de las instituciones catalanas la existencia de una situación de conflicto institucional entre la Comunidad Autónoma de Cataluña y el Estado [utiliza los términos “conflicto catalán” en la letra c)] y que el Parlamento catalán debe actuar “en defensa” de las instituciones de la primera y de las libertades fundamentales, sin mayor precisión. (...)*

Por lo que atañe a la decisión recogida en la letra c), comienza esta con el texto de dos verbos que incluyen un contenido extraordinariamente expresivo. La resolución destaca que el Parlamento de Cataluña “rechaza” y “condena” la intervención del rey. El primero de los términos, según el diccionario de la Real Academia Española y, en función del contexto en que se inserta, significa “contradecir lo que alguien expresa o no admitir lo que propone u ofrece”, así como “mostrar oposición o desprecio a una persona, grupo, comunidad, etc.”. Por su parte, el de “condena”, según el mismo diccionario, contiene una carga de valoración peyorativa aún más intensa que el anterior, al suponer, entre otros, el de “reprobar una doctrina, unos hechos, una conducta etc., que se tienen por malos y perniciosos”.

La utilización de ambos términos entraña, pues, un doble juicio de contradicción u oposición hacia una persona, en este caso la del rey, al tiempo que una reprobación de unos hechos y de una conducta o intervención (discurso del día 3 de octubre de 2017) que aquel adoptó en relación con los mismos. Se trata, pues, de una declaración formal en la que el Parlamento de Cataluña toma posición institucional emitiendo un juicio de valor que es contrario a la configuración constitucional de la institución de la Corona. (...)

Además, tal decisión de la Cámara autonómica ha sido adoptada fuera del ámbito propio de sus atribuciones, que son las que le confieren la Constitución, el Estatuto de Autonomía de Cataluña y su propio reglamento orgánico, que no le reconocen ninguna potestad de censura o reprobación de los actos regios.

Pero es que, en segundo lugar y paralelamente a lo anterior, si hemos señalado, además, que la persona del rey es inviolable y está exenta de toda responsabilidad por sus actos (art. 56.3 CE), cualquier decisión institucional de un órgano del Estado, en este caso del Parlamento de Cataluña, que pretenda emitir aquel doble juicio de contradicción u oposición, así como de reprobación, en los términos antedichos, hacia la persona del rey, resultará contrario al mencionado estatus constitucional del monarca, pues la imputación de una responsabilidad política y la atribución de una sanción, igualmente política, en forma de “rechazo” y de “condena” a una persona a la que la Constitución le confiere la doble condición de inviolabilidad y de exención de responsabilidad, contraviene directamente el art. 56.3 CE, porque supone desconocer este estatus que la Constitución le reconoce al rey, al atribuirle una responsabilidad que es incompatible con su función constitucional.”

La Sentencia establece que al ser el Rey, Felipe VI, inviolable, en los términos establecidos constitucionalmente, no puede ser objeto de reprobación o condena por parte de una Asamblea legislativa, pues ello queda fuera de su ámbito de actuación.

La Sentencia del Tribunal Constitucional 136/2018, analizó la impugnación formulada por el Gobierno de la Nación en relación con los apartados 1 a 5 de la moción 5/ XII del Parlamento de Cataluña aprobada en sesión de fecha 5 de julio de 2018, con el tenor literal siguiente “ 1. *El Parlament de Catalunya, davant les actuacions de l'Estat, per mitjà del Tribunal Constitucional, el Tribunal Suprem, l'Audiència Nacional i la fiscalia, de judicialització i persecució dels actes conseqüents amb el seu mandat democràtic ratifica la seva ferma voluntat de dur a terme les actuacions necessàries previstes i aprovades per aquest Parlament, per a assolir i culminar democràticament la independència de Catalunya.*

2. *El Parlament de Catalunya reitera els objectius polítics de la Resolució 1/XI, del 9 de novembre, sobre l'inici del procés polític a Catalunya com a conseqüència dels resultats electorals del 27 de setembre de 2015, legitimats pels resultats del referèndum de l'1 d'octubre i de les eleccions del 21 de desembre de 2017.*

3. *El Parlament de Catalunya ha expressat en moltes ocasions la defensa del dret a decidir i de l'autodeterminació i, en conseqüència, com a dipositari de la sobirania del poble de Catalunya i amb fidelitat a la seva voluntat, reitera el compromís d'assolir aquests objectius polítics per vies democràtiques i no violentes.*

4. *El Parlament de Catalunya insta el Govern a fer efectiu el contingut dels articles suspesos pel Tribunal Constitucional de les normes següents (...)*

5. *El Parlament de Catalunya insta el Govern a elaborar i presentar-li, en el termini de noranta dies, un informe amb l'estat i el pla d'execució de totes les mesures tendents a fer efectiu el contingut dels articles suspesos pel Tribunal Constitucional de les normes de l'apartat 4.”*

En relación con tales cuestiones, el TC se pronunció del siguiente modo “ *La aplicación de la doctrina precedente a la resolución impugnada conduce a la declaración de inconstitucionalidad y consiguiente nulidad de los apartados 1 a 3 de la moción 5/XII, únicos frente a los que se dirige este motivo de impugnación:*

a) *El apartado 1 debe ser anulado en su integridad. El lenguaje utilizado (la “ratificación” de la “firme voluntad” del Parlamento de “llevar a cabo las actuaciones necesarias” para “alcanzar” la independencia) y el contenido del mensaje (contraponiendo un “mandato democrático” aparentemente irresistible del Parlamento a unas “actuaciones del Estado” y de sus instituciones aparentemente ilegítimas) no permite entender limitados sus efectos al ámbito parlamentario e implican además, al mismo tiempo, la contraposición de una supuesta y única legitimidad democrática del Parlamento frente a la (ausencia de) legalidad y legitimidad de las instituciones del Estado mencionadas, cuando según hemos dicho “[e]n el Estado social y democrático de Derecho configurado por la Constitución de 1978 no cabe contraponer legitimidad democrática y legalidad constitucional en detrimento de la segunda: la legitimidad de una actuación o política del poder público consiste básicamente en su conformidad a la Constitución y al ordenamiento jurídico. Sin conformidad con la Constitución no puede predicarse legitimidad alguna. En una concepción democrática del poder no hay más legitimidad que la fundada en la Constitución” (STC 259/2015, FJ 5).*

b) El apartado 2, en el que el Parlamento “reitera los objetivos políticos de la resolución 1/XI”, debe ser igualmente declarado inconstitucional y nulo en su integridad.

La representación del Parlamento autonómico defiende la constitucionalidad del apartado porque, según su interpretación, “reiterar” los “objetivos políticos” de la resolución 1/XI implica descartar al mismo tiempo los procedimientos inconstitucionales previstos en aquélla.

No es posible, sin embargo, asumir esta exégesis.

La resolución 1/XI estaba dotada de una “patente unidad de sentido”, concebida íntegramente “desde una resuelta posición de ajenidad al ordenamiento constitucional” (STC 259/2015, FJ 3). No es posible, por tanto, desgajar una parte de esa resolución -sus “objetivos políticos”- para aislarlos de la “patente unidad de sentido” que inspiraba aquélla y “reiterar” así solamente los primeros. La resolución 1/XI “-a diferencia de lo que consentía, en algunos de sus pasajes, la enjuiciada en la STC 42/2014- permite entender que el Parlamento de Cataluña, al adoptarla, está excluyendo la utilización de los cauces constitucionales (art. 168 CE) para la conversión en un ‘estado independiente’ (apartado segundo) de lo que hoy es la Comunidad Autónoma de Cataluña”. Este era el hilo conductor de la resolución 1/XI, de modo que sus “objetivos políticos” -por emplear la expresión de la moción impugnada-, tal y como allí se proclamaron -y la moción “reitera”- son inescindibles del procedimiento previsto para alcanzar aquéllos.

Es necesario insistir en que en un Estado social y democrático de Derecho no hay legitimidad posible al margen de la legalidad, pues “la legitimidad de una actuación o política del poder público consiste básicamente en su conformidad a la Constitución y al ordenamiento jurídico” (STC 259/2015, FJ 5). Es así porque un poder político que se sitúa “al margen del derecho” pone “en riesgo máximo, para todos los ciudadanos... la vigencia y efectividad de cuantas garantías y derechos preservan para ellos tanto la Constitución como el mismo Estatuto. Los deja así a merced de un poder que dice no reconocer límite alguno... Un poder que niega expresamente el derecho se niega a sí mismo como autoridad merecedora de acatamiento” [STC 114/2017, de 17 de octubre, FJ 5 d)].

Como este Tribunal ha reiterado la defensa del reconocimiento a una determinada comunidad política del denominado “derecho a decidir” es una aspiración política legítima y defendible en nuestro ordenamiento constitucional. No obstante, ni ese “objetivo político”, ni ningún otro, justifican, en un Estado democrático y en un Parlamento dotado de amplios poderes de autogobierno, la abierta, expresa y directa negación del Derecho como justificación y límite del poder político.

La Resolución 1/XI estaba inspirada, precisamente, en la radical negación de límite jurídico alguno a la actuación del Parlamento de Cataluña, y en tal medida los objetivos allí proclamados se ven lastrados por ese vicio fundamental inicial. Procede, por ello, suprimir cualquier mención a esa resolución y declarar inconstitucional y nulo el apartado 2 de la moción 5/XII, por vulnerar los principios de Estado democrático de Derecho (art. 1.1) y supremacía de la Constitución (art. 9.1. CE).

c) Finalmente, debe declararse inconstitucional y nulo, también en su integridad, el apartado 3.

Este apartado está presidido por la definición del Parlamento de Cataluña “como depositario de la soberanía del pueblo de Cataluña”, de modo que todo su contenido alcanza sentido por referencia a esa afirmación de “soberanía”. Solo desde esta inicial afirmación tiene sentido “reiterar” un “compromiso” frente a ese pueblo que se dice soberano, “con fidelidad a su voluntad”, para “alcanzar” la “autodeterminación” de Cataluña.

Como se ha reiterado en las SSTC 42/2014, FJ 3, y 259/2015, FJ 4 a), para expresiones semejantes en las resoluciones parlamentarias allí enjuiciadas, la afirmación por un poder público de la condición de soberano del “pueblo” de una Comunidad Autónoma supone “la simultánea negación de la soberanía nacional que, conforme a la Constitución, reside únicamente en el conjunto del pueblo español. Por ello, no cabe atribuir su titularidad a ninguna fracción o parte del mismo”. Este apartado vulnera, por ello, los artículos 1.2 y 2 de la Constitución y 1 y 2.4 del Estatuto de Autonomía de Cataluña y, en relación con ellos, los artículos 9.1 y 168 de la Constitución, y en consecuencia, debe ser declarado inconstitucional y nulo.”

Referenciadas las sentencias a las que se refieren las Providencias dictadas por el Tribunal Constitucional y el contenido existente en ellas considera quien resuelve que el mandato por éste formulado es claro, concreto e ininteligible, por lo que es preciso analizar los Acuerdos de fecha 22 y 29 de octubre de 2019.

En cuanto al primero de éstos, presentado por los grupos parlamentarios ERC, JxCat, CUP- CC, según resulta del folio 1.312 del Anexo I, folio 1.312 de las actuaciones “Proposta de resolució de resposta a la sentència del Tribunal Suprem sobre els fets del Primer d’octubre. (...) Exposició de motius: La sentència del Ts contra els líders socials i polítics de l’independentisme suposa una profunda regressió en matèria de drets i llibertats, no només per a Catalunya, sino per a tot l, Estat Espanyol. La sentència no només condena a penes elevadíssimes de presó a 12 homes i dones de pau per haver organitzat i promogut la celebració d’un referèndum, sino que tindrà com a conseqüència una severa limitació de l’exercici dels drets fonamentals i la criminalització de la dissidència política.

Al mateix temps, la censura que el Tribunal Constitucional pretén imposar al Parlament de Catalunya constitueix una vulneració inacceptable del dret a la representació política dels diputats i les diputades, els quals tendre dreta a exercir la llibertat d’expressió i la iniciativa política sense coaccions de cap tipus.

I atesa la situació d’excepcionalitat democràtica provocada per la citada sentència i els intents de censura al Parlament de Catalunya promoguts pel TC, constatant que aquests fets constitueixen una violació flagrant dels drets fonamentals i les llibertats públiques reconegudes en el nostre ordenament jurídic i en els instruments i pactes internacionals en matèria de drets humans i de drets civils i polítics. Per tots aquests motius, el Grup parlamentari JxCat, el grup parlamentari republicà i el subgrup parlamentari de la candidatura d’Unitat popular presenta la següent: Proposta de resolució: (...) 11. Considera que davant les coaccions dels poders de l’Estat per intentar limitar els temes de debat al Parlament de Catalunya, no hi ha cap més opció que defensar el dret a la representació política

i a la llibertat d'expressió de tots els diputats i diputades. Sense fissures. Perquè si la censura entra al Parlament de Catalunya, es devirtua el sentit de la institució. Per això reitera i reiterarà tants cops com ho vulguin els diputats i les diputades, la reprovació de la monarquia, la defensa del dret a l'autodeterminació i la reivindicació de la sobirania del poble de Catalunya per decidir el seu futur polític”.

En los folios 1.364 y 1.365 obra una certificación expedida por el Sr. Xavier Muro i Bas, Secretario General del Parlamento de Cataluña, que en relación con el Acta de la sesión número 108 de la Mesa del Parlament de 22 de octubre que declara “ (...) *El secretari segon assenyala que iniciatives como aquesta plantegen problemes més si el que es vol és que es vegin en el Ple, haurien de ser plantejades amb la màxima tranquil·litat i sense precipitacions. (...) El secretari segon recorda els deures de la Mesa i la possibilitat que determinades decisions de la mateixa puguin fer incórrer en responsabilitat penal als seus membres. Al seu parer, la interlocutòria del Tribunal Suprem ha suspès el reconeixement del dret d'autodeterminació i la possibilitat de demanar l'amnistia. Comprèn les apreciacions del secretari general sobre aquesta prohibició es refereix a una resolució concreta, però tanmateix hi votarà en contra.*

El lletrat major s'adhereix al que ha manifestat el secretari general, en especial al referent a l'apartat 11 in fine i reitera les explicacions del secretari general sobre l'abast del deure d'impedir o paraitzar iniciatives parlamentàries acordat pel Tribunal Constitucional.

El secretari general rebla dient que la proposta de resolució no diu en cap cas que s'estigui exercente el dret d'autodeterminació”.

Frente a dicho acuerdo, el grupo parlamentario Ciudadanos, Psc- Units y el Partido Popular de Cataluña formularon la consiguiente solicitud de reconsideración del acuerdo citado *ut supra* por vulnerar lo resuelto por el TC, la cual fue resuelta mediante resolución motivada (f. 1389). Así al folio 1.393 se recoge lo siguiente “ *Novament, como ja va recordar la Mesa en les seves resolucions de 24 de juliol i 26 de setembre de 2019, i segons ha afirmar explícitament el Tribunal Constitucional, hem de recordar que el fet que l'objete d'una determinada iniciativa parlamentària pugui ser constringir a la jurisprudència del TC no determina que la Mesa estigui obligada a inadmetre-la. D'acord amb l'esmentada jurisprudència, ni la pretesa inconstitucionalitat d'una iniciativa, àdhuc si és palmària o evident, ni la seva separació de la jurisprudència del TC, en cap cas obliguen a la Mesa a inadmetre-la a tràmit.*

Més enllà d'aixó, les reconsideracions al·leguen, també que les providències dictades per l TC el 10 i el 16 d'octubre de 2019, en els incidents d'execució iniciats (...), obligaries la Mesa a inadmetre a tràmite l'últim incís de l'apartat onzè de la proposta de resolució. (...) Avancem que no podem compartir aquesta conclusió, per les raons que explicarem a continuació. (...)

Hem de constatar que la iniciativa parlamentària admesa a tràmit, en els termes de la jurisprudència del TC, ni es deriva, ni es fonamenta, ni tampoc és aplicació de la Resolució 546/ XII de 26 de setembre de 2019.

Per més que entre elles hi puguir haver connexió per raó de la matèria como a qüestions d'interés públic que són, iniciatives independents, sense que la proposta de resolució admesa

doni compliment a cap mandat adreçat al Parlament per cap dels apartats suspesos de les resolucions esmentades. La mera connexió, per raó de la matèria, d'una iniciativa parlamentària, amb un acte o norma que previamente hagi estat objecte de suspensió o declarat inconstitucional pel TC, no implica que la primera hagi de ser considerada, als efectes de la seva admissibilitat, com una iniciativa parlamentària derivada, basada o d'aplicació de l'acte o norma suspès o declarat inconstitucional

Per tant, en cap cas l'admissió a tràmit per part de la Mesa d'aquesta proposta de resolució és pot considerar como “ una actuació tendent a donar compliment” a les resolucions 534/ XII de 25 de juliol i 546/ XII de 26 de setembre de 2019, en els apartats impugnats, als efectes de les providències esmentades.

La proposta de resolució admesa tampoc és “aplicació” o execució de cap acte o norma anterior que hagi estat declarat inconstitucional, de manera que tampoc no pot ésser considerada com un acte d'aplicació ni de la resolució 1/ XI declarada inconstitucional per la STC 259/ 15, ni de la resolució 92/ XII declarada inconstitucional per la STC 98/ 2019. (...) Ja hem dit (...) que la proposta de resolució admesa ni es deriva (trae causa) ni es fonamenta, ni tampoc és d'aplicació de cap resolució prèviament suspesa o declarada inconstitucional. A més, però, cal afegir que una interpretació sistemàtica de la proposta de resolució, en els termes que estableix la jurisprudència del TC, obliga a la Mesa a llegir l'apartat onzè, així com l'apartat tretzé, en connexió amb l'apartat desè de la mateixa proposta de resolució, que afirma que el Parlament “ reivinda el dret del diputats i les diputades a poder debatre sobre tots el assumptes que interessen a la ciutadania, inclosos el dret a l'autodeterminació, la monarquia o la sobirania. Aques dret és consubstancial a la condició de parlament democràtic.

Es en aquest context que han de ser llegits, doncs, tant l'últim incís de l'apartat onzè, como també l'apartat tretzé. Tant l'apartat onzè (“ tants cops como ho vulguin els diputats o diputades de la cambra”), com l'apartat tretzé (“si aquesta és la voluntat dels diputats i diputades de la cambra”) no poden ser llegits amb independència de l'apartat desè, al qual hem fet referència anteriorment. Tant l'aparta onzè como l'apartat tretzé no són, doncs, sino com a concrecions del “ dret dels diputats i diputades a poder debatre sobre tots els assumptes que interessen a la ciutadania, inclosos el dret a l'autodeterminació, la monarquia o la sobirania”, que en caso de prosperar íntegrament la proposta de resolució amb els enunciats proposats, el Parlament reivindicaria en l'apartat desè”.

En el acto de la vista, la Sra. Laura Vilchez, Secretaria 3ª de la Mesa del Parlament, del grupo parlamentario de Ciudadanos, manifestó que todos los miembros de la Mesa fueron requeridos por el TC para paralizar e intentar parar todas aquellas iniciativas parlamentarias que fueran contrarias a lo resuelto por el TC, y que lo que en este caso se les prohibía era tratar el tema de la autodeterminación, así como la reprobación de la monarquía, siendo este el motivo por el que votó en contra. El Sr. Joan García, también miembro de la mesa, manifestó que se opuso a la admisión a trámite de los acuerdos de 22 y 29 de octubre, por cuanto entendía eran contrarios a lo manifestado por el TC. El Sr. David Pérez Ibáñez, secretario segundo de la mesa, manifestó que el requerimiento del TC era claro y no presentaba ninguna duda, así como que tuvo dudas sobre si el contenido de las propuestas de 22 y 29 de octubre era contrario a lo resuelto por el TC, por lo que decidió emitir su voto en contra, máxime cuando lo que se les había prohibido era tramitar propuestas para la autodeterminación. El Sr. Muro explicó en el

acto de la vista que lo que les había prohibido el TC era “ *la autodeterminación del Parlamento de Cataluña como sujeto de soberanía*”.

En fecha 28 de octubre de 2019, el subgrupo parlamentario CUP registró en el Parlamento de Cataluña “ *una moción subsiguiente a la interpelación al Gobierno sobre el autogobierno*”, y en su apartado primero se decía “ *El Parlamento de Cataluña: Expresa la voluntad de ejercer de forma concreta el derecho de autodeterminación y de respetar la voluntad del pueblo catalán*”. Dicho acuerdo fue sometido a debate y votación el día 29 de octubre de 2019, sin que Adriana Delgado interviniera en el mismo al encontrarse en situación de baja.

Según resulta del folio 25 del Anexo I, el Sr. Xavier Muro, Secretario General del Parlamento de Cataluña, certificó “ *El vicepresidente segon demana, abans de pronunciar-se, si els lletrats volen exposar el seu criteri sobre el contingut de les mocions.*

El secretari general creu que l'apartat 1 suscita dubtes sobre si entra en contradicció amb les prohibicions emanades de TC amb motius de diferents incidents d'execució. Afegeix que ha consultat els serveis lingüístics per fer una adequada interpretació gramatical. La conclusió es que donada la seva ambigüïtat, el redactat d'aquest apartat admet diverses interpretacions. La interpretació més ajustada al sentit gramatical és que en cap cas s'exerceix mitjançant aquesta resolució, cas d'esser aprovada, el dret a l'autodeterminació, sino que el possible exercici d'aquesta resta diferit a un futur incert, sense determinar a més quin és el segu significat d'aquest dret essent possible diversos significats segons la doctrina, fins i tot dins el marc constitucional. Dedueix que el grup proponent no pretén amb aquest acord que s'exerceix el dret a l'autodeterminació en el moment d'adoptar-lo i per ell mateix, amb efectes directes e immediats, i que quan diu que aquest s'exerceixi en el futur de manera “concreta” no s'està explicitant ni tan sols com es farà. En suma estima que indametre aquest apartat de la moció seria excessiu atesa l'ambigüïtat del text.

El vicepresidente segon considera que l'apartat 1, tota i la volguda ambigüïtat del text, no pot ocultar a penes la voluntat que el Parlament exerceixi un acte contrari a les determinacions del TC. Avança el seu vot contrari.

La secretària tercera manifesta que comparteix els arguments del vicepresidente segon i afegeix que no té dubtes sobre que la moció proposa que el Parlament expressi la voluntat d'exercir el dret d'autodeterminació. Per tant, seguint els requeriments formulats pel TC el seu deure i el de la Mesa es el d'inadmetre la iniciativa.

El secretari segon, bo i admetent que la proposta no és clara i es presta a diferents interpretacions, destaca que aquesta parla expressament de la voluntat d'exercir el dret a l'autodeterminació i de respectar la voluntat del poble català. Aixó últim creu que s'esta referint als referèndums que van tenir lloc en el passat. Per tant, hi ha bastants dubtes sobre si s'esta referint a aspectes que han estat objecte d'anteriors resolucions declarades nul·les i inconstitucionals pel TC. Avança el seu vot contrari i demana que s'annexi la seva explicació de vot que dona per reproduïda i que lliure per escrit perquè s'acompanyi a l'acta.

El representant del S.P del Partit Popular de Catalunya creu que l'apartat 1 de la moció no presente dubtes: expresa la voluntat d'exercir un acte que és contrari a l'ordenament jurídic. Proposa que la Mesa l'inadmeti.

La representant del S.P de la Candidatura d'unitat popular- Crida constituent, manifesta que el Parlament ha aprovat en reiterades ocasions resolucions en què es manifesta la voluntat d'exercir el dret a l'autodeterminació. Es tracta d'un dret prevista a l'article 1 dels Pactes Internacionals de Drets Civils i Polítics ratificats pel regne d. Espanya. Pel que fa a la referència a l'exercici d'aquest dret "de forma concreta", recorda que no és la primera vegada que s'especifica aquest element en una iniciativa parlamentària i entén que és de manera legítima. Denuncia la deriva cada vegada més autoritària de les institucions de l'Estat i que això està acondicionant el futur de Catalunya.

El vicepresident primer creu que no hi ha cap motiu de fons ni de forma per inadmetre l'apartat de la moció i manifesta que ha de prevaldre en tot cas el dret a la lliure expressió dels diputats".

2. Cumplimiento de los elementos del delito de desobediencia.

Referenciadas las premisas básicas de lo acaecido en el presente procedimiento, es preciso analizar los elementos del tipo objetivo del delito de desobediencia del art. 410 del CP.

Son elementos que caracterizan el delito de desobediencia en los términos previstos en el artículo 410.1 del Código Penal, en la modalidad relativa al incumplimiento de resoluciones judiciales, a saber: a) una resolución dictada por un órgano con jurisdicción, individual o colegiado, dentro del ámbito de su competencia y revestida de las correspondientes formalidades legales, que conlleve un mandato expreso, concreto, terminante e inteligible de hacer o de no hacer dirigido a una autoridad o a un funcionario público (tipo normativo); b) una autoridad o un funcionario público que, estando obligado a dar cumplimiento a la resolución judicial, se niegue abiertamente a hacerlo en la forma debida, bien sea absteniéndose de llevar a cabo la actuación ordenada en ella, bien sea llevando a cabo la actuación prohibida en la misma (tipo objetivo); y c) un elemento subjetivo consistente, por un lado, en el conocimiento suficiente por la autoridad o funcionario al que se dirija la resolución de la obligación de actuar o de no hacerlo impuesta en ella y, por otro lado, en el propósito de incumplir dicha obligación, ya sea revelado por manifestaciones explícitas o ya sea implícitamente, puesto de manifiesto mediante una actuación inequívocamente opuesta o incompatible con el acatamiento de la orden (tipo subjetivo). Así es conocida la jurisprudencia que lo ha declarado (entre otras, las SSTs 493/1998 de 10 jun. [FD6] y 415/1999 de 9 abr. [FD3]; 1037/2000 de 13 jun. [FD2]; 263/2001 de 24 feb. [FD3]; 54/2008 de 8 abr. [FD3]; 177/2017 de 22 mar. [FD3]; 722/2018 de 21 ene. 2019 [FFDD4-8]; 477/2020 de 28 sep. [FD5]).

Y por lo que respecta al sentido de su castigo, como se declara en la STS 80/2006 de 6 febrero [FD2]: " *El normal funcionamiento del Estado de Derecho exige un exquisito respeto por la autonomía de los distintos poderes del Estado y obliga a todos a procurar su normal funcionamiento. Cuando alguna persona o Corporación pública o privada decide no cumplir con resoluciones judiciales, cuyo contenido es claro y terminante sin dejar espacio para la duda interpretativa o la desorientación sobre los términos y alcance de la resolución, existen vías racionales que cualquiera alcanza a comprender, sin necesidad de tener profundos*

conocimientos del derecho. Si estimaban que la orden no era clara, debieron solicitar su aclaración y, si consideraban que la resolución era injusta o contraria a derecho sólo tenían la vía de los recursos para tratar de cambiar su sentido y convertirlo en favorable para sus intereses. La democracia se basa no sólo en la división de poderes sino en la sumisión de todos al imperio de la Ley y al cumplimiento de las resoluciones judiciales, salvo en los casos en que, por los cauces legales se establece que su cumplimiento resulta imposible por ser contrario a los intereses generales o por resultar excesivamente gravoso para los afectados".

La conducta prevista por el tipo penal del art. 410 CP supone negarse abiertamente una autoridad o funcionario público a dar el debido cumplimiento a una resolución judicial, por lo que su comisión por acción o por omisión dependerá del sentido de la orden o del mandato contenidos en la parte dispositiva de la resolución, de forma que, si se trata de una orden de hacer, el delito se cometerá omitiendo la conducta exigida, y si se trata de una prohibición o de una orden de no hacer, se cometerá llevándola a cabo, en contra de lo prohibido.

Al tratarse de un delito de mera actividad, no se exige ningún resultado para su consumación, de forma que el delito se considera cometido, aunque el cumplimiento de la resolución desobedecida pudiera obtenerse de otra forma o, incluso, mediante la anulación de lo indebidamente realizado. Eso sí, se exige que la negativa de la autoridad o funcionario público a cumplir la resolución se exteriorice "abiertamente". Como declara la STS 177/2017 de 22 marzo [FD3]: *" Tal idea ha sido identificada con la negativa franca, clara, patente, indudable, indisimulada, evidente o inequívoca (STS 263/2001, 24 de febrero), si bien aclarando que ese vocablo ha de interpretarse, no en el sentido literal de que la negativa haya de expresarse de manera contundente y explícita empleando frases o realizando actos que no ofrezcan dudas sobre la actitud desobediente, sino que también puede existir cuando se adopte una reiterada y evidente pasividad a lo largo del tiempo sin dar cumplimiento al mandato, es decir, cuando sin oponerse o negar el mismo tampoco realice la actividad mínima necesaria para llevarlo a cabo, máxime cuando la orden es reiterada por la autoridad competente para ello, o lo que es igual, cuando la pertinaz postura de pasividad se traduzca necesariamente en una palpable y reiterada negativa a obedecer (STS 485/2002, 14 de junio). O lo que es lo mismo, este delito se caracteriza, no sólo porque la desobediencia adopte en apariencia una forma abierta terminante y clara, sino también es punible «la que resulte de pasividad reiterada o presentación de dificultades y trabas que en el fondo demuestran una voluntad rebelde» (STS 1203/1997, 11 de octubre). Conviene tener presente -así lo precisábamos en la STS 54/2008, 8 de julio -, «que una negativa no expresa, ya sea tácita o mediante actos concluyentes, puede ser tan antijurídica como aquella que el Tribunal a quo denomina expresa y directa. El carácter abierto o no de una negativa no se identifica con la proclamación expresa, por parte del acusado, de su contumacia en la negativa a acatar el mandato judicial. Esa voluntad puede deducirse, tanto de comportamientos activos como omisivos, expresos o tácitos»".*

En similar sentido, puede verse la STS 54/2008 de 8 abril (FD2) - también con cita de las SSTs 485/2002 de 14 junio (FD3) y 1203/1997 de 11 octubre (FD2)-, para la que la voluntad desobediente puede deducirse, tanto de comportamientos activos como omisivos, expresos o tácitos, con tal de que sean manifiestos, como una reiterada y evidente pasividad a lo largo del tiempo sin dar cumplimiento al mandato, aun sin oponerse o negar el mismo, máxime cuando la orden sea reiterada, o mediante la presentación de dificultades y trabas que, en el fondo, demuestran una voluntad rebelde y contumaz.

O como declara la STS 263/2001, de 24 febrero (FD2), « *abiertamente equivale a una negativa franca, clara, patente, indudable, indisimulada, evidente o inequívoca y ello, además de excluir, como hemos visto, la comisión culposa, conlleva igualmente una acción u omisión incompatible con supuestos donde razonablemente pueda deducirse un entendimiento o inteligencia desviado de la orden o la presencia de error en relación con la misma, siempre que ello no comporte mala fe por parte del sujeto activo del delito*».

De todas formas, frente a aquellos comportamientos penalmente ilícitos en los que se pretende disimular el propósito de incumplir la resolución judicial de que se trate, es conveniente aludir a la STS 722/2018, de 21 enero 2019, en cuyo FD5 se declara, con particular perspicacia, que " *El calificativo "abierto" del que deriva el adverbio 'abiertamente' que acota la tipicidad del art. 410, no remite a algo estrepitoso o hecho con escándalo, espectáculo o sin disimulo. Evoca más bien una oposición firme de fondo, decidida, sin paliativos, obstinada, lo que es compatible con que se tratase de una negativa con apariencia de amabilidad, respeto simulado o fingido acatamiento. Como sucede con la expresión "sin ánimo de ofender", tantas veces preámbulo de inequívocas ofensas que no quedan neutralizadas por esa apostilla, los recurrentes parecen querer exteriorizar un "sin ánimo de desobedecer" como coartada de su decidido desacato (no acatar), de su empeñamiento en que llegase a término lo que el Tribunal Constitucional quiso impedir. Pretender que un retórico y gestual "sin ánimo de desobedecer" sirva de coartada al incumplimiento del mandato es tanto como decir que quien golpea a otro queda excluido del delito de lesiones si alega que lo hizo "sin ánimo de lesionar". El vocablo abiertamente no hace referencia en el examinado tipo penal a las formas, sino al fondo; no es un problema externo o de revestimiento: sino de contenidos, material. El tipo no protege la apariencia, sino lo nuclear: castiga la rebeldía sin paliativos, aunque venga adornada de protestas de acatamiento acompañadas, como coartada, de una perplejidad más aparente o fingida que real. No es un problema de escenografía, sino de sustancia. Abiertamente significa que la negativa ha de ser indudable, lo que es compatible con el disimulo, o una ficticia y buscada apariencia de no querer desobedecer. Desde esta perspectiva lo que describen los hechos probados en una oposición contumaz, firme, resuelta, meditada, decidida; aunque exteriorizada de forma ladina; una negativa abierta, aunque arteramente presentada como blanda, con paliativos, o motivada por una situación de duda. Deducir de ese adverbio la necesidad en todo caso de reiteración de la orden y reiteración del desacato, es ir más allá de la fórmula legislativa. En un supuesto como éste que la capacidad de desobedecer se agotaba en pocos días, sería tanto como una destipificación de facto de los mandatos cuya eficacia tiene un plazo exiguo por su propia naturaleza.* "

En la misma línea, para aquellos supuestos en que la autoridad destinataria de la resolución judicial y obligada a su cumplimiento argumente, infundadamente, contra ella para encubrir su propósito desobediente, puede verse la reciente STS 477/2020 de 28 septiembre [FD5], siguiendo lo razonado en la STS 177/2017 de 22 mar. [FD3.III]), en la que se declara que: " *El tipo básico de desobediencia funcional en cuanto a la acción, consiste en negarse abiertamente a dar el debido cumplimiento a determinadas órdenes judiciales o administrativas (art. 410.1 CP) constituyendo un tipo de mera actividad (o inactividad) que no comporta la producción de un resultado material. Por ello no se anuda al mismo la realización de un acto concreto, positivo, sino que basta la omisión o pasividad propia de quien se niega a ejecutar una orden legítima dentro del marco competencial de su autor. Por ello se comprende dentro del tipo tanto la manifestación explícita y contundente contra la orden como la adopción de una actitud de reiterada y evidente pasividad a lo largo del tiempo sin dar*

cumplimiento a lo mandado, es decir, la de quien sin oponerse o negar la misma, tampoco realiza la mínima actividad exigible para su cumplimiento.

Por eso hemos dicho en otros precedentes que cuando el autor del hecho, lejos de acatar la imperatividad del mandato, se limita a argumentar en contrario, pretendiendo así debilitar la realidad de ese requerimiento "la réplica se convierte en una camuflada retórica al servicio del incumplimiento". De no ser así, habríamos de reconocer la existencia de una singular forma de exclusión de la antijuridicidad en todos aquellos casos en los que la ejecución de lo resuelto es sustituida, a voluntad del requerido por un voluntarioso intercambio de argumentos con los que enmascarar la conducta desobediente. Y es que la concurrencia del delito de desobediencia, tal y como lo describe el art. 410.1 CP depende de que el sujeto activo ejecute la acción típica, no de las afirmaciones que aquél haga acerca de su supuesta voluntad de incurrir o no en responsabilidad (STS 177/2017, de 27-2)."

Dicho esto, se considera que la conducta de los acusados con la votación a favor para la admisión a trámite de los acuerdos adoptados en fecha 22 de octubre de 2019 tiene encaje en dicho tipo penal por los siguientes motivos:

- A) Todos y cada uno de los acusados, así como el resto de miembros de la Mesa del Parlamento de Cataluña, fueron notificados de las Providencias dictadas por el TC en fechas 10 y 16 de octubre de 2019, extremo que obra perfectamente documentado en la causa y no ha sido negado por ninguno de los acusados.
- B) El contenido de las Providencias citadas *ut supra* era claro y no presentaba dudas para ninguno de sus destinatarios, teniendo éstas por objeto que paralizaran o impidieran cualquier actuación o iniciativa que supusiera contravenir el tenor literal de las Sentencias 259/ 15, 98/ 19 y 136/ 18, esto es, que no se tratara la autodeterminación del Pueblo Catalán fuera del marco constitucional y que no se reprobara o censurara a la figura del Monarca, Felipe VI, como titular de la Corona, por ser éste inviolable, en atención a su configuración constitucional.
- C) Pese a haber sido notificados personalmente del contenido de tales Providencias, y pese a haber sido advertidos expresamente, como así consta en el expediente, no solo por el Letrado Mayor y el Secretario General del Parlamento de Cataluña, sino también por otros miembros de la Mesa, de su posible contravención a lo resuelto anteriormente por el TC, los acusados, a sabiendas, y de forma voluntaria, optaron por votar a favor de esos acuerdos, aceptando, con ello, las consecuencias en que pudieren incurrir.
- D) Es aún más recalcitrante la conducta de los acusados cuando, tras plantearse la correspondiente propuesta de reconsideración por parte de los restantes miembros de la Mesa, insistieron, mediante resolución motivada, en su voluntad de incumplir lo resuelto por el TC, ratificando el acuerdo citado.
- E) Es el encabezamiento de las Propuestas del 22 de octubre de 2019, el elemento que nos confirma que, aunque en el acuerdo debatido no se indique expresamente de qué manera se va a ejercitar tal derecho de autodeterminación, se va a continuar de la misma forma que se inició años atrás, esto es, siguiendo lo que los acusados han

considerado cuestión de orden público y de representación del pueblo catalán -como ellos expresaron en el acto de la vista-, y prescindiendo, por ende, del proceso de reforma constitucional, que sería el único cauce legalmente establecido al efecto que les habilitaría a gestionar tal pretensión.

F) El punto 11 del citado acuerdo, una vez analizado desde un prisma léxico y gramatical, no suscita dudas en relación a su interpretación, es esa referencia a “*reitera y reiterarà la reprobació de la monarquia, la defensa del dret d'autodeterminació i la reivindicació de la sobirania del poble de Catalunya per decidir el seu futur polític*”, lo que nos lleva a la conclusión de que reiterar es repetir algo realizado con anterioridad, y en este caso, serían aquellos hechos que motivaron el dictado de la Sentencia por parte del TS en relación al 1 de octubre, y que, como no puede ser de otra manera, fue la motivación de los Acuerdos de fecha 22 de octubre de 2019. Así pues, evidentemente, lo que se pretendía reiterar mediante el citado acuerdo es lo que se realizó en tal fecha, es decir, ejercer su derecho de autodeterminación al margen de la CE y de lo resuelto por el TC. Y siendo los acusados conscientes de ello, de forma personal, voluntaria, directa, y con dolo palmario, pues incluso tras ser advertidos de que el contenido de las propuestas, cuya admisión a trámite se debatía, eran contrarias a lo resuelto por el TC, decidieron votar a favor. Lo que nos lleva a afirmar que desobedecieron el mandato a ellos dirigido por el TC.

G) Asimismo, si continuamos con el análisis de tal propuesta, vemos que se pretende también la reivindicación de la soberanía del Pueblo de Cataluña para decidir su futuro político, expresión y proyecto que vendría a justificar más aún esa voluntad inicial de los miembros de la Mesa de continuar con el proyecto independentista o de separación de Cataluña respecto del resto de España, vulnerando con ello lo establecido en el artículo 1 de la CE, que expresa “*La soberanía nacional reside en el pueblo español, del que emanan los poderes del Estado*”, y por tanto a lo resuelto por el TC.

H) Poco importa a los efectos que aquí se examinan que el citado acuerdo no hubiera accedido al Pleno del Parlamento de Catalunya para su aprobación posteriormente, tal y como estaba prevista, pues los acusados ya habían incumplido las advertencias del TC al admitirlas a trámite, ya que el tipo penal previsto en el artículo 410.1 del CP se había ya consumado.

A dichas conclusiones, se llega, además, examinando el certificado expedido por el Sr. Xavier Muro, Secretario General del Parlamento de Catalunya, al que antes se ha hecho referencia, en relación con dicho punto 11 del Acuerdo de 22 de octubre de 2019 en el que se advierte que dicho acuerdo podía ser contrario a lo resuelto por el TC, en la medida en que se había suspendido el derecho de autodeterminación de Catalunya y la posibilidad de pedir amnistía, apercibimiento al que también se adhirió el Letrado Mayor.

Si lo anterior no fuera suficiente, mediante la toma de los acuerdos de fecha 29 de octubre de 2019 (cuya reconsideración se rechaza mediante resolución de fecha 5 de noviembre de 2019), ese ánimo incumplidor por parte de los acusados se acentúa más aún, en la medida en que aprobaron un segundo acuerdo para materializar mediante actos concretos el derecho de

autodeterminación (así se indica en la moción sometida a debate), es decir, dan un paso más frente al anterior acuerdo, avanzando así en dicho proyecto. Dicha segunda conducta de aprobar mediante su voto a favor la tramitación del citado acuerdo reúne nuevamente los elementos del delito ilícito penal por los motivos expuestos.

Pero ello no queda ahí, pues tal acuerdo no sólo fue admitido a trámite y confirmado mediante la desestimación de la propuesta de reconsideración, sino que fue sometido a votación y deliberación en el Pleno del Parlamento de Cataluña el día 12 de noviembre de 2019. El Presidente del Parlamento, Sr. Roger Torrent, a sabiendas de que se iba a recibir comunicación por parte de TC suspendiendo la adopción y tramitación de dicho acuerdo, cambió la hora de celebración de Pleno, anticipando la votación de tal acuerdo a las 9.00 horas, cuando ello estaba previsto para las 15.00 horas.

Y decimos que el Sr. Roger Torrent era conocedor de ello, por cuanto días antes había recibido la Providencia de fecha 5 de noviembre de 2019 suspendiendo los Acuerdos adoptados en fecha 22 de octubre de 2019, y tenía conocimiento, extraoficialmente, de que el Gobierno de la Nación había impugnado los Acuerdos tomados en fecha 29 de octubre de 2019, por cuanto era un tema del que se hablaba tanto en el Parlamento Catalán como fuera de él. Prueba de ello es que la intervención del Sr. Carrizosa durante la votación, preguntando si se había recibido alguna comunicación por el TC, no sorprendió a ninguno de los diputados en el hemiciclo y mucho menos a los acusados, quienes se limitaron a negarlo (pues efectivamente antes de la votación no habían recibido ninguna comunicación por parte del TC), como quedó comprobado a través de las declaraciones prestadas en el acto de la vista por los testigos, decidiendo continuar con el proceso de votación correspondiente, y con su evidente voto a favor.

Tal votación fue tomada con premura, obteniéndose su resultado a las 10.05 horas, habiendo recibido la suspensión de tal acuerdo por el TC a las 10.09 horas, pese a que como consta en el expediente se trató de enviar a las 09.55 horas, pero por cuestiones técnicas no fue recibido. Ese extremo ratifica lo antes manifestado en el sentido de que los acusados votaron a favor de la adopción de tal acuerdo, con premura, en orden a evitar los efectos de cualquier comunicación por parte del TC.

Si de dichas consideraciones se ha concluido que el primero de los acuerdos, 22 de octubre de 2019, en relación con el derecho de autodeterminación, ha supuesto desobedecer por los acusados el mandato que les formuló el TC, más aún lo será con el de fecha 29 de octubre de 2019, que viene a ser una reproducción del anterior, con el matiz añadido de “ *ejercer con actos concretos el derecho de autodeterminación*”. Ninguna duda cabe de que los miembros de la Mesa, hoy acusados, tenían perfecto y cabal conocimiento del sentido de tal propuesta, y de que con ésta estaban incumpliendo las Providencias dictadas en fecha 10 y 16 de octubre por parte del TC, ya que estaban contradiciendo el contenido de las STC 259/ 18, 098/ 19 y 136/ 19.

En último lugar, es objeto de resolución asimismo si el inciso 11 del Acuerdo adoptado por la Mesa en fecha 22 de octubre de 2019 sobre “ *reprobación de la Corona*” supone desobedecer lo resuelto por el TC en sentencia 98/ 19, a la que antes se ha hecho referencia, y en conexión directa con el requerimiento que se les formuló por el TC mediante Providencia de fecha 10 de octubre de 2019.

Evidentemente, en ocasiones el contexto puede ser relevante a los efectos de interpretación de determinados comportamientos, de su alcance, finalidad, e intencionalidad. El presente caso es, sin duda, acorde a esa importancia de contextualización.

Partiendo de la copiosa referencia a las resoluciones del TC recogidas en la sentencia mayoritaria, poniéndola en relación, nuevamente, con el motivo que determinó la adopción del tal acuerdo, esto es, como consecuencia de los hechos acaecidos en fecha 1 de octubre de 2017, es claro y no controvertido que en tales hechos Felipe VI, Rey de España, tuvo una intervención decisiva por medio del discurso del día 3 de octubre de 2017. Es esa llamada al cumplimiento de las obligaciones exigidas por el Estado de Derecho del Jefe del Estado la que los acusados permiten que sea objeto de crítica, censura y reprobación, al someter a debate la monarquía como institución, incumpliendo a través de ello lo resuelto en la STC 98/ 19, donde se prohibió expresamente emitir determinados juicios de valor sobre La Corona, al ser ello contrario a la configuración constitucional de la Institución.

Por ello, existiendo la orden expresa por parte del TC de fecha 10 de octubre de 2019 de evitar o paralizar todas aquellas proposiciones contrarias a lo resuelto por el TC en sentencia 98/ 19, la cual era de sobra conocida por éstos, habiendo votado a favor de un acuerdo manifiestamente contrario a lo decidido por el TC (reprobación de la monarquía), podemos afirmar que concurren todos los elementos del delito de desobediencia del artículo 410.1 del Código Penal.

En consecuencia, y en relación con los acuerdos adoptados en fecha 22 y 29 de octubre de 2019, analizando los hechos que antes se han referenciado, la conducta de los acusados, en su condición de miembros de la Mesa, y por tanto funcionarios públicos en los términos del artículo 24 del Código Penal, puede calificarse, sin género de dudas, de manifiestamente contumaz, obstinada, recalcitrante y persistente, y por supuesto contraria a lo resuelto y mandado por el TC mediante Providencias de 10 y 16 de octubre de 2019 (que en modo alguno puede aceptarse que sean calificadas de vagas o imprecisas), al haber admitido a trámite mociones que tenían por único objeto la declaración del derecho de autodeterminación (acuerdo de la Mesa del día 22) tantas veces como los diputados y diputadas precisaran, de reprobación de la monarquía (acuerdo de la misma fecha), y de la voluntad de ejercer de forma concreta el derecho de autodeterminación (Acuerdo del día 29 de octubre). Y se considera que ello es contrario al mandato formulado por el TC, evaluando el contexto en el que dichos acuerdos se toman, por los motivos que antes se han expuesto.

3. Elementos adicionales de relevancia.

No puede dejar de referenciarse el contexto histórico en el que dichos acuerdos son tomados. El de fecha 22 de octubre de 2019 se adopta como represalia frente al dictado de la Sentencia del Tribunal Supremo por razón de los hechos del 1 de octubre de 2017 (así consta en el encabezamiento de dicho acuerdo), momento en el que se trató ejercitar el derecho de autodeterminación fuera del cauce legalmente establecido, mediante un referéndum que fue calificado de ilegal, y que finalizó con la condena de varios políticos catalanes por la comisión de diversos delitos.

Por si esto no fuera suficiente para concluir que todo lo alegado en su día por los acusados en la motivación del rechazo a las peticiones de reconsideración de sus acuerdos de

admisión a trámite (en el sentido de que no hablaban del ejercicio del derecho de autodeterminación) con fundamento en esa pretendida " jurisprudencia tradicional", se advierte que, en las resoluciones invocadas por las Defensas (SSTC 115/2019, 128/2019) se sistematiza la doctrina constitucional sobre el alcance de las facultades de las mesas de las cámaras legislativas en el ejercicio de sus funciones de calificación y admisión a trámite de iniciativas parlamentarias. Se constata que, si bien la regla general es que no deben inadmitir proposiciones por la supuesta inconstitucionalidad de su contenido, esa regla lo es " sin perjuicio de que las mesas puedan inadmitir a trámite, sin daño para el derecho fundamental protegido por el art. 23.2 CE, las propuestas o proposiciones cuya contradicción con el Derecho o inconstitucionalidad sean «palmarias y evidentes»", y, desde luego, sin perjuicio de que deban inadmitir necesariamente " una iniciativa parlamentaria constituya un incumplimiento manifiesto de lo resuelto por el Tribunal Constitucional", que, además, vulneraría el *ius in officium* de los parlamentarios que, si participaran en su tramitación, se verían abocados a infringir también el deber de acatar la Constitución (art. 9.1 CE) y de cumplir lo que el TC resuelva (art. 87.1 LOTC) [STC 128/2019 FJ2].

Es un hecho cierto que en el contexto político catalán se lleva hablando desde 1989 del derecho de autodeterminación, y si nos fijamos en los acuerdos que se han adoptado en el seno del Parlamento Catalán, no ha sido hasta septiembre de 2017, cuando los hechos han cambiado de deriva, motivando un sinfín de resoluciones dictadas por el TC (así, las números 259/15, 107/2016, 109/ 2016, 114/17, 120/ 16, 46/ 18, 47/ 18, 15/ 22, 24/ 22, 96/ 19 o la 107/ 21, entre otras). En ellas existe un denominador común, pues todas recuerdan la articulación de España como Estado social y democrático de Derecho configurado por la Constitución de 1978, en el que no cabe contraponer legitimidad democrática y legalidad constitucional en detrimento de la segunda, porque sin conformidad con la Constitución no puede predicarse legitimidad alguna, así como que la Constitución como Ley superior no pretende para sí la condición de *lex perpetua*, sino que admite y regula su " *revisión total*" (art. 168 CE), pero para ello es preciso que la reforma se acometa en el marco de las previsiones constitucionales, " *pues el respeto a estos procedimientos es, siempre y en todo caso, inexcusable*" .

El Pleno del TC, mediante Auto dictado en el Incidente de Ejecución de la STC 259/ 2015 de 2 de diciembre y de las Providencias de 10 y 16 de octubre de 2019 en relación con los Acuerdos adoptados por la Mesa del Parlamento de Cataluña de fechas 22 y 29 de octubre de 2019 (folio 1512 y ss del Anexo I), se declaró lo siguiente " *La referida propuesta de resolución (22 de octubre, apartado 11, inciso final) es capaz de producir efectos jurídicos propios y no meramente políticos, pues parte del reconocimiento en favor del Parlamento y del pueblo de Cataluña de atribuciones inherentes a la soberanía, superiores a las que derivan de la autonomía reconocida por la CE (SSTC 42/ 2014 y 259/15). Reitera el propósito de la cámara autonómica de defender el llamado " derecho a la autodeterminación", como instrumento de acceso a " la soberanía del pueblo de Cataluña" en absoluta contradicción con la CE y con el Estatuto de Autonomía de Cataluña, como este Tribunal ya declaro en la STC 259/ 15 y reitero en sus AATC 170/ 2016 y 24/ 2017, así como en la STC 136/ 2018.*

Insiste así el Parlamento de Cataluña en su antijurídica voluntad de continuar el proceso secesionista en Cataluña, al margen del ordenamiento constitucional y sin supeditarse a las decisiones de las Instituciones del Estado Español y en particular del Tribunal Constitucional. La propuesta de resolución admitida a trámite, en el apartado e inciso impugnados, al insistir la cámara en el derecho a la autodeterminación y la reivindicación de

la soberanía del pueblo de Cataluña para decidir su futuro político, plasma la voluntad de la cámara de eludir los procedimientos de reforma constitucional para llevar adelante su proyecto político de secesión del Estado español y creación de un Estado catalán independiente en forma de república. Esto supone “ intentar una inaceptable vía de hecho para reforma la constitución al margen de ella o a conseguir su ineficacia práctica “. (SSTC 103/ 2008 Y 259/ 15).

Debe recordarse que ninguno de los “pueblos de España, por serviros de las palabras del preámbulo de la Constitución, existe un “derecho de autodeterminación” entendido como “ derecho” a promover y consumir su secesión unilateral del Estado en el que se constituye España (art. 1.1 CE). Este supuesto “derecho a la autodeterminación” de Cataluña con toda evidencia, “ no está reconocido en la Constitución” y tampoco cabría aducir que forme parte hoy de nuestro ordenamiento en virtud de tratados Internacionales de los que España sea parte (art. 96 CE), pues tal aserto incurriría “ en el contrasentido lógico de pretender que el acto de soberanía del Estado al contraer tales supuestos compromisos hubiera entrañado la paradójica renuncia a esa misma soberanía”. (STC 114/ 2017, AATC 180/19 y 181/19).

7. Por todo ello, no puede sino concluirse que el Parlamento de Cataluña ha vuelto a vulnerar el orden constitucional y estatutario, al admitir a trámite la Mesa de la cámara la propuesta de resolución “ de respuesta a la sentencia del Tribunal Supremo sobre los hechos del 1 de octubre” en el inciso final de su apartado 11. Su contenido objetivamente contrario a la Constitución no era difícil de constatar, a la vista de la STC 259/ 2015 y de los requerimientos y advertencias contenidos en las providencias de 10 y 16 de octubre de 2019 sobre los incidentes de ejecución promovidos respecto de las resoluciones 534/XI y 546/XII, pronunciamiento todos ellos que la Mesa conocía antes de admitir a trámite esa iniciativa parlamentaria.

El inciso final del apartado 11 de esa propuesta de resolución contraviene frontalmente lo decidido por este Tribunal en la STC 259/ 15 y desatiende las admoniciones incluidas en las providencias de 10 y 16 de octubre de 2019, pues de su contenido se desprende de manera inequívoca la insistencia del Parlamento de Cataluña en afirmar la soberanía del pueblo de Cataluña, y la defensa del derecho de autodeterminación. Esta reiteración obedece, como señala la propia propuesta de resolución en su apartado 9, a la pretensión de dar respuesta, entre otros extremos “ a la censura que el TC pretende imponer al Parlamento de Cataluña, claramente incompatible con la autonomía y la inviolabilidad de la Cámara”, lo que evidencia que el Parlamento de Cataluña insiste en negarse a cumplir las resoluciones del TC, por considerarlo, como ya hiciera la resolución I/XI, “ carente de legitimidad y competencia”. Por otra parte, que la propuesta de resolución persigue continuar con el inconstitucional proceso secesionista de Cataluña resulta corroborado, como señala la Abogacía del Estado, por el debate que tuvo lugar en el pleno de la cámara al día siguiente de la admisión a trámite de esa propuesta, en particular por las manifestaciones efectuadas por el presidente de la Generalitat”.

Evidentemente dicha resolución carece de trascendencia a efectos de resolver el presente procedimiento al ser de fecha posterior a los hechos objeto de enjuiciamiento, pero se cita a efectos aclaratorios toda vez que vendrían a confirmar las conclusiones que se han alcanzado a través de este voto particular.

Tercero.- Autoría. De los anteriores delitos son autores los acusados Roger Torrent i Ramió, Josep Costa i Roselló, Eusebi Campdepadrós i Pucurull y Adriana Delgado Herreros.

Cuarto.- Circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal. Respecto de ninguno de los acusados concurre circunstancia modificativa de su responsabilidad criminal.

Quinto.- Determinación de la pena. El artículo 410.1 del Código Penal dispone “ *Las autoridades o funcionarios públicos que se negaren abiertamente a dar el debido cumplimiento a las resoluciones judiciales, decisiones u órdenes de la autoridad superior, dictadas dentro del ámbito de su respectiva competencia y revestidas de las formalidades legales, incurrirán en la pena de multa de tres a doce meses e inhabilitación especial para empleo o cargo público por tiempo de seis meses a dos años*”.

En cuanto a la pena a imponer a Roger Torrent i Ramió será de una multa de diez meses con una cuota de 100 euros diarios, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas y la pena de un año y ocho meses de inhabilitación especial para empleo o cargo público. Y se impone dicha pena, en atención a la extensión prevista para el tipo penal, y no concurriendo circunstancia modificativa de su responsabilidad criminal, en atención a su participación en los hechos, y que ésta reviste de mayor gravedad al haber participado no solo en la adopción de los acuerdos de fechas 22 y 29 de octubre y en los de reconsideración, sino también al haber modificado, personalmente, el orden del día del Pleno previsto para el 12 de noviembre.

En cuanto a la pena a imponer a Josep Costa i Roselló y a Eusebi Campdepadrós i Pucurull será de una multa de ocho meses con una cuota de 100 euros diarios, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas y la pena de un año y seis meses de inhabilitación especial para empleo o cargo público. Y dicha pena se impone en atención a su participación en la toma de los Acuerdos de fecha 22 y 29 de octubre y en las resoluciones denegatorias de reconsideración.

Respecto de la pena que se impone a Adriana Delgado, esta será, por razón de su intervención en los hechos, de una pena de multa de cinco meses con una cuota de 100 euros día, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas, y pena de un año y cuatro meses de inhabilitación especial para empleo o cargo público. Dicha pena resulta menor al haber participado únicamente en el Acuerdo de fecha 22 de octubre de 2019, en la resolución desestimatoria de la reconsideración de 5 de noviembre de 2019 y en el Acuerdo tomado en fecha 29 de octubre de 2019.

Sexto.- Costas. En aplicación de los artículos 123 del CP y 239 y 240 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal, los acusados serán condenados al pago de las costas procesales causadas.

FALLO

En atención a lo expuesto,

- 1) Condono al Sr. Roger Torrent i Ramío como autor de un delito de desobediencia del artículo 410.1 del Código Penal a la pena de una multa de diez meses con una cuota de 100 euros diarios, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas, según el artículo 53.1 CP, y a la pena de un año y ocho meses de inhabilitación especial para empleo o cargo público.
- 2) Condono al Sr. Josep Costa i Roselló como autor de un delito de desobediencia del artículo 410.1 del Código Penal, a la pena de multa de ocho meses con una cuota de 100 euros diarios, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas, según el artículo 53.1 CP, y a la pena de un año y seis meses de inhabilitación especial para empleo o cargo público.
- 3) Condono al Sr. Eusebi Campdepadrós i Pucurull como autor de un delito de desobediencia del artículo 410.1 del Código Penal, a la pena de una multa de ocho meses con una cuota de 100 euros diarios, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas, según el artículo 53.1 CP, y a la pena de un año y seis meses de inhabilitación especial para empleo o cargo públicos.
- 4) Condono a la Sra. Adriana Delgado Herreros como autora de un delito de desobediencia del artículo 410.1 del Código Penal a la pena de multa de cinco meses con una cuota de 100 euros día, con la responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfechas, según el artículo 53.1 CP, y a la pena de un año y cuatro meses de inhabilitación especial para empleo o cargo público.
- 5) Con condena en costas a los acusados.

Este es mi voto particular, que formulo y firmo.

